

HRVATSKI SABOR

Klasa: 021-12/12-09/29

Urbroj: 65-12-03

Zagreb, 9. svibnja 2012.

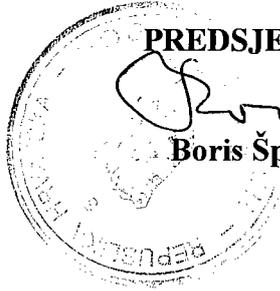
VLADA REPUBLIKE HRVATSKE	
10-05-2012	
45002/12-02/01	16301
65-12-01	3

05,25

VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 177. stavak 4. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem, radi davanja mišljenja, **Godišnje financijske izvještaje Hrvatske banke za obnovu i razvitak (HBOR) za 2011. godinu**, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora, sukladno odredbi članka 22. stavka 1. Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak ("Narodne novine", broj 138/06), dostavila Hrvatska banka za obnovu i razvitak, aktom od 8. svibnja 2012. godine.

PREDSJEDNIK

Boris Šprem

Hrvatska banka za obnovu i razvitak

PREDSJEDNIK UPRAVE
Broj: AK-1100-120/2012
Zagreb, 8. svibnja 2012.

REPUBLICA HRVATSKA
61 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	9-05-2012		
Klasifikacijska oznaka:			Org. jed.
021-12/12-09/29			65
Urudžbeni broj:	Pril.	Vrij.	
324-12-01	2	CD	

HRVATSKI SABOR

Gospodin **BORIS ŠPREM**
Predsjednik Hrvatskog sabora
Trg sv. Marka 6
10 000 ZAGREB

Predmet: **Godišnji financijski izvještaji HBOR-a za 2011. godinu**

Poštovani gospodine Šprem,

Sukladno odredbi članka 22. stavka 1. Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (HBOR) u privitku ovog dopisa dostavljam Vam Godišnje financijske izvještaje HBOR-a za 2011. godinu.

Naime, prema navedenom članku Zakona, Godišnje financijske izvještaje HBOR-a potvrđuje Hrvatski sabor. Stoga Vas molim za uvrštavanje Godišnjih financijskih izvještaja HBOR-a za 2011. godinu u dnevni red sjednice Hrvatskog sabora.

Ujedno Vas želim izvijestiti kako je predmetne Izvještaje utvrdio Nadzorni odbor HBOR-a dana 27. travnja 2012. godine te Vam presliku Odluke dostavljamo u privitku.

S poštovanjem,

Predsjednik Uprave

Anton Kovačev

Privitak

1. Primjerak Godišnjih financijskih izvještaja HBOR-a za 2011. godinu s pripadajućom prezentacijom,
2. CD s tekstom Godišnjih financijskih izvještaja HBOR-a za 2011. godinu i PowerPoint prezentacijom,
3. Odluka Nadzornog odbora.

Na znanje

Gospodin Slavko Linić, ministar financija i predsjednik Nadzornog odbora HBOR-a.

Hrvatska banka za obnovu i razvitak

NADZORNI ODBOR

Broj: 1000-1357/2012

Zagreb, 27. travnja 2012.

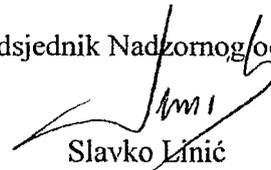
Temeljem Statuta Hrvatske banke za obnovu i razvitak (u daljnjem tekstu: HBOR), Nadzorni odbor HBOR-a, na 111. sjednici održanoj 27. travnja 2012. godine, donosi sljedeću

ODLUKU

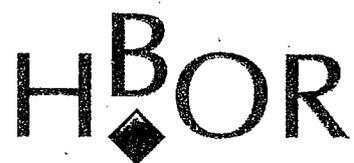
**o utvrđivanju pojedinačnih i konsolidiranih
Godišnjih financijskih izvještaja HBOR-a za 2011. godinu**

1. Utvrđuju se pojedinačni i konsolidirani Godišnji financijski izvještaji HBOR-a za 2011. godinu koji se nalaze u prilogu i sastavni su dio ove Odluke.
2. Nadzorni odbor prihvaća Izvještaj neovisnog revizora o obavljenoj reviziji Godišnjih financijskih izvještaja HBOR-a iz točke 1. ove Odluke koje je sastavni dio predmetnih Godišnjih financijskih izvještaja.
3. Izvještaji iz točke 1. ove Odluke upućuju se na potvrdu Hrvatskome saboru.
4. Ostvarena dobit iskazana u pojedinačnim Godišnjim financijskim izvještajima Hrvatske banke za obnovu i razvitak za 2011. godinu u cijelosti će se rasporediti u rezerve HBOR-a nakon što Godišnje financijske izvještaje potvrdi Hrvatski sabor.

Predsjednik Nadzornog odbora

Slavko Linić

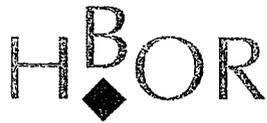
HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK

Godišnji financijski izvještaji
Hrvatske banke za obnovu i razvitak
za 2011. godinu

Travanj 2012.

Sadržaj:

IZJAVA OSOBA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVJEŠĆA.....	3
UVOD	4
OPĆI PODACI	5
KORPORATIVNO UPRAVLJANJE	7
OPIS POSLOVANJA GRUPE HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK U	
2011. GODINI	11
HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK	11
PREGLED KREDITNE AKTIVNOSTI HBOR-a U 2011. GODINI	12
NOVI PROGRAMI UVEDENI TIJEKOM 2011. GODINE	13
MALO I SREDNJE PODUZETNIŠTVO	15
PODRŠKA KORIŠTENJU SREDSTAVA EU FONDOVA	15
TURIZAM – UTROSTRUČENO KREDITIRANJE INVESTICIJA.....	16
FONDOVI ZA GOSPODARSKU SURADNJU.....	16
KREDITIRANJE IZVOZNIH POSLOVA.....	17
POSLOVI OSIGURANJA IZVOZA OD NEUTRŽIVIH RIZIKA U 2011. GODINI.....	18
PRIBAVLJANJE SREDSTAVA.....	22
UPRAVLJANJE RIZICIMA.....	23
KONTROLA I REVIZIJA.....	27
FUNKCIJA PRAĆENJA USKLAĐENOSTI.....	28
LJUDSKI POTENCIJALI	28
OSTALE AKTIVNOSTI.....	30
GRUPA HRVATSKO KREDITNO OSIGURANJE	33
HRVATSKO KREDITNO OSIGURANJE D.D. I POSLOVNI INFO SERVIS D.O.O.....	33
POSLOVANJE U 2011. GODINI.....	35
NAČELA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA	38
PREGLED FINANCIJSKOG POSLOVANJA U 2011. GODINI	39

Hrvatska banka za obnovu i razvitak

IZJAVA OSOBA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVJEŠĆA

Prema našem saznanju Godišnje izvješće za 2011. godinu sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja Hrvatske banke za obnovu i razvitak i Grupe, te opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima su Hrvatska banka za obnovu i razvitak i Grupa izloženi.

Članica Uprave

Emilija Nagj

Predsjednik Uprave

Anton Kovačev

U Zagrebu, 29. ožujka 2012. godine

UVOD

Godišnje izvješće obuhvaća sažetak financijskih informacija, opis poslovanja te revidirane Godišnje financijske izvještaje zajedno s Izvještajem neovisnog revizora za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine. Revidirani financijski izvještaji prikazani su za Grupu Hrvatska banka za obnovu i razvitak i Hrvatsku banku za obnovu i razvitak.

Pravni status

Godišnje izvješće uključuje godišnje financijske izvještaje pripremljene sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja i Zakonu o računovodstvu te revidirane sukladno Međunarodnim revizijskim standardima.

Tečajna lista

U svrhu preračunavanja iznosa u stranim valutama u kunske iznose korišten je srednji tečaj HNB-a:

31. prosinca 2011.	1 EUR = 7,530420 HRK	1 USD = 5,819940 HRK
31. prosinca 2010.	1 EUR = 7,385173 HRK	1 USD = 5,568252 HRK

KRATICE

U Godišnjem izvješću Hrvatska banka za obnovu i razvitak spominje se i kao „Banka“ ili „HBOR“, a Grupa Hrvatska banka za obnovu i razvitak i kao „Grupa“ ili „Grupa HBOR“.

<i>CEB</i>	<i>Razvojna banka Vijeća Europe (Council of Europe Development Bank)</i>
<i>EAPB</i>	<i>Europska udruga javnih banaka (European Association of Public Banks)</i>
<i>EIB</i>	<i>Europska investicijska banka (European Investment Bank)</i>
<i>EIF</i>	<i>Europski investicijski fond (European Investment Fund)</i>
<i>EUR</i>	<i>Euro</i>
<i>FGS</i>	<i>Fondovi za gospodarsku suradnju</i>

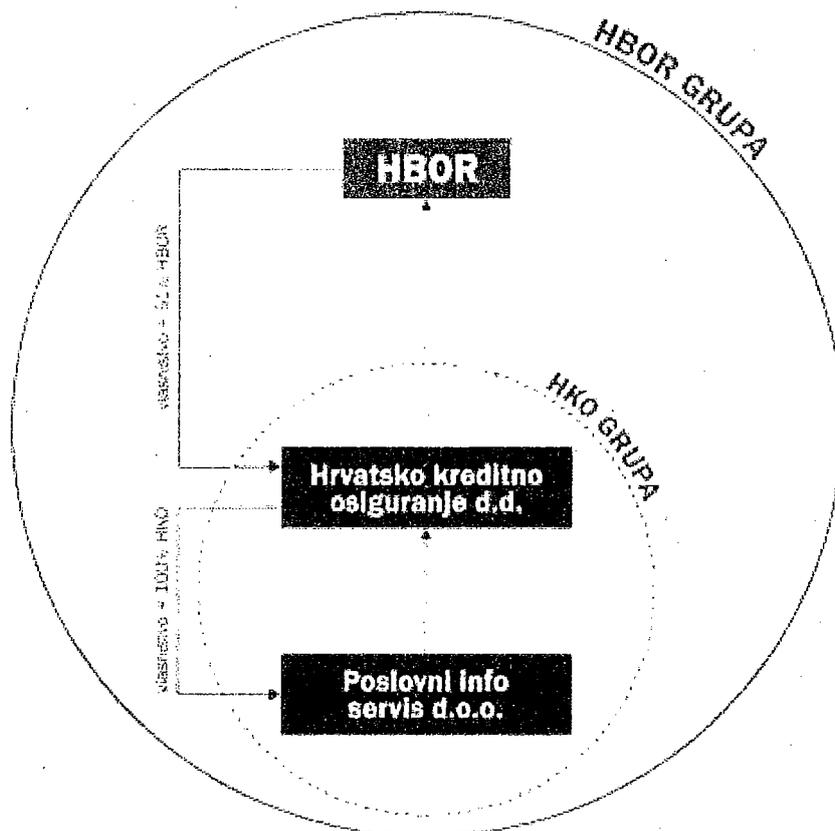
<i>HAMAG</i>	<i>Hrvatska agencija za malo gospodarstvo</i>
<i>HNB</i>	<i>Hrvatska narodna banka</i>
<i>IDFC</i>	<i>Međunarodni klub za financiranje razvoja (International Development Finance Club)</i>
<i>KfW</i>	<i>Njemačka kreditna banka za obnovu (Kreditanstalt für Wiederaufbau)</i>
<i>KN</i>	<i>Kuna</i>
<i>MSP</i>	<i>Malo i srednje poduzetništvo/Mali i srednji poduzetnici</i>
<i>NEFI</i>	<i>Mreža europskih financijskih institucija za MSP (Network of European Financial Institutions for SMEs)</i>
<i>OeKB</i>	<i>Oesterreichische Kontrollbank AG</i>
<i>RH</i>	<i>Republika Hrvatska</i>
<i>Vlada RH</i>	<i>Vlada Republike Hrvatske</i>

OPĆI PODACI

Osnivanje

HBOR je osnovan 12. lipnja 1992. godine donošenjem Zakona o Hrvatskoj kreditnoj banci za obnovu (HKBO). Izmjenama i dopunama Zakona u prosincu 1995. godine, Banka mijenja naziv u Hrvatska banka za obnovu i razvitak. U prosincu 2006. godine Hrvatski sabor je donio Zakon o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak koji je stupio na snagu 28. prosinca 2006. godine.

HBOR je matično društvo Grupe Hrvatska banka za obnovu i razvitak koja je formirana tijekom 2010. godine. HBOR je većinski vlasnik (51%) društva Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. (HKO d.d.) koje je 100%-tni vlasnik društva Poslovni info servis d.o.o. (PIS d.o.o.), a koji zajedno čine Grupu Hrvatsko kreditno osiguranje (Grupa HKO).

Strateški ciljevi Banke

HBOR poslovanjem u okviru svojih ovlasti i nadležnosti potiče sustavni, održivi i ravnomjeran gospodarski i društveni razvitak, sukladno općim strateškim ciljevima Republike Hrvatske.

Prioritetna područja djelovanja

- Poticanje utemeljenja i razvoja malog i srednjeg poduzetništva
- Poticanje izvoza
- Razvitak turizma
- Financiranje inovacija i razvoja novih tehnologija
- Financiranje razvitka poljoprivrede
- Poticanje korištenja EU fondova
- Financiranje projekata zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije

Revizija

Reviziju pojedinačnih i konsolidiranih Godišnjih financijskih izvještaja HBOR-a za 2011. godinu obavilo je revizorsko društvo Deloitte d.o.o te o tome izrazilo pozitivno mišljenje u Izvještaju neovisnog revizora.

Kreditni rejting

- Baa3 rejting agencije Moody's
- BBB- rejting agencije Standard & Poor's

Područni uredi

- Područni ured za Slavoniju i Baranju
- Područni ured za Dalmaciju
- Područni ured za Istru
- Područni ured za Liku
- Područni ured za Primorje i Gorski kotar

Broj zaposlenih

Na dan 31.12.2011. godine u HBOR-u je bilo zaposleno 270 radnika.

Na dan 31.12.2011. godine u Grupi HBOR je bio zaposlen 281 radnik.

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

HBOR sustavno prati najbolju praksu na području korporativnog upravljanja te istu ugrađuje u svoje poslovanje sukladno principima i načelima dobrog bankarskog poslovanja.

U HBOR-u se načela korporativnog upravljanja primjenjuju kroz:

◆ Načelo javnosti poslovanja

- Godišnje financijske izvještaje HBOR-a na nekonsolidiranoj i konsolidiranoj osnovi utvrđuje Nadzorni odbor te ih podnosi na potvrdu Hrvatskom saboru.
- Na Internet stranicama HBOR-a redovito se objavljuju financijski izvještaji Banke i Grupe.
- Godišnje se provodi ocjena rejtinga Banke od strane dvije međunarodne nezavisne rejting agencije (Standard & Poor's, Moody's).
- Sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama godišnje se dostavljaju izvješća o zaprimljenim upitima o poslovanju Banke Agenciji za zaštitu osobnih podataka.

◆ Nadzorni odbor HBOR-a, nadležnost, sastav

- Nadzorni odbor utvrđuje načela poslovne politike i strategije, nadzire vođenje poslova banke, donosi kreditne politike HBOR-a, utvrđuje godišnje financijske izvještaje, razmatra izvješća unutarnje revizije, vanjskih neovisnih revizora i izvješća Državnog ureda za reviziju.
- Nadzorni odbor prati i kontrolira zakonitost rada Uprave te imenuje i opoziva predsjednika i članove Uprave.
- Nadzorni odbor čini devet članova i to: pet ministara Vlade Republike Hrvatske, tri saborska zastupnika te predsjednik Hrvatske gospodarske komore.
- Nadzorni odbor osnovao je Revizorski odbor u skladu sa Zakonom o reviziji.

◆ Uprava HBOR-a, nadležnost i sastav

- Uprava zastupa, vodi poslove i raspolaze imovinom HBOR-a te je dužna i ovlaštena poduzeti sve radnje i donijeti sve odluke koje smatra potrebnim za zakonito i uspješno vođenje poslova.
- Ovlaštenja Uprave: upravljanje i vođenje poslovanja HBOR-a, donošenje normativnih akata kojima se utvrđuje način rada i unutarnja organizacija HBOR-a, donošenje programa kreditiranja, donošenje pojedinačnih odluka o

odobrenju kredita i drugih financijskih poslova, odlučivanje o imenovanju i opozivu radnika s posebnim ovlaštenjima, odlučivanje o pravima i obvezama radnika te izvješćivanje Nadzornog odbora.

- Uprava se sastoji od tri člana koje imenuje Nadzorni odbor, od kojih jednog imenuje za predsjednika Uprave. Mandat predsjednika i članova Uprave traje pet godina uz mogućnost ponovnog imenovanja. Uprava zastupa Banku skupno, po dva člana.
- Radi osiguranja što efikasnijeg i kvalitetnijeg upravljanja rizicima te svođenja rizika na najmanju mjeru, pri Upravi Banke osnovana su sljedeća tijela: Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Kreditni odbor, Odbor za procjenu i mjerenje kreditnog rizika i Odbor za upravljanje informacijskim sustavom.

◆ **Sustav unutarnjih kontrola**

- Neovisna organizacijska jedinica za upravljanje rizicima provodi utvrđivanje, mjerenje, procjenu i kontrolu svih rizika kojima je HBOR u svom poslovanju izložen.
- Unutarnja revizija HBOR-a kao neovisna organizacijska jedinica provodi provjeru adekvatnosti upravljanja rizicima i sustava unutarnjih kontrola, uključujući i funkciju kontrole rizika i funkciju praćenja usklađenosti s propisima i pravilima struke, primjenu unutarnjih politika i procedura, te postupke u svezi sprječavanja pranja novca.
- Neovisna funkcija praćenja usklađenosti organizira, koordinira i usmjerava aktivnosti praćenja usklađenosti na razini HBOR-a, savjetuje o pitanjima usklađenosti, upravlja mjerama koje se poduzimaju radi umanjivanja rizika usklađenosti, objedinjuje podatke o praćenju usklađenosti, identificira i ocjenjuje rizike usklađenosti i o tom redovito podnosi izvješća.

◆ **Suradnja Uprave i Nadzornog odbora HBOR-a**

- Uprava i Nadzorni odbor ostvaruju uspješnu suradnju koja se očituje u otvorenoj raspravi, a temelj suradnje čini pravodobno podnošenje savjesno pripremljenih izvješća Nadzornom odboru u pisanom obliku.
- Zakonom i Statutom HBOR-a te odlukama Nadzornog odbora određene su vrste poslova koje HBOR obavlja samo uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora.

OPIS POSLOVANJA GRUPE HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK U 2011. GODINI

HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK

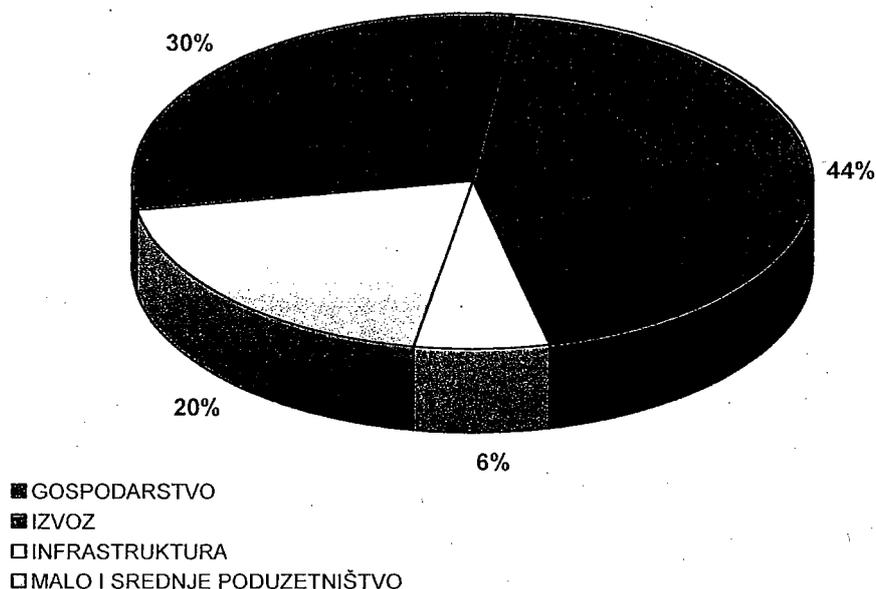
HBOR je kroz poslovnu aktivnost prvenstveno usmjeren na dugoročno kreditiranje investicija koje imaju za cilj podizanje razine proizvodnje, izvoza, zapošljavanja i tržišne konkurentnosti hrvatskog gospodarstva. Međutim, kao i razvojne banke u bliskom okruženju, a s ciljem prevladavanja teškoća u gospodarstvu, odnosno očuvanju poslovanja hrvatskih gospodarstvenika i postojećih radnih mjesta u razdoblju gospodarske i financijske krize, HBOR je i tijekom 2011. godine nastavio s provedbom programa namijenjenih financiranju obrtnih sredstava i na taj način pridonio prevladavanju problema nelikvidnosti. Iako su se posljedice financijske i gospodarske krize odrazile na smanjeni kapacitet poduzetnika za novim investicijama, ipak je u 2011. zamjetan rast udjela kredita za investicije u odnosu na 2010. godinu.

Unatoč financijskoj krizi koja je potresala EU zonu i smanjenju kreditnog rejtinga države krajem 2010. godine, HBOR je zahvaljujući svojem ugledu i odličnoj suradnji s posebnim međunarodnim financijskim ustanovama osigurao povoljne izvore sredstava i niske kamatne stope za hrvatske gospodarstvenike i tijekom 2011. godine. Kako bi se gospodarstvenicima olakšalo poslovanje, HBOR je i tijekom 2011. godine nastavio s prilagođavanjem uvjeta po pojedinim kreditnim programima za investicije i to smanjenjem kamatnih stopa, produljenjem počeka i rokova otplate, a uvedeni su i novi programi od kojih je dio namijenjen održavanju i poboljšanju likvidnosti.

PREGLED KREDITNE AKTIVNOSTI HBOR-a U 2011. GODINI

Red. br.		ODOBRENO EURO	ODOBRENO KUNA	KOM.
1.	GOSPODARSTVO	259.241.851,93	1.952.200.026,59	506
2.	IZVOZ	388.349.331,69	2.924.433.574,35	342
3.	INFRASTRUKTURA	54.438.574,41	409.945.329,51	27
4.	MALO I SREDNJE PODUZETNIŠTVO	170.411.807,38	1.283.272.482,56	659
UKUPNO KREDITNA AKTIVNOST (1+2+3+4)		872.441.565,41	6.569.851.413,01	1.534

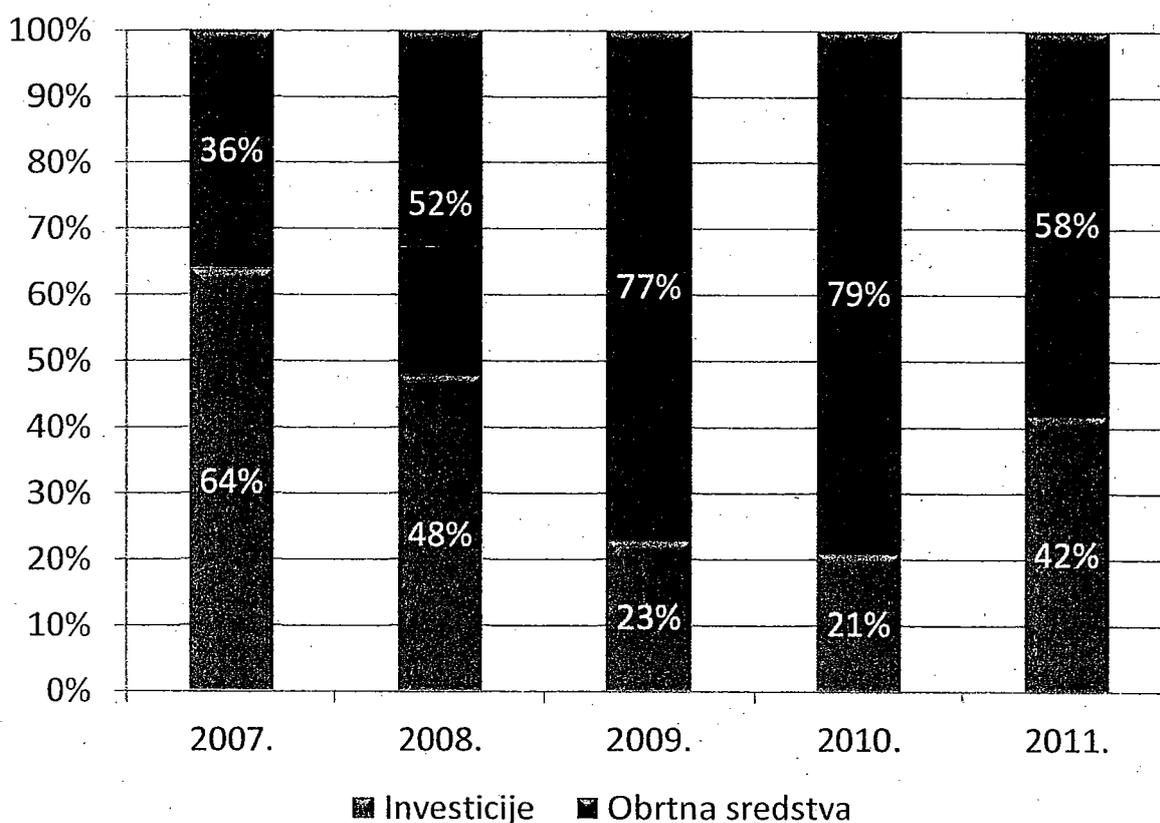
PREGLED KREDITNE AKTIVNOSTI HBOR-a U 2011. GODINI

UDVOSTRUČEN IZNOS ODOBRENJA ZA INVESTICIJE

HBOR je u 2011. godini odobrio 1.534 kredita u iznosu od 6,6 milijardi kuna. Najviše sredstava, 2,9 milijardi kuna, odobreno je za financiranje izvoza, a najveći broj kredita, njih 1.331, odobren je malim i srednjim poduzetnicima. Iako u 2011. godini nije došlo do pozitivnih pomaka u makroekonomskim pokazateljima hrvatskog gospodarstva, te je i dalje

veći dio kreditnih sredstava bio usmjeren za financiranje obrtnih sredstava, prilagođavanje programa za kreditiranje investicija rezultiralo je značajnim povećanjem interesa za tim sredstvima te je u 2011. godini gotovo udvostručen iznos odobrenja za investicije, odnosno odobren je 661 kredit u iznosu od 2,8 milijardi kuna (2010. godine odobren je 401 kredit u iznosu od 1,4 milijardi kuna). Ove su kredite koristili uglavnom mali i srednji poduzetnici, a iako je prosječan iznos investicija manji nego prije 2008. godine ipak je zamjetan rast njihove vrijednosti.

NOVI PROGRAMI UVEDENI TIJEKOM 2011. GODINE

Kreditiranje pripreme poljoprivredne proizvodnje (Obrtna sredstva za ulaganje u poljoprivrednu proizvodnju)

Namjena: kreditiranje obrtnih sredstava potrebnih za nesmetano odvijanje poljoprivredne proizvodnje. Programom se kreditiraju obrtna sredstva koja se koriste u okviru poslovanja za tekuću proizvodnju (kupnja sirovina, repromaterijala i ostalog materijala za proizvodnju u poljoprivredi), te obrtna sredstva koja se koriste za otkup poljoprivrednih proizvoda,

11

odnosno pokriva se cjelokupni ciklus - od pripreme poljoprivredne proizvodne do naplate isporučenih proizvoda.

Tijekom 2011. godine po ovom programu odobreno je 38 kredita u iznosu od 103 milijuna kuna.

IPARD (Program kreditiranja projekata kandidata za IPARD Mjeru 101. i Mjeru 103.)

Namjena: kreditiranje projekata koji će se kandidirati za sufinanciranje sredstvima IPARD programa Mjere 101. i 103. – na način da se u okviru ovog programa kreditiranja financira cjelokupna investicija.

Tijekom 2011. godine po ovom programu odobreno je 27 kredita u iznosu od 154 milijuna kuna.

Likvidnost (Program kreditiranja za poboljšanje likvidnosti)

Namjena: podmirenje obveza prema dobavljačima, financijskim institucijama, državi te za podmirenje kratkoročnih obveza. Cilj programa je održavanje i poboljšanje likvidnosti krajnjih korisnika kredita.

Tijekom 2011. godine po ovom programu odobreno je 7 kredita u iznosu od 29 milijuna kuna.

Žene poduzetnice (Program kreditiranja ženskog poduzetništva)

Cilj: poticanje osnivanja i razvoja poslovanja malih i srednjih gospodarskih subjekata u većinskom vlasništvu žena, sukladno Akcijskom planu za provedbu Strategije razvoja ženskog poduzetništva u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2010. – 2013.

Tijekom 2011. godine po ovom programu odobrena su 32 kredita u iznosu 15 milijuna kuna.

Model A+ i Model B+

HBOR je u okviru mjera za gospodarski oporavak Vlade Republike Hrvatske provodio Program kreditiranja obrtnih sredstava (Model A) i izdavanje jamstava u ime i za račun Republike Hrvatske za pokriće dijela rizika kreditnih plasmana banaka (Model B) od 2010. godine. Aktivnosti po oba modela su, uz određene preinake (Model A+ i Model B+), nastavljene i tijekom 2011. godine.

MALO I SREDNJE PODUZETNIŠTVO

U 2011. godini jedan je od osnovnih ciljeva HBOR-a bio povećati dostupnost kreditnih sredstava malim i srednjim poduzetnicima uz povoljnije kamatne stope te na taj način izravno utjecati na njihovu konkurentnost i likvidnost, te potaknuti utemeljenje i razvoj malog i srednjeg poduzetništva. Tijekom 2011. godine mali i srednji poduzetnici koristili su sredstva po 23 kreditna programa koji se provode izravno i putem poslovnih banaka.

Za kreditiranje malog i srednjeg poduzetništva u 2011. godini odobren je 1.331 kredit u iznosu od 3,6 milijardi kuna što je 15% više u odnosu na 2010. godinu. Ovaj se podatak odnosi na odobrenja malim i srednjim poduzetnicima po svim programima. Najveći rast odobrenja malim i srednjim poduzetnicima ostvaren je po programima za utemeljenje i razvoj poduzetništva te programima kreditiranja razvoja turizma za koje je odobreno 2,5 puta više sredstava nego u 2010. godini, a značajno je da su se ulaganja malih i srednjih poduzetnika udvostručila u odnosu na 2010. godinu.

Po Programu kreditiranja poljoprivrede i ujednačenog razvoja zabilježeno je povećanje odobrenja od gotovo 70%, a po Programu za mikro, male i srednje poduzetnike zabilježen je porast od 150% u odnosu na 2010. godinu. Posebno značajni rezultati postignuti su i na području kreditiranja projekata kandidata za korištenje sredstava fondova Europske unije.

PODRŠKA KORIŠTENJU SREDSTAVA EU FONDOVA

Otvaranjem procesa pristupa Republike Hrvatske Europskoj Uniji, domaćim gospodarskim subjektima omogućen je pristup pojedinim pretprijetnim fondovima EU. Od samih početaka raspoloživosti ovih sredstava, HBOR se aktivno uključio u realizaciju istih i započeo s provedbom programa kreditiranja usmjerenih na korištenje raspoloživih sredstava. Cilj ovih programa kreditiranja je omogućiti podnositeljima zahtjeva – potencijalnim kandidatima, povoljnija kreditna sredstva za financiranje investicija prihvatljivih po IPARD programu.

Tijekom 2011. godine gospodarskim subjektima bili su dostupni programi za kreditiranje projekata kandidata za odobrenje sredstava po IPARD Mjera 1.1. i 1.2., odnosno Mjera 101. 103. i Mjera 302. putem kojih je ukupno odobreno 59 kredita u iznosu od gotovo 300 milijuna kuna.

Od početka provođenja do 31. prosinca 2011. Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju odobrila je 80 zahtjeva po Natječajima za IPARD – Mjera 101. i 103., a putem HBOR-a financirano je više od 70% svih projekata odobrenih za ove Mjere iz IPARD pretpristupnog programa.

Krajem 2010. godine HBOR je započeo s provođenjem Programa kreditiranja projekata kandidata za IPARD Mjeru 302. „Diverzifikacija i razvoj ruralnih gospodarskih aktivnosti“ koji je također ostvario izvrsne rezultate, odnosno HBOR-ovim sredstvima kreditirano je 67% svih do sada prihvaćenih projekata.

TURIZAM – UTROSTRUČENO KREDITIRANJE INVESTICIJA

Turizam, koji daje značajan doprinos povećanju i jačanju hrvatskog izvoza, zauzima u HBOR-ovom poslovanju vrlo važno mjesto te HBOR podržava razvoj turističkih subjekata, neovisno o njihovoj veličini.

HBOR je tijekom 2011. godine provodio 4 programa namijenjena isključivo turističkoj djelatnosti (Turizam, Priprema turističke sezone, IPARD Mjera 302. i Razvoj turizma na selu), no i po ostalim kreditnim programima mogla se kreditirati turistička djelatnost.

Tijekom 2011. godine poduzećima iz turističkog sektora odobreno je ukupno 119 kredita u iznosu od gotovo 800 milijuna kuna što predstavlja povećanje od preko 50 posto u odnosu na 2010. godinu. Tijekom 2011. godine produženi su rokovi otplate na 17 godina i početak te je udio kredita HBOR-a u investiciji povećan s 50 na 75 posto. Tijekom 2011. godine značajno je trostruko povećanje iznosa odobrenja kredita za investicije (po program Turizam) u odnosu na 2010. godinu te je tijekom 2011. godine odobreno 600 milijuna za ove namjene (dok je u 2010. godini bilo odobreno 188 milijuna kuna).

FONDOVI ZA GOSPODARSKU SURADNJU

U drugoj polovici 2010. godine Odlukom Vlade RH HBOR je imenovan kvalificiranim ulagateljem za sudjelovanje u osnivanju Fondova za gospodarsku suradnju (FGS), te za svoje ime, a za račun Vlade Republike Hrvatske u svaki od FGS-ova ulaže iznos koji odgovara iznosu koji će u isti FGS uložiti privatni ulagatelj. Sukladno Pravilniku o uvjetima i postupku sudjelovanja Vlade RH u osnivanju FGS-ova utvrđeno je sljedeće:

- Područje ulaganja FGS-ova su trgovačka društva koja imaju sjedišta u RH i koja isključivo ili pretežito obavljaju svoju djelatnost na području RH,

- Predviđeno trajanje FGS-ova je 10 godina uz mogućnost produljenja maksimalno za 2 godine,
- Najviša obveza uplate Vlade RH prema jednom FGS-u može iznositi do 300 milijuna kuna.

FGS-ovi su osnovani i posluju u skladu sa Zakonom o investicijskim fondovima (NN 150/05), kao otvoreni investicijski fondovi rizičnog kapitala s privatnom ponudom, te je početkom 2011. godine osnovano 5 FGS-ova koji su udovoljili svim propisanim uvjetima te dobili odobrenje za rad od HANFA-e.

Prema objedinjenom izvješću o radu svih FGS-ova tijekom 2011. godine društva za upravljanje su razmatrala ulaganje u 371 tvrtku / projekt. Najveći dio analiziranih projekata je iz prerađivačke industrije (33%), slijede energetika, prehrambena industrija, uslužne djelatnosti i IT. Većina razmatranih projekata odnosilo se na kategoriju malih poduzeća što je i očekivano budući da je tim poduzećima najteže doći do potrebnog kapitala. Od tvrtki koje su u fazi razmatranja, gotovo 50% se odnosi na one kojima je kapital, u iznosu između 20 i 50 milijuna kuna, potreban za daljnji poslovni rast.

Tijekom 2011. godine Društva za upravljanje fondovima su donijela 17 Prethodnih odluka o ulaganju za 11 projekata, nakon čega su usvojene odluke o ulaganju u 2 projekta.

KREDITIRANJE IZVOZNIH POSLOVA

HBOR je na području poticanja izvoza razvio sustav financijske potpore izvoznicima kroz programe kreditiranja, osiguranja i garancija po uzoru na druge izvozne banke i izvoznokreditne agencije kako bi izvoznici mogli ravnopravno konkurirati na međunarodnom tržištu.

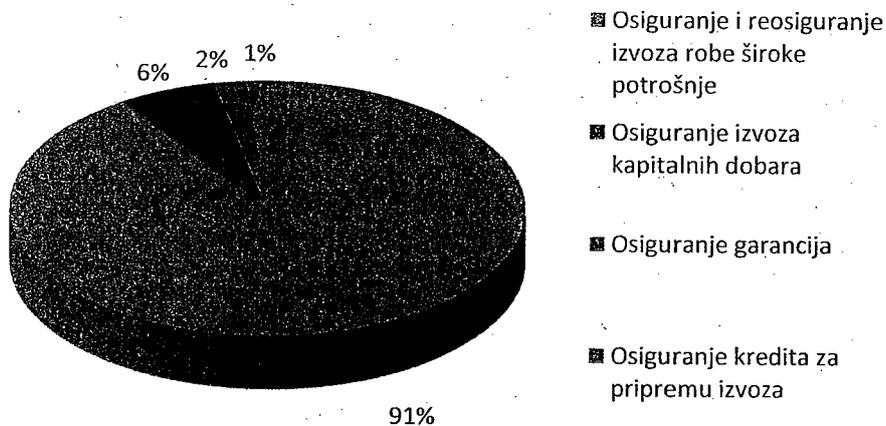
Programom Priprema izvoza HBOR pridonosi razvoju konkurentnosti hrvatskih poduzetnika te izravno utječe na njihovu uspješnost kako na domaćem tako i na međunarodnom tržištu. U procesu stvaranja hrvatskog izvoznog proizvoda, HBOR sudjeluje u svim segmentima – od pripreme proizvodnje do realizacije naplate izvoznog posla. Tijekom 2011. godine po Programu Priprema izvoza odobreno je 270 kredita u iznosu od 2,1 milijarde kuna.

Najveći iznosi kredita odobreni su putem navedenog Programa u okviru sljedećih djelatnosti: proizvodnja prehrambenih proizvoda (16,9%), proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda (9,3%), proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme (8,9%), te prerada drva i proizvoda od drva i pluta (7,2%).

U cilju pružanja što cjelovitije usluge osiguranja izvoza, HBOR usko surađuje s drugim osigurateljima, posebno s drugim nacionalnim izvozno-kreditnim agencijama, što je preduvjet za pokriće većih zajedničkih projekata na trećim tržištima.

Ukupni osigurani izvozni promet koji je HBOR kroz poslove osiguranja izvoza podržao u 2011. godini iznosi 1,70 milijardi kuna čime je pokriveno 2,38% ukupnog izvoza Republike Hrvatske. Osigurani izvozni promet zabilježio je smanjenje od 21% u odnosu na 2010. godinu što je rezultat izdvajanja poslova osiguranja utrživih rizika koji se osiguravaju na komercijalnoj osnovi od poslova u ime i za račun Republike Hrvatske (neutrživi rizici).

Osigurani izvozni promet u 2011. godini prema vrsti osiguranja

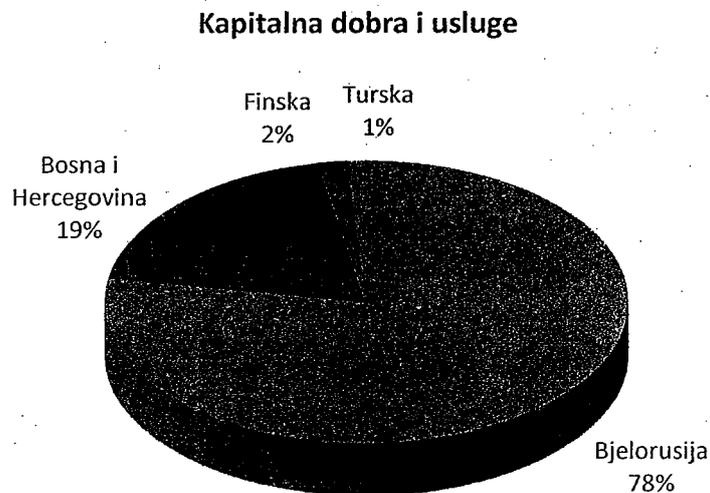
U cilju podrške hrvatskom izvozu u izazovnom poslovnom okruženju koje je obilježeno nelikvidnošću i otežanim pristupom financiranju, HBOR je hrvatskim izvoznicima i financijskim ustanovama koje prate izvoznike u 2011. godini odobrio novo pokriće za izvozne poslove u vrijednosti od 544 milijuna kuna. Za osiguranje i reosiguranje izvoza robe široke potrošnje odobreno je 385 milijuna kuna, čime je osiguran izvozni promet u visini od 1,54 milijardi kuna i to najvećim dijelom izvoznika iz metalne, nemetalne, papirne, farmaceutske, tekstilne, drvne i građevinske industrije. Za osiguranje izvoza kapitalnih dobara i usluga odobreno je 102 milijuna kuna, za osiguranje kredita za pripremu izvoza 23,5 milijuna kuna, a za osiguranje činidbenih bankarskih garancija 34 milijuna kuna. Kao najznačajnija izvozna tržišta u 2011. godini ističu se Bosna i Hercegovina, Italija, Ruska Federacija, Bjelorusija, Alžir

i Makedonija. Kroz poslove osiguranja podržan je izvoz hrvatskih roba i usluga u 54 zemlje svijeta prema ukupno 693 inozemna kupca.

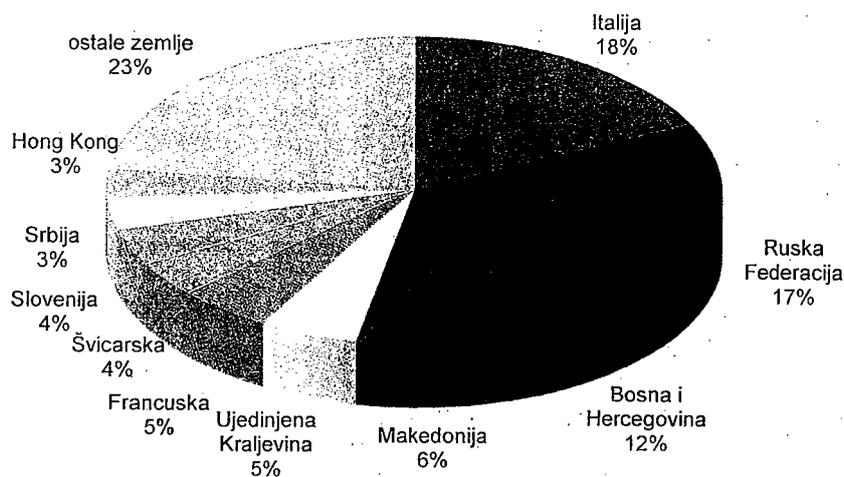
NOVI PROGRAMI OSIGURANJA IZVOZA

U nastojanju da adekvatno odgovori na potrebe hrvatskih izvoznika, HBOR je tijekom 2011. godine uveo Program osiguranja činidbenih bankarskih garancija izdanih radi zaključenja ili izvršenja izvoznog ugovora. Novim programom pruža se mogućnost izvoznicima i njihovim bankama da osiguraju rizik plaćanja po garancijama čime je izvoznicima olakšan izlazak na sve zahtjevnija izvozna tržišta. U 2011. godini izdana je prva policia osiguranja po ovom programu čime su osigurane kontragarancije izdane u korist investitora za izvozni posao izgradnje medicinsko-kirurškog centra i internata u Alžiru.

Odobrene osigurane svote po zemljama i vrsti robe u 2011. godini

Roba široke potrošnje

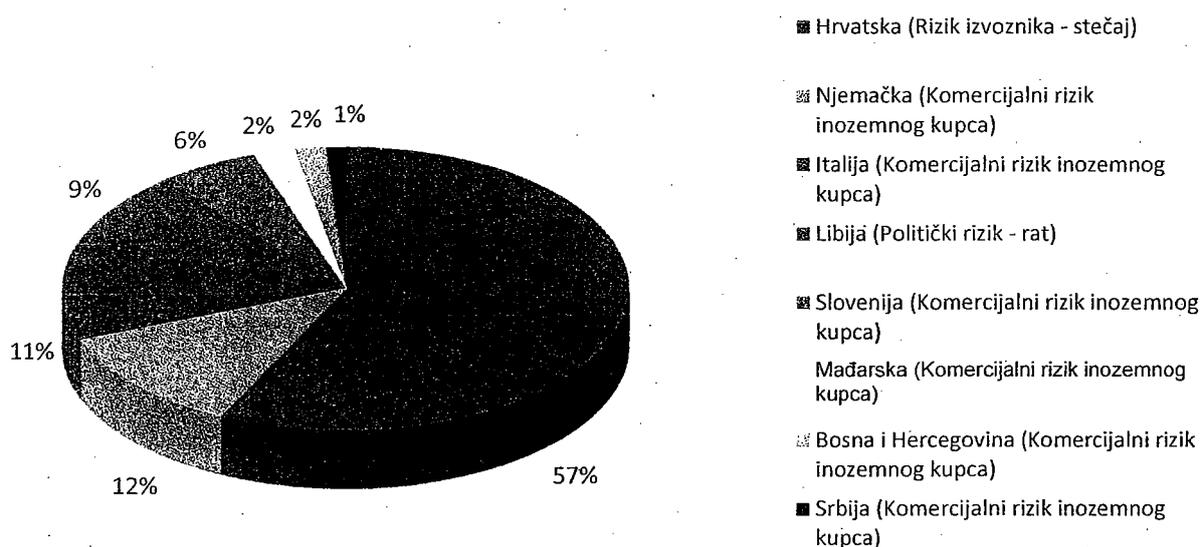
Tijekom 2011. godine kroz programe osiguranja izvoza podržani su sljedeći značajniji kapitalni projekti hrvatskih izvoznika:

- Modernizacija rafinerije nafte u Bjelorusiji
- Rehabilitacija hidroelektrane „Rama“ u Bosni i Hercegovini
- Isporuka telekomunikacijske opreme u Bosnu i Hercegovinu
- Obnova i nadogradnja generatora za tri hidroelektrane u Finskoj
- Isporuka opreme za tunele u Tursku
- Izgradnja medicinsko-kirurškog centra i internata u Alžiru
- Proizvodnja strojeva za rad u rudnicima u Južnoafričkoj Republici

HBOR je tijekom 2011. godine izdao dva pisma namjere za osiguranje, kojima je hrvatskim izvoznicima omogućeno sudjelovanje na međunarodnim natječajima za projekte:

- Izgradnja 400 kV dalekovoda Albanija – Kosovo
- Izgradnja hidroelektrane u Gruziji ukupne snage 108 MW

Isplaćene odštete u 2011. godini po iznosima

Tijekom 2011. godine osiguranicima je isplaćeno 18 odšteta ukupne vrijednosti 13,25 milijuna kuna. Od ukupnog iznosa isplaćenih odšteta, 66% odnosi se na dvije pojedinačno najveće odštete od kojih je jedna isplaćena po polici osiguranja kredita za pripremu izvoza zbog stečaja izvoznika; a druga po polici osiguranja naplate zbog ostvarenja političkog rizika u Libiji. Preostalih 16 odšteta isplaćenih u 2011. godini u iznosu od 4,5 milijuna kuna posljedica su rastućih problema u poslovanju i nelikvidnosti inozemnih kupaca iz ranijih godina (2009. i 2010.), što je izravna posljedica svjetske gospodarske krize i stanja na financijskim tržištima.

PRIBAVLJANJE SREDSTAVA

Tijekom 2011. godine, HBOR je nastavio pregovore s posebnim financijskim ustanovama u vezi s pribavljanjem dugoročnih izvora sredstava uz najpovoljnije uvjete.

U listopadu 2011. godine, HBOR i Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) zaključili su ugovor o kreditu u iznosu od 18 milijuna eura za financiranje projekata izgradnje vodoopskrbe i odvodnje na području Republike Hrvatske.

Europska investicijska banka (EIB) je u prosincu 2011. godine odobrila novi zajam HBOR-u u iznosu od 250 milijuna eura za financiranje malog i srednjeg poduzetništva, srednje kapitaliziranih poduzeća (tzv. Mid Cap poduzeća), projekata zaštite okoliša i infrastrukturnih projekata u javnom i privatnom sektoru. Slijedom navedenog, u veljači 2012. godine potpisana je prva tranša zajma EIB-a u iznosu od 150 milijuna eura, dok se zaključivanje druge tranše zajma u iznosu od 100 milijuna eura očekuje u trećem kvartalu 2012. godine.

U drugoj polovici 2012. godini očekuje se zaključivanje novih ugovora o zajmu s Razvojnóm bankóm Vijeća Europe (CEB) za financiranje malog i srednjeg poduzetništva te lokalne uprave i samouprave u Republici Hrvatskoj, kao i s Međunarodnom bankóm za obnovu i razvoj (IBRD) za financiranje projekata izvoznika i turističkih poduzeća.

UPRAVLJANJE RIZICIMA

Temeljem Zakona o HBOR-u, Banka je dužna rizike u poslovanju svoditi na najmanju mjeru rukovodeći se načelima bankarskog poslovanja. Banka u procesu upravljanja rizicima kontinuirano obavlja kontrolu, utvrđivanje, procjenu, mjerenje i nadzor svih rizika kojima je u poslovanju izložena. Način, postupci i učestalost mjerenja i procjene upravljanja rizicima propisani su internim aktima Banke. U svakodnevnom poslovanju Banka upravlja kreditnim rizikom, rizikom likvidnosti, kamatnim i valutnim te operativnim rizikom putem politika, procedura, limita, odbora te kontrola.

Banka ima funkcionalno i organizacijski odvojenu i neovisnu organizacijsku jedinicu za kontrolu rizika u poslovanju koja je neposredno odgovorna Upravi. Ova organizacijska jedinica odgovorna je za kontrolu, utvrđivanje, procjenu, mjerenje i nadzor svih rizika kojima je Banka u svom poslovanju izložena ili bi mogla biti izložena. Svoju funkciju Upravljanje rizicima ostvaruje analizom, procjenom i mjerenjem, kontrolom te davanjem prijedloga i preporuka za adekvatno upravljanje izloženošću kreditnim i nekreditnim rizicima; zatim razvojem procedura i metodologija vezanih za rizike, predlaganjem i praćenjem poštivanja usvojenih limita izloženosti, izvješćivanjem Uprave i odbora o rizicima i sl.

Pri procjeni i mjerenju rizika Banka uvažava povijesne podatke, planove poslovanja, tržišne uvjete i specifičnosti Banke kao posebne financijske institucije. Rezultati mjerenja i procjene te provedenih analiza iz područja rizika izlažu se na sjednicama odbora za upravljanje rizicima, Uprave i Nadzornog odbora. Utvrđen je sustav limita za upravljanje, praćenje i kontrolu kreditnog rizika, rizika likvidnosti te kamatnog i valutnog rizika. Banka prati rizike i kroz analize scenarija, analize osjetljivosti i stres testiranja. Razvijaju se sustavi proaktivnog upravljanja rizicima radi sprječavanja nastupa potencijalnih rizika.

Uprava HBOR-a odgovorna je za provođenje strategije upravljanja rizicima te uspostavljanje i provođenje učinkovitog i pouzdanog sustava upravljanja svim rizicima. Za ostvarenje svoje funkcije Uprava je svoja ovlaštenja delegirala na tri odbora za upravljanje rizicima:

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom - upravlja rizikom likvidnosti, kamatnim i valutnim rizikom u okviru propisanih politika i procedura kojima je regulirano ovo područje,

Odbor za procjenu i mjerenje kreditnog rizika – upravlja kreditnim rizikom u okviru propisanih politika, procedura i ostalih internih akata vezanih uz kreditni rizik,

Odbor za upravljanje informacijskim sustavom HBOR-a – upravlja resursima informacijskog sustava uz primjereno upravljanje rizicima koji proizlaze iz korištenja informacijske tehnologije.

Strategija upravljanja rizicima usmjerena je prema postizanju i održavanju kvalitetnog i efikasnog sustava upravljanja rizicima usklađenog s domaćim i stranim bankarskim praksama te preporukama Hrvatske narodne banke i Baselskog odbora.

Kreditni rizik

Pod kreditnim rizikom podrazumijeva se gubitak do kojeg dolazi uslijed potpunog ili djelomičnog neispunjenja odnosno nepravovremenog ispunjenja financijske obveze po dospijeću od strane klijenta.

Banka kontrolira kreditni rizik putem kreditnih politika i propisanih procedura rada u kojima su utvrđeni sustavi unutarnjih kontrola s ciljem preventivnog djelovanja na rizik.

Uprava HBOR-a vodi konzervativnu politiku upravljanja kreditnim rizikom. Sustav upravljanja kreditnim rizikom čini najvažniji dio poslovne politike HBOR-a i bitan je činitelj njezine strategije poslovanja zbog čega je ovo područje regulirano posebnim aktom - Procedurama upravljanja kreditnim rizikom, koji se primjenjuje na sve faze kreditnog procesa (od razvoja novih bankarskih proizvoda, zahtjeva za kredit do konačne otplate kredita). Procedure upravljanja kreditnim rizikom su sveobuhvatan dokument koji obuhvaća zasebne metodologije namijenjene ocjeni različitih ciljnih skupina klijenata.

U svrhu ublažavanja kreditnog rizika i smanjenja troškova poslovanja, a sukladno Zakonu o HBOR-u, dio svojih plasmana Banka odobrava putem poslovnih banaka koje snose rizik povrata plasmana krajnjeg korisnika. Svi izravni plasmani uglavnom su osigurani hipotekom na nekretninama te, ako je to moguće, kao osiguranje od kreditnog rizika Banka pribavlja garanciju

HAMAG-a te ostale prvorazredne garancije i jamstva. Ovisno o vrsti instrumenta osiguranja, kreditnom programu, općim uvjetima osiguranja ili odluci nadležnog tijela, Banka je odredila potreban omjer plasmana i osiguranja.

Banka kroz razvojne programe kreditiranja obuhvaća područje cijele Republike Hrvatske s naglaskom na područja posebne državne skrbi. Kreditni rizik je diverzificiran po geografskim područjima te kreditnim programima. Razvojem novih kreditnih programa (proizvoda) Banka nastoji izbjeći pretjeranu koncentraciju kreditnog rizika i ravnomjerno razviti geografska područja Republike Hrvatske u skladu s državnom strategijom razvoja pojedinih djelatnosti.

Rizik likvidnosti, valutni rizik i kamatni rizik

Kroz djelovanje Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, Banka osigurava kvalitetno upravljanje rizikom likvidnosti te valutnim i kamatnim rizikom. Upravljanje ovim rizicima podrazumijeva svođenje kamatnog i valutnog rizika te rizika likvidnosti na najmanju mjeru. Izravnim i neizravnim uključivanjem velikog broja organizacijskih jedinica Banke u rad Odbora za upravljanje aktivom i pasivom nastoji se osigurati kvalitetan, integriran i sveobuhvatan sustav upravljanja rizicima.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik financijskog gubitka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti Banke da podmiri svoje novčane obveze u dospelju. Temeljna načela i principi upravljanja rizikom likvidnosti HBOR-a utvrđeni su Procedurama upravljanja rizikom likvidnosti te odlukama i zaključcima Nadzornog odbora, Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom.

U svrhu upravljanja rizikom likvidnosti, odnosno poslovanja u okviru limita utvrđenih za potrebe upravljanja rizikom likvidnosti, Banka održava potrebnu razinu rezerve likvidnosti, kontinuirano prati tekuću i planiranu likvidnost, osigurava dostatna kunska i devizna sredstva potrebna za pravovremeno podmirenje obveza te za isplate po odobrenim kreditima i planiranim odobrenjima kredita. Pri upravljanju rizikom likvidnosti Banka prati i nastoji postići ročnu usklađenost postojećih i planiranih plasmana i njihovih izvora. Praćenje rizika likvidnosti Banka provodi i kroz izradu analiza scenarija, analiza osjetljivosti i stres testiranja. Na ovaj način obuhvaćaju se slučajevi redovnog poslovanja i poslovanja u uvjetima stresa. Utvrđeni su signali

ranog upozorenja te postupci u slučaju naznake, kao i nastupa krize likvidnosti.

HBOR kao posebna financijska ustanova nije profitno orijentiran te se ne bavi korištenjem derivata. Derivate može koristiti samo u svrhu zaštite svojih pozicija.

Kamatni rizik

Kamatni rizik je financijski rizik koji nastaje zbog kamatne neusklađenosti u vrijednosti i dospijeću kamatno osjetljive aktive, pasive te izvanbilančnih stavki. Temeljna načela i principi upravljanja kamatnim rizikom Banke utvrđeni su procedurama te odlukama i zaključcima Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. Za mjerenje i praćenje kamatnog rizika Banka provodi analizu kamatnog jaza. Kamatni jaz izrađuje se za određena razdoblja prema mogućnosti promjene kamatnih stopa i prikazuje osjetljivost Banke na promjene kamatnih stopa. Provodi se i detaljna razrada kamatnih stopa po valuti, vrsti i visini kamatne stope te se izrađuju projekcije kretanja prosječnih ponderiranih kamatnih stopa izvora i plasmana. Ovisno o razini kamatnog jaza odlučuje se o vrstama kamatnih stopa budućih zaduženja i plasmana, sve s ciljem svođenja jaza na najmanju razinu. Pored usklađivanja kamatnih stopa izvora i plasmana prate se trenutni tržišni uvjeti i prognoze kretanja osnovnih tržišnih pokazatelja.

Valutni rizik

Valutni rizik označava izloženost banke promjenama deviznih tečajeva te proizlazi prije svega iz valutne neusklađenosti aktive i pasive, čija je moguća posljedica nastanak troškova i/ili neostvarenje planiranih prihoda. Temeljna načela i principi upravljanja valutnim rizikom HBOR-a utvrđeni su procedurama te odlukama i zaključcima Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. Postavljene su metode za mjerenje/procjenu, praćenje i upravljanje valutnim rizikom, utvrđeni su limiti, postupci u slučaju naznake, kao i nastupa krize te su definirana izvješća potrebna za cjelovito ovladavanje ovim rizikom.

Za mjerenje izloženosti valutnom riziku Banka prati otvorenost devizne pozicije. Osim dnevnog praćenja otvorenosti devizne pozicije, Banka za potrebe procjene i mjerenja valutnog rizika

koristi i VaR model te redovito izvještava nadležna tijela o maksimalnim potencijalnim gubicima po značajnim valutama. Provode se analize scenarija, analize osjetljivosti i stres testiranja.

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik gubitka koji nastaje iz neadekvatnih unutarnjih procesa, ljudskih pogrešaka ili vanjskih događaja. Banka nastoji operativni rizik svesti na najmanju mjeru uvođenjem kontrola u procedure rada i izgradnjom jedinstvenog i sveobuhvatnog informacijskog sustava.

Za praćenje i nadziranje informacijskog sustava formiran je Odbor za upravljanje informacijskim sustavom HBOR-a. Osnovni cilj ovog Odbora je upravljanje resursima informacijskog sustava uz uspostavljanje odgovarajuće razine njegove učinkovitosti i sigurnosti da bi se, između ostalog, osiguralo primjereno upravljanje rizicima koji proizlaze iz korištenja informacijske tehnologije. S obzirom na to da značajniji operativni rizici proizlaze iz korištenja informacijske tehnologije, HBOR je uspostavio funkciju voditelja sigurnosti informacijskog sustava.

Također, zbog prisutnosti operativnog rizika u svim poslovnim aktivnostima HBOR-a, kao i zbog usklađivanja s bankarskom regulativom i dobrom praksom u području upravljanja rizicima, HBOR je tijekom 2011. godine pokrenuo postupak javne nabave programskog rješenja i konzultantskih usluga za unapređenje sustava upravljanja operativnim rizikom.

KONTROLA I REVIZIJA

Kontrola i revizija dio je sustava nadzora HBOR-a zadužen za praćenje ukupnog poslovanja temeljenog na zakonitosti, primjeni hrvatskih standarda interne revizije te internih akata HBOR-a. Kontrola i revizija organizacijski je nezavisna u obavljanju poslova te samostalno određuje način rada, izvještavanja, nalaza, mišljenja i preporuka. Za svoj rad odgovara izravno Upravi, Revizorskom i Nadzornom odboru HBOR-a koje izvješćuje tromjesečno odnosno polugodišnje. Temeljem izvješća o reviziji, na prijedlog Kontrole i revizije, Uprava donosi potrebne odluke za poduzimanje korektivnih mjera i aktivnosti. S nalazima revizija obavljenih tijekom 2011. godine, kao i o statusu danih preporuka i poduzetim aktivnostima

Uprava, Revizorski i Nadzorni odbor upoznati su u okviru redovitog izvještavanja o radu Kontrole i revizije.

FUNKCIJA PRAĆENJA USKLAĐENOSTI

Praćenje usklađenosti uspostavljena je kao neovisna i trajna funkcija pri Upravi HBOR-a.

Poslovi praćenja usklađenosti uključuju utvrđivanje i procjenu rizika usklađenosti kojem je HBOR izložen ili bi mogao biti izložen, savjetovanje Uprave i drugih odgovornih osoba o načinu primjene relevantnih zakona, standarda i pravila uključujući i informiranje o aktualnostima iz tih područja.

Funkcija praćenja usklađenosti vrši procjenu učinaka koje će na poslovanje HBOR-a imati izmjene relevantnih propisa, procjenjuje usklađenost novih proizvoda ili novih postupaka s relevantnim zakonima i propisima kao i s izmjenama propisa, savjetuje u dijelu pripreme obrazovnih programa vezanih za usklađenost, te vodi postupke rješavanja po prigovorima potrošača.

Funkcija praćenja usklađenosti podnosi periodička izvješća Upravi, Revizorskom i Nadzornom odboru HBOR-a.

LJUDSKI POTENCIJALI

U strategiji razvoja ljudskih potencijala svakom se pojedincu nastoji omogućiti ostvarenje osobnog i profesionalnog potencijala, kako bi se razvili i zadržali stručni, motivirani i zadovoljni zaposlenici koji su važan dio procesa društveno odgovornog financiranja i gotovo 20 godina dugog izuzetno uspješnog poslovanja banke.

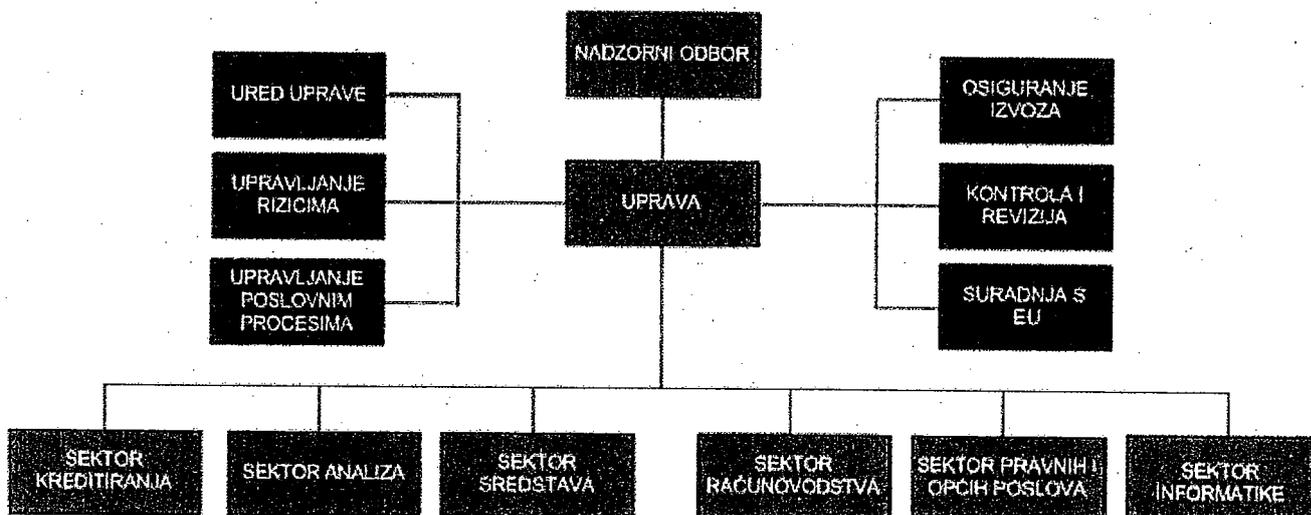
Uz brojne mjere upravljanja ljudskim potencijalima koje Hrvatska banka za obnovu i razvitak već dugi niz godina provodi i neprestano usavršava, tijekom 2011. godine uveden je i novi program interne obuke zaposlenika, kojem je cilj razmjena znanja i vještina među zaposlenicima. Kroz različite interno osmišljene programe, posebno obučeni zaposlenici iz različitih organizacijskih jedinica svojim suradnicima prenose važne informacije iz svog područja rada, čime se nastoji unaprijediti komunikacija, razumijevanje i suradnja unutar banke, te pružiti zaposlenicima šira slika o svrsi i načinu poslovanja čitave organizacije. Osim

klasične obuke održan je i niz prezentacija s ciljem podizanja znanja i osviještenosti o promjenama u zakonodavstvu te usklađenju s regulativom Europske unije.

Kao priznanje za kvalitetu provođenja HR procesa Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak i ove je godine dodijeljen Certifikat Poslodavac Partner, kojeg dodjeljuju MojPosao i grupa Selectio za izvrsnost u upravljanju ljudskim potencijalima.

Iz godine u godinu HBOR zadržava strukturu visokoobrazovanih zaposlenika – na dan 31.12.2011., od ukupno 270 zaposlenika, njih čak 82,22% je visokoobrazovano, uz prosječnu dob od 40 godina.

Organizacijska struktura HBOR-a

OSTALE AKTIVNOSTI

Područni uredi

U 2011. godini, pored redovnih poslova informiranja i savjetovanja poduzetnika o programima i mogućnostima kreditiranja, pomoći u pripremi dokumentacije za podnošenje zahtjeva za kredit, izlaska na teren radi kontrole i pripreme projekta, te kontakata i dogovora s poslovnim bankama iz okruženja, područni uredi bili su angažirani i na prezentacijama HBOR-ovih programa u suradnji s HGK-om, HOK-om, područnim komorama, jedinicama lokalne uprave i samouprave, te razvojnim agencijama. Samostalno ili u suradnji s lokalnim državnim institucijama organizirano je sudjelovanje na sajamskim priredbama na kojima su predstavljane aktivnosti HBOR-a vezane za tematiku sajma.

Tijekom 2011. godine potpisan je Sporazum o suradnji s Ekonomskim fakultetom u Rijeci. Cilj ovog sporazuma je razvijanje znanstveno-razvojne suradnje kroz međusobno informiranje, realizaciju tematskih istraživanja, organizaciju seminara, radionica, okruglih stolova, konferencija i edukativnih programa te provedba pilot-projekta – Studentsko poduzetništvo.

Međunarodna suradnja

Tijekom izvještajne godine HBOR je kao član aktivno sudjelovao u radu brojnih udruženja, klubova i komora koje okupljaju institucije iz zemalja članica Europske unije.

U svojstvu predsjednika EAPB-a, gospodin Anton Kovačev zastupa članice udruge prema nadležnim tijelima Europske unije, ponajprije Europskoj komisiji, Europskom parlamentu te europskim financijskim institucijama, a također sudjeluje i na okruglom stolu Udruge američko-europske zajednice (AECA). U listopadu 2011. godine HBOR je bio domaćin sastanka EAPB-ovog Odbora za tržišno natjecanje i razvojnu politiku na kojem su izlagali predstavnici EIB-a zaduženi za financijski instrument JESSICA i odobrenje sredstava za projekte namijenjene razvitku malog i srednjeg poduzetništva.

HBOR je jedina pridružena članica izvan granica Europske unije Mreže europskih financijskih institucija za malo i srednje poduzetništvo – NEFI-a i sudionik stalne radne grupe na čijim sastancima redovito sudjeluje.

U travnju i rujnu 2011. godine HBOR je u okviru delegacije Republike Hrvatske sudjelovao na Prolječnoj i Godišnjoj skupštini Svjetske banke i Međunarodnog monetarnog fonda i u svibnju Godišnjem forumu Europske banke za obnovu i razvoj.

Nastavljajući tradiciju uspješnog okupljanja i povezivanja izvoznika i ostalih uglednih predstavnika hrvatskih tvrtki, banaka, stranih izvoznih banaka i izvozno-kreditnih agencija te međunarodnih financijskih institucija, HBOR je u rujnu 2011. godine održao jubilarnu 10. međunarodnu konferenciju o poticanju izvoza. Konferencija je okupila više od 160 izvoznika i svih onih koji sudjeluju u procesu stvaranja izvoznog proizvoda kako bi razmijenili iskustva i praksu za što konkurentnije poslovanje. Posebna rasprava vodila se o izvozu u svijetlu skorog stjecanja članstva u Europskoj uniji, posljedicama na hrvatski izvoz te iskustvima novih država članica, što će omogućiti izvoznicima bolju pripremu i organizaciju budućeg poslovanja te jačanje izvoza.

Tijekom rada Konferencije također je potaknuta rasprava o načinu i mogućnostima savladavanja prepreka na koje izvoznici nailaze u svom poslovanju kao što su stvaranje inovativnih proizvoda i razvoj tehnoloških procesa radi osnaživanja konkurentnosti na inozemnim tržištima.

HBOR je jedan od osnivača Međunarodnog kluba za financiranje razvoja (eng. International Development Finance Club – IDFC) koji je s radom započeo u rujnu 2011. godine u Washingtonu na sastanku 19 predsjednika Uprava nacionalnih i regionalnih razvojnih banaka i financijskih institucija kojeg je organizirala njemačka razvojna banka KfW. Cilj osnivanja IDFC-a je dati značajan doprinos poticanju iskorištavanja potencijala na području energetske učinkovitosti i ublažavanja klimatskih promjena u zemljama u kojima su njegovi članovi aktivni. IDFC želi doprinijeti iskorištavanju GCF-a (UN-a Green Climate fonda s potencijalnim volumenom od nekoliko desetaka milijardi eura) prezentirajući zajedničku strategiju i postojeće projekte.

HBOR kao jedan od dioničara EIF-a sudjeluje u operativnom i institucionalnom razvoju EIF-a te je uključen u proces donošenja svih odluka i projekata Europske unije vezano za malo i srednje poduzetništvo.

HBOR također kao pridruženi član redovito sudjeluje u radu Kluba ustanova Europske unije specijaliziranih za dugoročno kreditiranje – ISLTC Klub.

HBOR pridaje posebnu pozornost suradnji s izvoznim bankama i izvozno-kreditnim agencijama. Tijekom izvještajne godine HBOR je nastavio provoditi aktivnosti jačanja partnerstva sa sličnim institucijama u Europi i diljem svijeta te su potpisani Sporazumi o suradnji s međunarodnom univerzalnom bankom - ABC International Bank plc (ABCIB), kineskom razvojnom bankom – China Development Bank Corporation (CDB), osiguravajućim društvom u Libanonu i na Bliskom Istoku – The Lebanese Credit Insurer s.a.l. (LCI) i s talijanskom financijskom ustanovom – Cassa Depositi e Prestiti (CDP).

Javnost rada

HBOR javnost rada smatra važnom pretpostavkom za vjerodostojnost svog djelovanja. Stoga osobitu pozornost posvećuje što potpunijem i razumljivijem informiranju javnosti o svojim ciljevima i mjerama za njihovo ostvarivanje, kao i o rezultatima svojih aktivnosti. Primjenom različitih oblika informiranja HBOR je i tijekom 2011. godine redovito obavještavao javnost o svim važnijim aktivnostima. U izvještajnoj godini HBOR je objavio dvadeset priopćenja za javnost, održano je sedam tiskovnih konferencija na kojima je javnost informirana o poslovanju, postignutim poslovnim rezultatima, uvođenju novih i izmjenama postojećih programa. Na Internet stranicama Banke javnosti su dostupne sve informacije o radu osim onih koje podliježu Zakonu o kreditnim institucijama, članku 168. i 169. Tijekom izvještajne godine objavljeno je trideset osam postupaka javne nabave u elektroničkom oglasniku javne nabave, a od kolovoza 2010. godine sve objave natječaja nalaze se i na web stranicama HBOR-a, www.hbor.hr. Tijekom 2011. godine nije zaprimljen niti jedan zahtjev za dostavu informacija sukladno članku 25. Zakona o pravu na pristup informacijama.

GRUPA HRVATSKO KREDITNO OSIGURANJE

HRVATSKO KREDITNO OSIGURANJE D.D. I POSLOVNI INFO SERVIS D.O.O.

Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. (u nastavku HKO ili Društvo) je dioničko društvo za osiguranje koje je s operativnim poslovanjem započelo 1. srpnja 2010. godine, te 2011. godina predstavlja i prvu punu godinu poslovanja Društva.

HKO je prvo društvo za osiguranje u Republici Hrvatskoj koje se specijaliziralo isključivo za osiguranje kratkoročnih potraživanja (rokovi plaćanja do 180 dana, iznimno do 1 godine) nastalih temeljem prodaje roba i usluga među poslovnim subjektima. Osiguravaju se politički i komercijalni rizici.

U 2011. godini HKO je u ponudi imalo dva osnovna proizvoda osiguranja: osiguranje izvoznih potraživanja i osiguranje domaćih potraživanja.

Ukupni upisani i uplaćeni kapital HKO-a iznosi 37,5 milijuna kuna, a osnivači i glavni dioničari su: Hrvatska banka za obnovu i razvitak, Strossmayerov trg 9, Zagreb, Republika Hrvatska s 51% udjelom i OeKB Südosteuropa Holding Ges.m.b.H, Am Hof 4, Beč, Austrija, s 49% udjelom.

U cilju strateške podrške poslovanju, HKO je 26. listopada 2010. godine osnovalo Poslovni info servis d.o.o., čime je HKO počeo poslovati kao Grupa Hrvatsko kreditno osiguranje (u daljnjem tekstu Grupa HKO) i iskazivati konsolidirane financijske podatke. Poslovni info servis d.o.o. (u daljnjem tekstu PIS) unutar Grupe je zadužen za provedbu analize i ocjene kreditnih rizika vezano za poslove osiguranja.

Na dan 31.12.2011. Grupa HKO je zapošljavala 11 djelatnika, od čega je 9 bilo zaposleno u Hrvatskom kreditnom osiguranju d.d., a 2 u društvu PIS. Svi zaposlenici Grupe HKO imaju visoku stručnu spremu. U odnosu na prethodnu godinu, Društvo je povećalo broj zaposlenih za 2 djelatnika - tijekom 2011. godine zaposlena su tri nova djelatnika, dok je jedan djelatnik napustio Društvo.

Upravljanje

Statutom Društva uređuje se pravni status, ustrojstvo i upravljanje Društvom te druga pitanja značajna za poslovanje Društva kao i ostala usklađenja sukladno Zakonu o trgovačkim društvima i Zakonu o osiguranju.

Organi upravljanja Društvom su:

Uprava

Nadzorni odbor

Glavna skupština

Uprava

Uprava HKO-a je u 2011. godini ostala nepromijenjena te je djelovala u sljedećem sastavu:

Edvard Ribarić, predsjednik Uprave

Anton Ludwig Steffko, član Uprave

Prokuristica

Ružica Adamović

Nadzorni odbor HKO-a

Tijekom 2011. godine nije bilo promjena u sastavu Nadzornog odbora koji je djelovao u sljedećem sastavu:

Gosp. Branimir Berković, predsjednik Nadzornog odbora

Gosp. Helmut Hans Altenburger, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora

Gosp. Ante Artuković, član Nadzornog odbora

Direktorica Poslovni info servis d.o.o.

Ivana Paić-Mikulek

Revizorski odbor HKO-a

Tijekom 2011. godine članovi Revizorskog odbora su bili:

Gosp. Branimir Berković, predsjednik

Gosp. Helmut Hans Altenburger, zamjenik predsjednika

Gosp. Ante Artuković, član

Gđa. Katica Smojver, član

Izveštavanje nadzornih tijela

Društvo je tijekom 2011. godine redovito izvještavalo nadzorna tijela sukladno Zakonu o osiguranju, pravilnicima Hrvatske agencije za nadzor financijskih institucija i drugim važećim propisima o svim relevantnim činjenicama i promjenama u Društvu. Društvo je uredno odgovaralo na sve zahtjeve nadzornih tijela u smislu kontrole poslovanja i dostave podataka Društva, na koje nadzorna tijela nisu imala primjedbi.

POSLOVANJE U 2011. GODINI

HKO je krajem 2011. godine u portfelju imao 36 zaključenih ugovora o osiguranju, 10 ugovora više u odnosu na prethodnu godinu. Na dan 31.12.2011. osiguranjem je pokriveno 926 kreditnih limita, 20% više u odnosu na prethodnu godinu. U ukupnoj strukturi limita na domaća potraživanja se odnose dva kreditna limita, a 924 kreditna limita odnose se na izvozna potraživanja prema 46 zemalja. Ukupni volumen osiguranih poslova u 2011. godini iznosio je 2.284 milijuna kuna.

Struktura izloženosti prema zemljama prati strukturu hrvatskog izvoza te se 57,7% se odnosilo na sljedećih 5 zemalja: Italija (21,5%), Njemačka (12,1%), Bosna i Hercegovina (8,4%), Srbija (8,2%) i Slovenija (7,5%).

Ukupno zaračunata premija u 2011. godini iznosila je 6,7 milijuna kuna. Udio reosiguranja u zaračunatoj premiji iznosio je 72,89%, što je neznatno niže u odnosu na udio od 75,61% u 2010. godini.

Zarađena premija, neto od reosiguranja u 2011. godini iznosila je 1,25 milijuna kuna.

Društvo je u 2011. godini isplatilo 2 štete, od kojih je jedna u potpunosti likvidirana, a ukupni iznos isplata za osigurane slučajeve iznosio je 765,8 tisuća kuna. Isplaćeni iznosi šteta odnose se na kupce u Njemačkoj te Sloveniji. Nastale štete, neto od reosiguranja u 2011. iznosile su 229,7 tisuća kuna. Kvota šteta u 2011. godini iznosila je 55,8%.

Troškovi pribave, administrativni troškovi te ostali poslovni rashodi Grupe u 2011. godini iznosili su 4,3 milijuna kuna, a na razini Društva troškovi pribave, administrativni troškovi te ostali poslovni rashodi iznosili su 3,7 milijuna kuna.

Poslovna godina 2011. prva je puna godina poslovanja, te je Grupa ostvarila očekivani gubitak tekuće godine u iznosu od 1,1 milijun kuna na razini Grupe, u odnosu na gubitak od 730,4 tisuće kuna u prethodnoj godini.

Ukupna imovina Grupe HKO na dan 31. prosinca 2011. godine u iznosu od 39 milijuna kuna veća je za 0,3% u odnosu na prethodnu godinu. Ukupni kapital je na dan 31. prosinca 2011. iznosio 35,7 milijuna kuna, a tehničke pričuve neto od reosiguranja 1,5 milijuna kuna.

INDIKATORI POSLOVA OSIGURANJA

	2010.	2011.
Volumen osiguranih poslova (u tisućama kuna)	802.041	2.284.219
Izloženost, na 31.12. (u tisućama kuna)	671.694	842.704
Zaračunata bruto premija (u tisućama kuna)	1.551	6.687
Isplaćene odštete (u tisućama kuna)	-	766
Broj isplaćenih odšteta	0	2
Broj limita-kupaca	771	926
Broj ugovora	26	36
Broj osiguranika	26	36

IZLOŽENOST PREMA IZNOSU LIMITA,

31.12.2011.

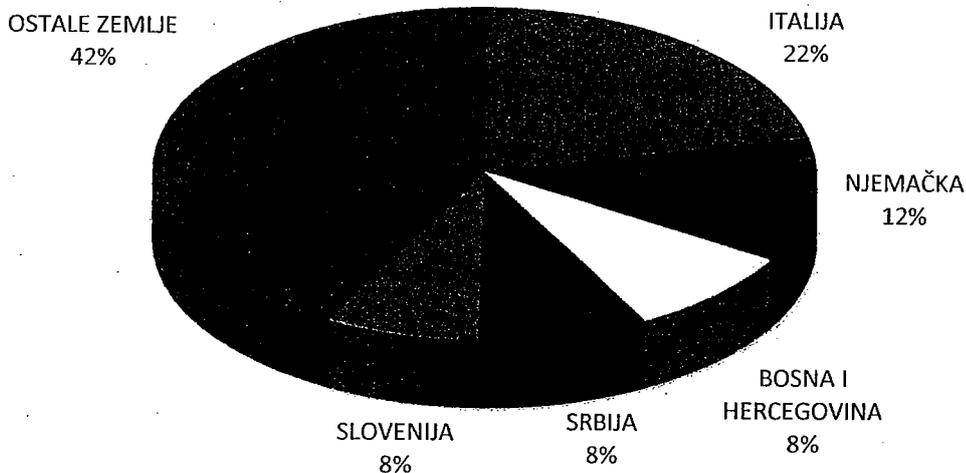
Država	Iznos, u tisućama kuna	Udio,%
ITALIJA	181.374	21,5
NJEMAČKA	101.781	12,1
BOSNA I HERCEGOVINA	70.906	8,4
SRBIJA	69.205	8,2
SLOVENIJA	63.195	7,5
RUSIJA	43.594	5,2
BELGIJA	30.668	3,6
HRVATSKA	30.000	3,6
MAKEDONIJA	24.376	2,9
AUSTRIJA	22.840	2,7
OSTALE ZEMLJE	204.766	24,3
UKUPNO	842.704	100,0

PREMA BROJU ODOBRENIH LIMITA,

31.12.2011

Država	Broj limita	Udio ,%
ITALIJA	161	17,4
NJEMAČKA	140	15,1
BOSNA I HERCEGOVINA	97	10,5
SLOVENIJA	96	10,4
SRBIJA	85	9,2
AUSTRIJA	43	4,6
MAĐARSKA	43	4,6
MAKEDONIJA	26	2,8
FRANCUSKA	24	2,6
CRNA GORA	21	2,3
OSTALE ZEMLJE	190	20,5
UKUPNO	926	100,0

IZLOŽENOST PO ZEMLJAMA, NA 31.12.2011.

u

NAČELA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

Grupa Hrvatska banka za obnovu i razvitak priprema:

1. pojedinačne financijske izvještaje matice - Hrvatske banke za obnovu i razvitak (HBOR) i
2. konsolidirane financijske izvještaje koji uključuju HBOR i društva pod njegovom kontrolom – ovisna društva.

Grupa HBOR pri sastavljanju i prezentiranju godišnjih financijskih izvještaja primjenjuje Međunarodne standarde financijskog izvještavanja (MSFI) slijedom čega članice Grupe sve podatke i financijske izvještaje za konsolidaciju pripremaju temeljem MSFI-jeva.

Financijski izvještaji sastavljaju se i pripremaju s ciljem pružanja informacija o financijskom položaju, uspješnosti poslovanja i promjenama financijskog položaja HBOR-a i Grupe HBOR radi donošenja odgovarajućih ekonomskih odluka od strane njihovih korisnika.

Financijski izvještaji sastavljaju se i pripremaju sa svrhom dostupnosti informacija o financijskom položaju, uspješnosti poslovanja i promjenama financijskog položaja HBOR-a i Grupe HBOR-a njihovim korisnicima na redovnoj osnovi te pružanja financijskih podataka o provedbi strategije Grupe HBOR.

Grupa HBOR pri financijskom izvještavanju i objavama primjenjuje sljedeća načela:

- **transparentnost prezentiranja** radi osiguravanja većeg razumijevanja prezentiranih informacija od strane korisnika financijskih izvještaja,
- **dosljednost prezentiranja** unutar svakog izvještajnog razdoblja i između izvještajnih razdoblja,
- **jednostavnost prezentiranja** kako bi se korisnicima omogućilo lakše razumijevanje položaja, uspješnosti poslovanja te promjena financijskog položaja i donošenje odluka,
- **usmjerenost na zahtjeve zakonske regulative** kako bi se osigurala usklađenost,
- **primjena najbolje prakse prezentiranja** primjenjive na djelatnost poslovanja Grupe uz uvažavanje suvremenih međunarodnih trendova u financijskom izvještavanju, kao i zahtjeva tržišta.

PREGLED FINANCIJSKOG POSLOVANJA U 2011. GODINI

Grupa Hrvatska banka za obnovu i razvitak oformljena je tijekom 2010. godine, a čine ju Hrvatska banka za obnovu i razvitak kao matično društvo te ovisna društva: Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. i Poslovni info servis d.o.o. koja zajedno čine Grupi Hrvatsko kreditno osiguranje.

HBOR je prve konsolidirane izvještaje sastavio i prezentirao za 2010. godinu.

Financijski izvještaji uključuju HBOR i Grupi. Financijski izvještaji Grupe uključuju konsolidirane financijske izvještaje HBOR-a i njegovih ovisnih društava. No, usporedno su prikazana i pojedinačna, nekonsolidirana financijska izvješća matičnog društva.

Reviziju pojedinačnih i konsolidiranih Godišnjih financijskih izvještaja HBOR-a za 2011. godinu koji se nalaze u pravitku obavilo je revizorsko društvo Deloitte d.o.o. te o tome izrazilo pozitivno mišljenje u Izvještaju neovisnog revizora.

U nastavku se daje financijski pregled i pregled poslovanja zasebno za Grupi i HBOR, kao matično društvo i izvještajni subjekt.

PREGLED POSLOVANJA GRUPE

S obzirom na veličinu ovisnih društava i obujam njihovog poslovanja u usporedbi s poslovanjem matice, njihovi financijski podaci u početnoj godini grupe nisu od značaja da bi se posebno isticali u okviru konsolidiranog financijskog izvještaja te shodno tome nemaju materijalan utjecaj na konsolidirane financijske izvještaje u odnosu na pojedinačne izvještaje HBOR-a, kao matičnog društva.

Rezultat Grupe

Grupi HBOR je u 2011. godini, kao prvoj punoj poslovnoj godini djelovanja, ostvarila dobit nakon oporezivanja u iznosu od 147,1 milijuna kuna.

Matično društvo temeljem odredbi Zakona o HBOR-u nije obveznik plaćanja poreza na dobit te porezne obveze na ime poreza na dobit proizlaze isključivo iz aktivnosti ostalih članica Grupe.

Konsolidirani ukupni prihodi u 2011. godini iznose 958,1 milijuna kuna, dok ukupni rashodi iznose 811,0 milijuna kuna.

U strukturi prihoda Grupe najveći dio, tj. 94 % odnosi se na prihode od kamata kao rezultat poslovanja matičnog društva.

U dijelu ukupnih rashoda, najveći dio čine rashodi od kamata i to 70 % koji proizlaze iz poslovanja matičnog društva.

Konsolidirani operativni troškovi u 2011. godini iznose 100,2 milijuna kuna, a čine ih opći i administrativni troškovi te ostali troškovi poslovanja.

Ukupan broj zaposlenih u Grupi na dan 31. 12. 2011. godine je 281, dok je na kraju 2010. godine Grupa zapošljavala 253 radnika.

Imovina i obveze Grupe

Imovina Grupe na konsolidiranoj osnovi iznosi 22.012,9 milijuna kuna i za 4 % je niža u odnosu na početak godine.

U strukturi imovine najveće učešće odnosi se na kreditno poslovanje matičnog društva te neto krediti čine 93 % aktive.

U pasivi Grupe najveći dio, tj. 61 %, čine obveze po kreditima i obveze za izdane vrijednosne papire matičnog društva.

Ukupni kapital i garantni fond na konsolidiranoj osnovi na kraju 2011. godine iznose 7.340,9 milijuna kuna i čine 33 % ukupne pasive Grupe.

PREGLED POSLOVANJA HBOR-a

U nastavku se daje pregled i objašnjenja značajnih promjena poslovnih aktivnosti i uspješnosti poslovanja u izvještajnoj godini.

Uspješnost poslovanja

U 2011. godini HBOR je ostvario ukupne prihode u iznosu od 953,8 milijuna kuna, rashode u iznosu od 805,7 milijuna kuna i pozitivan financijski rezultat u iznosu od 148,1 milijuna kuna.

Neto prihodi od kamata

Neto kamatni prihodi ostvareni su u iznosu od 332,3 milijuna kuna i u odnosu na ostvarenje prethodne izvještajne godine veći su za 16 %. Ovaj trend rezultat je smanjenja kamatnih rashoda na godišnjoj razini i ostvarenja kamatnih prihoda na gotovo istoj razini kao i prethodne godine.

Prihodi od kamata ostvareni su u iznosu od 896,2 milijuna kuna i viši su za 1 % u odnosu na prethodnu godinu. Neznatno povećanje u potpunosti je očekivano i planirano zbog činjenice da HBOR, kao razvojna financijska institucija i nositelj mjera gospodarskog oporavaka Republike Hrvatske, više godina nije mijenjao svoje kamatne stope na kredite.

Održavajući nepromijenjenu razinu kamatnih stopa, HBOR se odrekao dijela dobiti, a u cilju pomoći hrvatskim gospodarstvenicima u uvjetima krize.

Rashodi od kamata ostvareni u iznosu od 563,9 milijuna kuna i smanjeni su za 7 % u odnosu na proteklu godinu, prvenstveno zbog povećanja zaduženja od posebnih financijskih institucija uz povoljniju kamatnu stopu te povrata obveznica o dospijeću.

Neto prihod od naknada

Neto prihod od naknada ostvaren je u iznosu od 11,0 milijuna kuna i povećan je za 24 % u odnosu na prethodnu godinu što je rezultat većeg ostvarenja prihoda od naknada po poslovima u ime i za račun Republike Hrvatske.

Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti

Neto prihode/(rashode) od financijskih aktivnosti čine neto tečajne razlike po glavnici potraživanja i obveza, neto prihodi ili troškovi nastali temeljem ugovora o kreditu s ugrađenom „call opcijom“, dobitak/(gubitak) od vrijednosnog usklađenja imovine koja se iskazuje po „fair“ vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te realizirani dobitak/(gubitak) od imovine raspoložive za prodaju. U izvještajnom razdoblju ostvareni su neto prihodi od financijskih aktivnosti u iznosu od 44,4 milijuna kuna, dok su u protekloj godini ostvareni neto prihodi u iznosu od 17,8 milijuna kuna.

Kuna je na godišnjoj razini deprecirala u odnosu na EUR za 2 % i u odnosu na USD za 4,5 %.

Sredstva i izvore sredstava koji su izraženi u stranim sredstvima plaćanja ili su izraženi s valutnom klauzulom, HBOR preračunava u kunsku protuvrijednost po tečaju koji je važeći kod Hrvatske narodne banke na dan Bilance.

Prihodi i rashodi u stranim sredstvima plaćanja preračunavaju se po tečaju na dan transakcije. Ostvareni prihodi i rashodi nastali preračunavanjem po tečaju iskazuju se u Računu dobiti i gubitka u neto iznosu.

Operativni troškovi

Operativni troškovi obuhvaćaju opće i administrativne troškove te ostale troškove poslovanja, a ostvareni su u iznosu od 94,7 milijuna kuna te su viši za 10 % u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Ukupan broj zaposlenih na dan kraju 2011. godine je 270, dok je na kraju 2010. godine HBOR zapošljavao 244 radnika.

Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja

HBOR sukladno propisima i općim aktima utvrđuje iznos gubitka od umanjenja vrijednosti i rezerviranja i održava na razini koju smatra dovoljnom za pokriće mogućih budućih rizika.

U izvještajnom razdoblju ostvaren je neto trošak od umanjenja vrijednosti plasmana u iznosu od 145,9 milijuna kuna.

Značajne promjene poslovnih aktivnosti

Ukupna imovina na dan 31. 12. 2011. godine iznosi 21.992,9 milijuna kuna te je u odnosu na početak godine smanjena za 4 %.

Na lagano smanjenje ukupne imovine utjecala je isplata izdanih dugoročnih vrijednosnih papira u iznosu od 300,0 milijuna EUR, odnosno 2.223,9 milijuna kuna zajedno s kamatama od 108,4 milijuna kuna o redovnome dospijeću, dana 10. veljače 2011. godine. Ova okolnost utjecala je na smanjenje raspoloživih kratkoročnih plasmana koji su bili osigurani upravo za redovni otkup izdanih euroobveznica te na smanjenje obveza po izdanim vrijednosnim papirima.

Novčana sredstva i depoziti kod drugih banaka

Stanje novčanih sredstava i depozita kod drugih banaka na kraju 2011. godine iznosi 302,0 milijuna kuna i čini 1 % ukupne aktive. Značajno smanjenje novčanih sredstava odnosi se na korištenje sredstava klupskog kredita domaćih poslovnih banaka s transakcijskog računa za posebne namjene kod Hrvatske narodne banke u cilju ostvarenja Mjera za gospodarski opravak i razvitak sadržanih u Odluci Vlade Republike Hrvatske od 14. siječnja 2010. godine i Zaključku Vlade Republike Hrvatske od 28. siječnja 2010. godine. Ova sredstva na kraju 2011. godine iznosila su 153,5 milijuna kuna.

Kredit

U odnosu na prethodnu godinu ukupni neto krediti smanjeni su za 4 % te na kraju 2011. godine iznose 20.484,4 milijuna kuna i čine 93 % ukupne aktive.

Ukupni bruto krediti iskazani su u iznosu od 23.005,9 milijuna kuna.

Smanjenje bruto kredita rezultat je korištenja raspoloživih kratkoročnih plasmana za isplatu izdanih dugoročnih vrijednosnih papira o dospijeću

Imovina raspoloživa za prodaju

Imovina raspoloživa za prodaju predstavlja dio rezerve likvidnosti HBOR-a.

Ovu poziciju imovine čine prvenstveno dužnički i manjim dijelom vlasnički vrijednosni papiri.

Na kraju 2011. godine stanje imovine raspoložive za prodaju iznosi 1.081,4 milijuna kuna i bilježi značajan porast u odnosu na početak godine, a rezultat je ulaganja raspoloživih sredstava u trezorske zapise i obveznice Ministarstva financija kao dio instrumenata rezerve likvidnosti, a sukladno Procedurama upravljanja rizikom likvidnosti kao i sukladno odredbama iz ugovora sa stranim vjerovnicima.

Ukupne obveze

Stanje ukupnih obveza na kraju 2011. godine iznosi 14.668,7 milijuna kuna i čini 67 % ukupne pasive.

Najveći iznos ukupnih obveza čine kreditna zaduženja HBOR-a u inozemstvu i obveze po izdanim obveznicama u ukupnom iznosu od 13.342,1 milijuna kuna.

Obveze po kreditima povećane su u odnosu na početak godine za 16 % radi povlačenja sredstava po kreditima ugovorenim u prethodnim godinama.

HBOR je 16. veljače 2011. godine zaključio dodatak II Ugovora o klupskom kreditu u svrhu nastavka provođenja mjera za gospodarski oporavak i razvitak putem Programa za gospodarski oporavak i razvitak – Model A+.

Isto tako, HBOR je tijekom 2011. godine zaključio ugovor s KfW-om za vodoopskrbu i odvodnju na području RH (III faza) u iznosu od 18,0 milijuna EUR po kojem nije bilo povlačenja sredstava.

U izvještajnom razdoblju HBOR je 10. veljače 2011. godine obavio jednokratnu isplatu po izdanim dugoročnim vrijednosnim papirima u iznosu od 2.223,9 milijuna kuna zajedno s kamatama od 108,4 milijuna kuna. Obveznice su izdane 11. veljače 2004. godine sukladno sporazumu između HBOR-a i Deutsche Bank AG London i UBS Limited (glavni organizatori) pod

EMTN programom uz jamstvo Republike Hrvatske u iznosu od 300,0 milijuna EUR, na rok od 7 godina uz fiksnu kamatnu stopu od 4,875%.

Kao i prethodnih godina, HBOR je i tijekom 2011. godine nastavio s pribavljanjem namjenskih sredstava srodnih posebnih financijskih institucija.

Kapital

Ukupni kapital HBOR-a čine osnivački kapital uplaćen iz Proračuna Republike Hrvatske, zadržana dobit formirana iz ostvarene dobiti u prethodnim godinama, ostale rezerve, dobit tekućeg razdoblja te dopunski kapital.

U izvještajnom razdoblju iz proračuna je u osnivački kapital uplaćeno 180,0 milijuna kuna. Ukupno uplaćeni kapital iz proračuna Republike Hrvatske iznosi 4.917,1 milijuna kuna te je, do Zakonom o HBOR-u određenog iznosa temeljnog kapitala od 7.000,0 milijuna kuna, za uplatu iz Državnog proračuna preostalo 2.082,9 milijuna kuna.

Cjelokupna ostvarena dobit izvještajnog razdoblja Banke se, sukladno odredbama Zakona o HBOR-u, raspoređuje u rezerve.

HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK

Godišnji financijski izvještaji za 2011. godinu

Zagreb, ožujak 2012. godine

	Stranica
Odgovornost za financijske izvještaje	2
Izvještaj neovisnog revizora	3
Financijski izvještaji Grupe:	4
Račun dobiti i gubitka	4
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	5
Izvještaj o financijskom položaju	6
Izvještaj o novčanim tokovima	7
Izvještaj o promjenama na kapitalu	8
Financijski izvještaji Banke:	9
Račun dobiti i gubitka	9
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	10
Izvještaj o financijskom položaju	11
Izvještaj o novčanim tokovima	12
Izvještaj o promjenama na kapitalu	13
Bilješke uz financijske izvještaje	14 - 128

Odgovornost za financijske izvještaje

Sukladno Zakonu o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava Banke i Grupe je dužna osigurati da financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu sastavljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje objavljuje Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, tako da pružaju objektivni pregled stanja i rezultata poslovanja Hrvatske banke za obnovu i razvitak ("Banke") i Grupe za navedeno razdoblje.

Uprava razumno očekuje da Banka i Grupa imaju odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju financijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi konsolidiranih i pojedinačnih financijskih izvještaja obuhvaćaju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima i
- sastavljanje financijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Banka i Grupa nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom točnošću prikazuju financijski položaj Banke i Grupe. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da financijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Banke i Grupe te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

Potpisao u ime Uprave:

Antoni Kovačev
Predsjednik Uprave

Hrvatska banka za obnovu i razvitak

Strossmayerov trg 9

10 000 Zagreb

U Zagrebu, 29. ožujka 2012. godine

Izveštaj neovisnog revizora

Vlasniku Hrvatske banke za obnovu i razvitak

Obavili smo reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja Hrvatske banke za obnovu i razvitak ("Banka") i njenih ovisnih društava (zajedno "Grupa") koji se sastoje od izvještaja o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2011. godine, računa dobiti i gubitka, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o promjenama na kapitalu te izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i bilješki uz financijske izvještaje.

Odgovornost za financijska izvješća

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvještaja u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom u Republici Hrvatskoj. Odgovornost Uprave uključuje: utvrđivanje, vođenje i primjenu te održavanje internih kontrola relevantnih za sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvještaja bez materijalno značajnih grešaka koje mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; i definiranje računovodstvenih procjena primjerenih postojećim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti neovisno mišljenje o financijskim izvještajima na temelju naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Navedeni standardi nalažu da postupamo u skladu s etičkim pravilima, te da reviziju planiramo i obavimo kako bismo se u razumnoj mjeri uvjerali da financijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogreške u prikazu.

Revizija uključuje primjenu postupaka kojima se prikupljaju revizijski dokazi o iznosima i drugim podacima objavljenim u financijskim izvještajima. Odabir postupaka zavisi od prosudbe revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, bilo kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju rizika, revizor procjenjuje interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje, te objektivno prezentiranje financijskih izvještaja kako bi odredio revizijske postupke primjerene danim okolnostima, a ne kako bi izrazio mišljenje o učinkovitosti internih kontrola u Banci. Revizija također uključuje i ocjenjivanje primjerenosti računovodstvenih politika koje su primijenjene, te značajnih procjena Uprave, kao i prikaza financijskih izvještaja u cjelini.

Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji prikazuju objektivno, u svim materijalno značajnim odrednicama, financijski položaj Banke i Grupe na dan 31. prosinca 2011. godine, te rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

Deloitte d.o.o.

Branislav Vrtačnik, ovlašten revizor

Zagreb, 29. ožujka 2012. godine

Društvo upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu: MBS 030022053; uplaćen temeljni kapital: 44.900,00 kuna; članovi uprave: Branislav Vrtačnik i Paul Trinder; poslovna banka: Zagrebačka banka d.d., Paromlinska 2, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2360000-1101896313; devizni račun: 2100312441 SWIFT Code: ZABAHR2X IBAN: HR27 2360 0001 1018 9631 3; Privredna banka Zagreb d.d., Račkoga 6, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2340009-1110098294; devizni račun: 70010-519758 SWIFT Code: PBZGHR2X IBAN: HR38 2340 0091 1100 9829 4; Raiffeisenbank Austria d.d., Petrinjska 59, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2484008-1100240905; devizni račun: 2100002537 SWIFT Code: RZBHHR2X IBAN: HR48 2484 0082 1000 0253 7

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravnu osobu osnovanu sukladno pravu Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske (izvorno "UK private company limited by guarantee"), i mrežu njegovih članova, od kojih je svaki zaseban i samostalan pravni subjekt. Molimo posjetite www.deloitte.com/hr/ o nama za detaljni opis pravne strukture Deloitte Touche Tohmatsu Limited i njegovih tvrtki članica.

Financijski izvještaji Grupe
 Konsolidirani račun dobiti i gubitka
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2011. 000 kuna	2010. 000 kuna
Prihodi od kamata	3	897.723	892.290
Rashodi od kamata	4	(563.861)	(604.927)
Neto prihod od kamata		333.862	287.363
Prihodi od naknada	5	13.614	10.728
Rashodi od naknada	5	(1.236)	(1.679)
Neto prihod od naknada		12.378	9.049
Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti	6	44.422	17.767
Ostali prihodi		2.270	1.352
		392.932	315.531
Operativni troškovi	7	(100.148)	(88.114)
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	8	(145.946)	(110.356)
Dobit prije oporezivanja		146.838	117.061
Porez na dobit	9	252	181
Dobit tekuće godine		147.090	117.242
Dobit za raspodjelu:			
Vlasnicima društva		147.626	117.603
Nevladajući udjeli		(536)	(361)
		147.090	117.242

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovog računa dobiti i gubitka.

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2011. 000 kuna	2010. 000 kuna
Dobit tekuće godine	147.090	117.242
Ostala sveobuhvatna dobit		
Povećanje fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju	19.924	7.434
Smanjenje fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju	(32.046)	(8.812)
Neto tečajne razlike po vlasničkim vrijednosnim papirima	249	139
Prijenos realizirane dobiti po imovini raspoloživoj za prodaju u račun dobiti i gubitka	(1.966)	-
Odgođeni porez – ostala sveobuhvatna dobit	1	-
Ostala sveobuhvatna dobit	(13.838)	(1.239)
Ukupna sveobuhvatna dobit nakon oporezivanja	133.252	116.003
Ukupna sveobuhvatna dobit za raspodjelu:		
Vlasnicima društva	133.791	116.364
Nevladajući udjeli	(539)	(361)
	133.252	116.003

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovog izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti.

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju

na dan 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2011. 000 kuna	2010. 000 kuna
Aktiva			
Novčana sredstva i računi kod banaka	10	267.723	1.258.729
Depoziti kod drugih banaka	11	67.377	137.555
Kreditni bankama	12	14.299.705	15.449.447
Kreditni ostalim korisnicima	13	6.184.717	5.796.393
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	14	519	500
Imovina raspoloživa za prodaju	15	1.083.467	187.710
Imovina koja se drži do dospeljeka	16	1.092	1.077
Ulaganja u pridružena društva	18	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	19	68.401	71.839
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	20	34.432	34.361
Ostala aktiva	21	5.430	4.465
Ukupna aktiva		22.012.863	22.942.076
Pasiva			
Obveze po depozitima	22	154.243	222.658
Obveze po kreditima	23	8.197.363	7.047.415
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	24	5.144.724	7.482.253
Ostale obveze	25	1.175.611	1.162.318
Ukupna pasiva		14.671.941	15.914.644
Kapital			
Osnivački kapital	26	5.343.739	5.163.739
Zadržana dobit i rezerve		1.836.565	1.718.962
Ostale rezerve		(16.813)	(2.978)
Dobit tekuće godine		147.626	117.603
Ukupni kapital koji pripada vlasnicima društva		7.311.117	6.997.326
Nevladajući udjeli		17.475	18.014
Ukupni kapital		7.328.592	7.015.340
Garantni fond	27	12.330	12.092
Ukupni kapital i garantni fond		7.340.922	7.027.432
Ukupna pasiva, ukupni kapital i garantni fond		22.012.863	22.942.076

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovog izvještaja o financijskom položaju.

Potpisali u ime Hrvatske banke za obnovu i razvitak 29. ožujka 2012. godine:

Irena Adžić-Jagodić
Irena Adžić-Jagodić
Direktorica Sektora računovodstva

Anton Kovačev
Anton Kovačev
Predsjednik Uprave

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2011. 000 kuna	2010. 000 kuna
Poslovne aktivnosti		
Dobit prije oporezivanja	146.838	117.061
<i>Usklađenje na neto novčana sredstva ostvarena i uporabljena za poslovne aktivnosti:</i>		
Amortizacija	6.515	5.312
Porez na dobit	(253)	(181)
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	145.946	110.356
Obračunane kamate	(129.077)	4.831
Odgođene naknade	10.680	3.178
<i>Dobit iz poslovnih aktivnosti prije promjena radnog kapitala</i>	<i>180.649</i>	<i>240.557</i>
<i>Promjene u poslovnim sredstvima i izvorima:</i>		
Neto smanjenje/(povećanje) depozita kod drugih banaka, prije rezerviranja za moguće gubitke	71.486	(11.024)
Neto smanjenje/ (povećanje) kredita bankama, prije rezerviranja za moguće gubitke	1.101.044	(643.848)
Neto (povećanje) kredita ostalim korisnicima, prije rezerviranja za moguće gubitke	(484.510)	(528.419)
Neto dobitak/(gubitak) od aktivnosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(26)	-
Neto realizirani dobitak od aktivnosti imovine raspoložive za prodaju	(1.966)	-
Smanjenje diskonta po imovini raspoloživoj za prodaju i izdanim dugoročnim vrijednosnim papirima	9.347	19.875
Neto (povećanje) dugotrajne imovine namijenjene prodaji	(1.390)	(1.502)
Neto smanjenje/(povećanje) ostale imovine, prije rezerviranja za moguće gubitke	306	(562)
Neto (smanjenje)/povećanje depozita banaka i trgovačkih društava	(68.415)	17.817
Neto povećanje ostalih obveza, prije rezerviranja	33.509	27.688
Neto novčana sredstva uporabljena za poslovne aktivnosti	840.034	(879.418)
Ulagateljske aktivnosti		
(Kupovina) financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(1.600)	(500)
Prodaja financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1.630	-
Neto (kupovina) imovine raspoložive za prodaju	(1.442.570)	(370.775)
Prodaja imovine raspoložive za prodaju	557.966	409.018
(Kupovina) imovine koja se drži do dospeljeća	-	(1.041)
Neto (nabava) nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	(4.584)	(10.147)
Neto novčana sredstva (uprabljena)/ostvarena u ulagateljskim aktivnostima	(889.158)	26.555
Financijske aktivnosti		
Povećanje osnivačkog kapitala	180.000	220.000
Povećanje obveza po kreditima povlačenjem sredstava kredita	1.547.066	4.110.062
(Smanjenje) obveza po kreditima otplatom glavnice kredita	(516.386)	(2.331.935)
(Smanjenje) obveza za izdane dugoročne vrijednosne papire amortizirajućom otplatom	(2.373.992)	(148.394)
Uplate nevladajućih udjela	-	18.375
Neto novčana sredstva ostvarena financijskim aktivnostima	(1.163.312)	1.868.108
Učinci promjene tečajeva na novac i novčane ekvivalente		
Neto tečajne razlike	212.331	129.946
Neto učinak	212.331	129.946
Neto (smanjenje)/povećanje novca i novčanih ekvivalenata	(1.000.105)	1.145.191
Stanje na dan 1. siječnja, prije rezerviranja	1.270.526	125.335
Neto gotovinski (odljevi)/prijevi	(1.000.105)	1.145.191
Stanje na dan 31. prosinca, prije rezerviranja	270.421	1.270.526
Dopunski podaci – poslovne aktivnosti		
Plaćene kamate	628.131	578.610
Primljene kamate	634.449	676.906

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovog izvještaja o novčanim tokovima.

Konsolidirani izvještaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Osnivački kapital 000 kuna	Zadržana dobit i rezerve 000 kuna	Ostale rezerve 000 kuna	Neto dobit tekuće godine 000 kuna	Nevladajući udjeli 000 kuna	Ukupni kapital 000 kuna
Stanje 01. siječnja 2010.	4.943.739	1.553.432	(1.739)	165.530	-	6.660.962
Dobit tekuće godine	-	-	-	117.603	(361)	117.242
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(1.239)	-	-	(1.239)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	(1.239)	117.603	(361)	116.003
Uplate u osnivački kapital iz državnog proračuna (bilješka 26.)	220.000	-	-	-	-	220.000
Prijenos dobiti iz 2009. godine u zadržanu dobit	-	165.530	-	(165.530)	-	-
Povećanje nevladajućih udjela	-	-	-	-	18.375	18.375
Stanje 31. prosinca 2010. godine	5.163.739	1.718.962	(2.978)	117.603	18.014	7.015.340
Dobit tekuće godine	-	-	-	147.626	(536)	147.090
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(13.835)	-	(3)	(13.838)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	(13.835)	147.626	(539)	133.252
Uplate u osnivački kapital iz državnog proračuna (bilješka 26.)	180.000	-	-	-	-	180.000
Prijenos dobiti iz 2010. godine u zadržanu dobit	-	117.603	-	(117.603)	-	-
Povećanje nevladajućih udjela	-	-	-	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2011. godine	5.343.739	1.836.565	(16.813)	147.626	17.475	7.328.592

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovog izvještaja o promjenama na kapitalu.

Financijski izvještaji Banke
 Nekonsolidirani račun dobiti i gubitka
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2011. 000 kuna	2010. 000 kuna
Prihodi od kamata	3	896.174	891.714
Rashodi od kamata	4	(563.861)	(604.926)
Neto prihod od kamata		332.313	286.788
Prihodi od naknada	5	12.247	10.537
Rashodi od naknada	5	(1.236)	(1.679)
Neto prihod od naknada		11.011	8.858
Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti	6	44.351	17.755
Ostali prihodi		1.007	922
		388.682	314.323
Operativni troškovi	7	(94.756)	(86.105)
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	8	(145.866)	(110.256)
Dobit prije oporezivanja		148.060	117.962
Porez na dobit	2	-	-
Dobit tekuće godine		148.060	117.962
Dobit za raspodjelu:			
Vlasnicima društva		148.060	117.962

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovog računa dobiti i gubitka.

Nekonsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2011. 000 kuna	2010. 000 kuna
Dobit tekuće godine	148.060	117.962
Ostala sveobuhvatna dobit		
Povećanje fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju	19.840	7.434
Smanjenje fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju	(31.956)	(8.813)
Neto tečajne razlike po vlasničkim vrijednosnim papirima	249	139
Prijenos realizirane dobiti po imovini raspoloživoj za prodaju u račun dobiti i gubitka	(1.966)	-
Ostala sveobuhvatna dobit	(13.833)	(1.240)
Ukupna sveobuhvatna dobit nakon oporezivanja	134.227	116.722
Ukupna sveobuhvatna dobit za raspodjelu: Vlasnicima društva	134.227	116.722

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovog izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti.

Nekonsolidirani izvještaj o financijskom položaju

na dan 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2011. 000 kuna	2010. 000 kuna
Aktiva			
Novčana sredstva i računi kod banaka	10	267.219	1.258.012
Depoziti kod drugih banaka	11	34.811	103.284
Kreditni bankama	12	14.299.705	15.449.447
Kreditni ostalim korisnicima	13	6.184.717	5.796.393
Imovina raspoloživa za prodaju	15	1.081.385	186.659
Ulaganja u ovisna društva	17	19.125	19.125
Ulaganja u pridružena društva	18	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	19	68.106	71.418
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	20	34.432	34.361
Ostala aktiva	21	3.424	3.598
Ukupna aktiva		21.992.924	22.922.297
Pasiva			
Obveze po depozitima	22	154.243	222.658
Obveze po kreditima	23	8.197.363	7.047.415
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	24	5.144.724	7.482.253
Ostale obveze	25	1.172.353	1.160.195
Ukupna pasiva		14.668.683	15.912.521
Kapital			
Osnivački kapital	26	5.343.739	5.163.739
Zadržana dobit i rezerve		1.836.924	1.718.962
Ostale rezerve		(16.812)	(2.979)
Dobit tekuće godine		148.060	117.962
Ukupni kapital		7.311.911	6.997.684
Garantni fond	27	12.330	12.092
Ukupni kapital i garantni fond		7.324.241	7.009.776
Ukupna pasiva, kapital i garantni fond		21.992.924	22.922.297

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovog izvještaja o financijskom položaju.

Potpisali u ime Hrvatske banke za obnovu i razvitak 29. ožujka 2012. godine:

Irena Adžić-Jagodić
Irena Adžić-Jagodić
Direktorica Sektora računovodstva

Anton Kovačev
Anton Kovačev
Predsjednik Uprave

Nekonsolidirani izvještaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2011. 000 kuna	2010. 000 kuna
Poslovne aktivnosti		
Dobit prije oporezivanja	148.060	117.962
<i>Usklađenje na neto novčana sredstva ostvarena i uporabljena za poslovne aktivnosti:</i>		
Amortizacija	6.359	5.264
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	145.866	110.256
Obračunane kamate	(128.511)	5.235
Odgođene naknade	10.680	3.178
<i>Dobit iz poslovnih aktivnosti prije promjena radnog kapitala</i>	<i>182.454</i>	<i>241.895</i>
<i>Promjene u poslovnim sredstvima i izvorima:</i>		
Neto smanjenje depozita kod drugih banaka, prije rezerviranja za moguće gubitke	69.235	22.866
Neto smanjenje/(povećanje) kredita bankama, prije rezerviranja za moguće gubitke	1.101.044	(643.847)
Neto (povećanje) kredita ostalim korisnicima, prije rezerviranja za moguće gubitke	(484.510)	(528.420)
Neto realizirani dobitak od aktivnosti imovine raspoložive za prodaju	(1.966)	-
Smanjenje diskonta po imovini raspoloživoj za prodaju i izdanim dugoročnim vrijednosnim papirima	9.347	19.876
Neto (povećanje) dugotrajne imovine namijenjene prodaji	(1.390)	(1.502)
Neto smanjenje/(povećanje) ostale imovine, prije rezerviranja za moguće gubitke	1.048	(58)
Neto (smanjenje)/povećanje depozita banaka i trgovačkih društava	(68.415)	17.818
Neto povećanje ostalih obveza, prije rezerviranja	32.414	25.664
Neto novčana sredstva (uprabljena) za poslovne aktivnosti	839.261	(845.708)
Ulagateljske aktivnosti		
(Ulaganja) u ovisna društva	-	(19.125)
Neto (kupovina) imovine raspoložive za prodaju	(1.441.624)	(369.725)
Prodaja imovine raspoložive za prodaju	557.966	409.018
Neto (nabava) nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	(4.554)	(9.678)
Neto novčana sredstva ostvarena/(uprabljena) u ulagateljskim aktivnostima	(888.212)	10.490
Financijske aktivnosti		
Povećanje osnivačkog kapitala	180.000	220.000
Povećanje obveza po kreditima povlačenjem sredstava kredita	1.547.066	4.110.062
(Smanjenje) obveza po kreditima otplatom glavnice kredita	(516.386)	(2.331.936)
(Smanjenje) obveza za izdane dugoročne vrijednosne papire amortizirajućom otplatom	(2.373.992)	(148.394)
Neto novčana sredstva ostvarena financijskim aktivnostima	(1.163.312)	1.849.732
Učinci promjene tečajeva na novac i novčane ekvivalente		
Neto tečajne razlike	212.371	129.960
Neto učinak	212.371	129.960
Neto (smanjenje)/povećanje novca i novčanih ekvivalenata	(999.892)	1.144.474
Stanje na dan 1. siječnja, prije rezerviranja	1.269.809	125.335
Neto (smanjenje)/povećanje novca	(999.892)	1.144.474
Stanje na dan 31. prosinca, prije rezerviranja	269.917	1.269.809
Dopunski podaci – poslovne aktivnosti		
Plaćene kamate	628.131	578.610
Primljene kamate	633.458	676.728

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovog izvještaja o novčanim tokovima.

Nekonsolidirani izvještaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Osnivački kapital 000 kuna	Zadržana dobit i rezerve 000 kuna	Ostale rezerve 000 kuna	Neto dobit tekuće godine 000 kuna	Ukupni kapital 000 kuna
Stanje 01. siječnja 2010. godine	4.943.739	1.553.432	(1.739)	165.530	6.660.962
Dobit tekuće godine	-	-	-	117.962	117.962
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(1.240)	-	(1.240)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	(1.240)	117.962	116.722
Uplate u osnivački kapital iz državnog proračuna (bilješka 26.)	220.000	-	-	-	220.000
Prijenos dobiti iz 2009. godine u zadržanu dobit	-	165.530	-	(165.530)	-
Stanje 31. prosinca 2010. godine	5.163.739	1.718.962	(2.979)	117.962	6.997.684
Dobit tekuće godine	-	-	-	148.060	148.060
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(13.833)	-	(13.833)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	(13.833)	148.060	134.227
Uplate u osnivački kapital iz državnog proračuna (bilješka 26.)	180.000	-	-	-	180.000
Prijenos dobiti iz 2010. godine u zadržanu dobit	-	117.962	-	(117.962)	-
Stanje 31. prosinca 2011. godine	5.343.739	1.836.924	(16.812)	148.060	7.311.911

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijske izvještaje sastavni su dio ovog izvještaja o promjenama na kapitalu.

Bilješke uz financijske izvještaje za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

1. Opći podaci

1.1. Grupa:

Hrvatska banka za obnovu i razvitak („HBOR“ ili „Banka“) je matično društvo Grupe Hrvatska banka za obnovu i razvitak („Grupa“) koja posluje u Republici Hrvatskoj. Grupa obavlja u najvećem obimu bankarsko poslovanje, a u manjem osiguravateljske aktivnosti te procjenu kreditnih rizika. Ovi financijski izvještaji obuhvaćaju pojedinačne i konsolidirane financijske izvještaje Banke i Grupe kao što je definirano Međunarodnim računovodstvenim standardom 27 „Konsolidirani i pojedinačni financijski izvještaji“.

Sjedište Banke je u Zagrebu, Strossmayerov trg 9, Zagreb, Hrvatska.

Grupa je formirana tijekom 2010. godine, a ovisna društva Banke su Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. i Poslovni info servis d.o.o. koji čine Grupu Hrvatsko kreditno osiguranje („Grupa HKO“).

Sjedište Grupe HKO je u Zagrebu, Bednjanska 12.

Na dan 31. prosinca 2011. godine Grupa ima 281 zaposlenika (31. prosinca 2010. godine bilo je 253 zaposlenika).

1.2. Banka:

Hrvatska banka za obnovu i razvitak („HBOR“ ili „Banka“) osnovana je 12. lipnja 1992. godine donošenjem Zakona o Hrvatskoj kreditnoj banci za obnovu (HKBO). U prosincu 1995. godine, Banka mijenja naziv u Hrvatska banka za obnovu i razvitak. Osnivač i 100%-tni vlasnik HBOR-a je Republika Hrvatska.

Republika Hrvatska jamči za obveze Hrvatske banke za obnovu i razvitak bezuvjetno, neopozivo i na prvi poziv te bez izdavanja posebne jamstvene isprave. Odgovornost Republike Hrvatske kao jamca za obveze HBOR-a je solidarna i neograničena.

Novim Zakonom o HBOR-u iz prosinca 2006. godine temeljni kapital HBOR-a utvrđen je u visini od 7 milijardi kuna čija se dinamika uplate za pojedinu godinu utvrđuje državnim proračunom.

Na dan 31. prosinca 2011. godine HBOR ima 270 zaposlenika (31. prosinca 2010. godine bilo je 244 zaposlenika).

1.2.1. Djelatnost Banke:

Glavne poslovne djelatnosti Banke odnose se na:

- financiranje obnove i razvitka hrvatskoga gospodarstva,
- financiranje infrastrukture,
- poticanje izvoza,
- potporu razvitku malog i srednjeg poduzetništva,
- poticanje zaštite okoliša,
- kao i osiguranje izvoza hrvatskih roba i usluga od netržišnih rizika u ime i za račun Republike Hrvatske.

HBOR može obavljati i druge financijske poslove sukladno odlukama Vlade Republike Hrvatske ako ona ocijeni da je to u interesu Republike Hrvatske.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

1. Opći podaci (nastavak)

1.3. Tijela Banke i Grupe:

Tijekom 2011. godine Nadzorni odbor je djelovao u sljedećem sastavu:

- mr. sc. Martina Dalić, ministrica financija – po položaju predsjednica Nadzornog odbora,
- Đuro Popijač, ministar gospodarstva, rada i poduzetništva – po položaju zamjenik predsjednika Nadzornog odbora,
- mr. sc. Božidar Pankretić, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva,
- Damir Bajs, ministar turizma,
- Božidar Kalmeta, ministar mora, prometa i infrastrukture,
- Nadan Vidošević, predsjednik Hrvatske gospodarske komore, po položaju član Nadzornog odbora,
- dr. sc. Goran Marić, zastupnik u Hrvatskome saboru,
- prof. dr. sc. Dragan Kovačević, zastupnik u Hrvatskome saboru,
- Dragica Zgrebec, zastupnica u Hrvatskome saboru.

Članovima Nadzornog odbora iz redova zastupnika, zastupnički mandat je prestao 22. prosinca 2011. godine čime je prestalo i njihovo članstvo u Nadzornom odboru. Članovima Nadzornog odbora iz redova Vlade Republike Hrvatske članstvo u Nadzornom odboru prestalo je 23. prosinca 2011. godine.

Zakonom o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak utvrđeno je kako Nadzorni odbor čini pet ministara Vlade Republike Hrvatske od kojih su ministar nadležan za financije i ministar nadležan za gospodarstvo obvezni članovi Nadzornog odbora, a preostala tri ministra u Nadzorni odbor imenuje Vlada Republike Hrvatske između ministara nadležnih za razvitak, turizam, poljoprivredu, zaštitu okoliša i graditeljstvo. Hrvatski sabor imenuje u Nadzorni odbor tri člana i njihove stalne zamjenike iz redova zastupnika. Predsjednik Hrvatske gospodarske komore član je Nadzornog odbora po položaju.

Dana 23. prosinca 2011. godine Hrvatski sabor donio je Odluku o iskazivanju povjerenja Vladi Republike Hrvatske, a dana 19. siječnja 2012. godine, slijedom odredbe Zakona o HBOR-u, Vlada Republike Hrvatske donijela je Rješenje o imenovanju predsjednika, zamjenika predsjednika i dijela članova Nadzornog odbora Banke. Hrvatski sabor donio je Odluku o imenovanju članova Nadzornog odbora Banke dana 27. siječnja 2012. godine. Slijedom navedenih akata, Nadzorni odbor HBOR-a čine:

- Slavko Linić, ministar financija – po položaju predsjednik Nadzornog odbora,
- Radimir Čačić, prvi potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar gospodarstva – po položaju zamjenik predsjednika Nadzornog odbora,
- Gordana Maras, ministar poduzetništva i obrta,
- Veljko Ostojić, ministar turizma,
- Tihomir Jakovina, ministar poljoprivrede,
- Nadan Vidošević, predsjednik Hrvatske gospodarske komore, po položaju član Nadzornog odbora,
- Dragica Zgrebec, zastupnica u Hrvatskome saboru,
- mr. sc. Srđan Gjurković, zastupnik u Hrvatskome saboru,
- Ivan Šuker, zastupnik u Hrvatskome saboru.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

1. Opći podaci (nastavak)

1.3. Tijela Banke i Grupe (nastavak):

UPRAVA

U 2011. godini, Uprava je djelovala u sljedećem sastavu:

- Anton Kovačev, predsjednik Uprave,
- Emilija Nagj, članica Uprave,
- Mladen Kober, član Uprave.

Revizorski odbor:

Do 23. prosinca 2011. godine, Revizorski odbor je djelovao u sljedećem sastavu:

- mr. sc. Martina Dalić, ministrica financija i predsjednica Nadzornog odbora HBOR-a, predsjednica Revizorskog odbora,
- Nadan Vidošević, predsjednik Hrvatske gospodarske komore, član Revizorskog odbora,
- Ante Artuković, direktor Sektora analiza HBOR-a, član Revizorskog odbora.

Dana 13. veljače 2012. godine, Nadzorni odbor utvrdio je novi sastav Revizorskog odbora:

- Slavko Linić, ministar financija i predsjednik Nadzornog odbora HBOR-a, predsjednik Revizorskog odbora,
- mr. sc. Srđan Gjurković, zastupnik Hrvatskog sabora, zamjenik predsjednika Revizorskog odbora,
- Ante Artuković, direktor Sektora analiza HBOR-a, član Revizorskog odbora.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

1. Opći podaci (nastavak)

1.4. Trenutačna gospodarska situacija i njen utjecaj na Banku

Gospodarska situacija do sada nije značajno utjecala na financijski položaj i uspješnost poslovanja Banke. Banka pomno i redovito prati kreditni rizik, rizik likvidnosti, kamatni i valutni rizik. Najveća izloženost kreditnog portfelja je prema poslovnim bankama čime se u određenoj mjeri smanjuje razina kreditnog rizika zbog visoke reguliranosti bankarskog sustava od strane centralne banke.

Ekonomsku situaciju u 2012. godini nije moguće pouzdano predvidjeti, ali izvjesno je da će i nadalje utjecati na pojedine gospodarske grane (turizam, građevinarstvo, prerađivačke industrije, sektor nekretnina) i sposobnost pojedinih korisnika kredita da podmiruju obveze po kreditima. Iz tog razloga Uprava i nadalje očekuje pojačane zahtjeve za restrukturiranjem danih kredita, kao i tijekom 2011. godine (veza Bilješka 31.2. Kreditni rizik - Restrukturiranje kredita). Takve okolnosti mogle bi imati utjecaja na iznose rezerviranja za kreditne gubitke u 2012. godini, kao i procjene vrijednosti instrumenata osiguranja plasmana. Također, i nadalje se očekuju pojačani zahtjevi za financiranjem obrtnih i trajnih obrtnih sredstava radi osnaženja likvidnosti gospodarskih subjekata. No, tijekom 2011. godine zabilježen je porast odobrenih kreditnih sredstava za investicije u približnom omjeru kao i za obrtna sredstva.

Zbog utjecaja gospodarske i financijske krize HBOR je 2011. godine uspostavio nove kreditne programe radi poboljšanja likvidnosti te održavanja i proširenja postojećeg poslovanja gospodarskih subjekata. Glavni program u okviru kojeg su kreditirane navedene namjene je Program kreditiranja za gospodarski oporavak i razvitak (Model A i A+). Program je uveden kao mjera za poticanje gospodarskog oporavka i razvitka uz aktivno sudjelovanje države u financiranju održivih poslovnih projekata gospodarskih subjekata putem Banke. Sredstva su korisnicima kredita osiguravale poslovna banka i HBOR u omjeru 60%:40%. HBOR je za potrebe sufinanciranja svojih 40% učešća u financiranju po Programu kreditiranja obrtnih sredstava osigurao 2.000.000 tisuća kuna kreditom više domaćih poslovnih banaka. Od navedenog iznosa odobreno je 1.952.470 tisuća kuna kredita.

Banka je osigurala sredstva i visoku razinu likvidnosti radi kreditiranja svih planiranih aktivnosti, podmirenja preuzetih obveza i održavanja potrebne razine likvidnosti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika

2.1. Računovodstvene politike

Osnovne računovodstvene politike primijenjene pri sastavljanju ovih financijskih izvještaja sažete su u nastavku. Računovodstvene politike su dosljedno primijenjene na sva razdoblja iskazana u ovim financijskim izvještajima.

Osnove vođenja računovodstva

Banka i Grupa vode svoje poslovne knjige u hrvatskim kunama sukladno hrvatskim propisima i računovodstvenim načelima i praksi kojih se pridržavaju financijske institucije u Republici Hrvatskoj.

Izjava o sukladnosti sa standardima

Konsolidirani i pojedinačni financijski izvještaji sastavljeni su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje izdaje Odbor za međunarodne računovodstvene standarde.

Osnova sastavljanja financijskih izvještaja

Financijski izvještaji su sastavljeni primjenom konvencije povijesnog troška, osim određene financijske imovine i financijskih obveza koje se mjere po fer vrijednosti.

Financijski izvještaji sastavljeni su po načelu nastanka događaja kao i pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Izveštajna valuta

Financijski izvještaji Banke i Grupe iskazani su u hrvatskim kunama kao funkcionalnoj i izvještajnoj valuti Banke i Grupe.

Iznosi su zaokruženi na najbližu tisuću, osim ako nije drugačije navedeno.

Tečaj kune na dan 31. prosinca 2011. godine bio je 7,530420 kuna za 1 euro i 5,819940 kuna za 1 američki dolar (31. prosinca 2010. godine tečaj kune je bio 7,385173 kuna za 1 euro i 5,568252 kuna za 1 američki dolar), osim ako nije drugačije ugovoreno.

Osnova za konsolidaciju

Financijski izvještaji uključuju Banku i Grupu. Financijski izvještaji Grupe uključuju konsolidirane financijske izvještaje Banke i njezinih ovisnih društava. Također su prikazana pojedinačna, nekonsolidirana financijska izvješća matičnog društva.

Ovisna društva

Ovisna društva su sva društva u kojima Banka ima pravo upravljati financijskom i poslovnom politikom, što podrazumijeva vlasništvo više od polovine glasačkih prava.

Ovisna društva uključuju se u konsolidirane financijske izvještaje metodom pune konsolidacije od trenutka prijenosa stvarne kontrole na Banku. Primjena konsolidacije prestaje od trenutka njihove prodaje ili likvidacije, odnosno od datuma prestanka kontrole.

Ulaganja u ovisna društva iskazuju se po trošku ulaganja, odnosno prema metodi troška.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika

2.1. Računovodstvene politike (nastavak)

Osnova za konsolidaciju (nastavak)

Ovisna društva (nastavak)

Pri pripremi podataka i konsolidiranih financijskih izvještaja obavlja se eliminacija matičinog udjela u svako ovisno društvo i matičnog dijela glavnice u svakom ovisnom društvu te se u cijelosti eliminiraju unutar-grupna salda i transakcije, prihodi, rashodi te nerealizirani dobiti i gubici.

Računovodstvene politike ovisnih društava usklađena su s onima matice kako bi se osigurala usporedivost na razini Grupe.

Nevladajući udjeli u neto imovni konsolidiranih ovisnih društava utvrđeni su odvojeno od matičine vlasničke glavnice. Nevladajući udjeli u neto imovini sastoje se od iznosa manjinskog vlasništva na datum početnog priznavanja ulaganja u ovisno društvo te manjinskog udjela promjena vlasničke glavnice od datuma stjecanja udjela. Gubici ovisnog društva dijele se između kontrolirajućeg i nekontrolirajućeg udjela, čak i ako su gubici veći od nekontrolirajuće glavnice ulaganja u ovisno društvo.

Kada ovisno društvo prestaje odgovarati toj definiciji, a nije postalo pridruženo društvo, takvo ulaganje priznat će se sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 39 – Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje od dana kada društvo prestaje biti ovisno društvo. U tome slučaju će se knjigovodstvena vrijednost ulaganja smatrati kao trošak ulaganja pri početnom mjerenju prema MRS-u 39.

Pridružena društva

Pridružena društva su sva društva u kojima Grupa ima značajan utjecaj, tj. pravo sudjelovanja u odlukama o financijskoj i poslovnoj politici društva u koje je izvršeno ulaganje, ali ne i kontrolu tih politika. Grupa ima značajan utjecaj ako izravno ili neizravno ima između 20 % i 50 % glasačkih prava u određenom društvu.

Ulaganja u pridružena društva iskazana su računovodstvenom metodom udjela u konsolidiranim financijskim izvještajima, odnosno prema trošku stjecanja u nekonsolidiranim financijskim izvještajima matice.

Nerealizirani dobiti koji proizlaze iz transakcija s pridruženim društvima eliminiraju se do visine udjela Grupe u takvim društvima. Nerealizirani gubici eliminiraju se na isti način kao i nerealizirani dobiti, ali samo ako ne postoje indikacije umanjavanja vrijednosti ulaganja.

Rezultati poslovanja pridruženih društava uključuju se u konsolidirane financijske izvještaje sve do dana otuđenja ulaganja u društvo, odnosno do dana kada matica gubi značajan utjecaj nad povezanim društvom.

Kada pridruženo društvo prestaje odgovarati toj definiciji, takvo ulaganje priznat će se sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 39 – Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje od dana kada društvo prestaje biti pridruženo društvo. U tome slučaju će se knjigovodstvena vrijednost ulaganja smatrati kao trošak ulaganja pri početnom mjerenju prema MRS-u 39.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak) za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1. Računovodstvene politike (nastavak)

Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata iskazuju se u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojemu su nastali. Prihodi i rashodi od kamata iskazuju se u računu dobiti i gubitka za sve kamatonosne instrumente po načelu obračunanih kamata primjenom efektivne kamatne stope kojom se procijenjena buduća plaćanja ili naplate diskontiraju tijekom očekivanog vijeka trajanja financijskog instrumenta ili tijekom kraćeg razdoblja, kad je to primjereno. Prihod od kamata uključuje kupone zarađene od ulaganja u vrijednosnice s fiksnim prinosom.

Naknade koje čine kamatni prihod, a vezane su uz nastajanje određenog plasmana te obračunane i naplaćene pri odobravanju, plasiranju sredstava kredita ili tijekom trajanja ugovora o kreditu, odgađaju se te priznaju na vremenski proporcionalnoj osnovi za razdoblje trajanja kredita kao ispravak stvarnog prinosa na kredit.

Kamata na kredite kod kojih postoji umanjeње vrijednosti i na ostalu financijsku imovinu se priznaje na osnovi stope korištene za svođenje budućih novčanih primitaka na njihovu sadašnju vrijednost te se iskazuju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tek po naplati.

Prihodi od naknada i provizija

Prihodi od naknada i provizija se uglavnom sastoje od naknada zaračunanih pravnim osobama za izdavanje garancija i za druge pružene usluge Grupe kao i provizija za upravljanje sredstvima pravnih osoba, te naknada za obavljena inozemna i domaća plaćanja. Naknade se priznaju u prihod kada je obavljena povezana usluga.

Naknade po izdanim financijskim/platežnim garancijama odgađaju se te priznaju i iskazuju u računu dobiti i gubitka na vremenski proporcionalnoj osnovi tijekom razdoblja trajanja garancije.

Prihodi od naknada koje imaju karakter nekamatnih prihoda (naknade za upravljanje zajmovima u ime i za račun drugih osoba, naknade za obavljanje usluga platnog prometa, ostale naknade koje imaju nekamatni karakter) priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti po načelu fakturirane realizacije.

Primanja zaposlenih

U skladu s važećim zakonskim propisima, Grupa ima obavezu plaćanja doprinosa hrvatskim zavodima za mirovinsko i zdravstveno osiguranje. Ova obaveza odnosi se na stalne zaposlenike, a osigurava plaćanje doprinosa na teret poslodavca u određenom postotku na bruto plaću:

	<u>2011. godina</u>	<u>2010. godina</u>
Doprinosi za zdravstveno osiguranje	15,00%	15,00%
Doprinosi za zapošljavanje	1,60%	1,60%
Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	0,20%	0,20%
Doprinosi za zaštitu zdravlja na radu	0,50%	0,50%

Grupa je također obavezna obračunati i uplatiti doprinose iz bruto plaće zaposlenika u Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Obvezni mirovinski fond.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1. Računovodstvene politike (nastavak)

Primanja zaposlenih (nastavak)

Grupa nema druge mirovinske aranžmane osim onih u okviru državnog mirovinskog sustava Republike Hrvatske. Grupa je kao poslodavac dužna obračunavati i uplaćivati postotak iz tekuće bruto plaće zaposlenih u mirovinsko osiguranje. Troškovi mirovinskog osiguranja terete račun dobiti i gubitka u razdoblju u kojem zaposleni ostvare naknadu za rad. Doprinosi iz plaća i na plaće obračunavaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali. Grupa iz bruto iznosa plaća obračunava i plaća pripadajući porez na dohodak i prirez za svakog zaposlenika.

Grupa priznaje rezerviranje za druge obveze prema zaposlenicima kada postoji ugovorna obveza ili praksa iz prošlosti na temelju koje je nastala izvedena obveza. Nadalje, Grupa priznaje obvezu za akumulirane naknade za odsustvo s posla temeljem neiskorištenih dana godišnjeg odmora na dan financijskih izvještaja.

Transakcije u inozemnim valutama i uz valutnu klauzulu

Sredstva i izvori sredstava izraženi u inozemnim sredstvima plaćanja preračunavaju se u kunsku protuvrijednost po tečaju Hrvatske narodne banke važećem na datum Izvještaja o financijskom položaju ili po ugovornom tečaju. Prihodi i rashodi u inozemnim sredstvima plaćanja preračunavaju se po tečaju na dan transakcije. Ostvareni prihodi i rashodi nastali preračunavanjem po tečaju knjiže se u računu dobiti i gubitka.

Banka posjeduje imovinu nastalu u hrvatskim kunama koja je jednosmjernom valutnom klauzulom vezana za inozemnu valutu. Zahvaljujući toj klauzuli, Banka ima mogućnost revalorizacije aktive primjenom deviznog tečaja važećeg na dan dospijeća koji je povoljniji za Banku u usporedbi s tečajem koji je na snazi na dan nastanka imovine.

Nastale promjene s osnova ugovora s jednosmjernom valutnom klauzulom prema kojima se vrijednost potraživanja i obveza nominiranih u funkcionalnoj valuti mijenja u odnosu na ugovorom određenu stranu valutu (ugrađeni derivati – ponderirani tečaj) podrazumijevaju promjenu fer vrijednosti ugrađenih derivata.

Banka ima imovinu nastalu u hrvatskim kunama koja je dvosmjernom valutnom klauzulom vezana za inozemnu valutu. Ova se imovina preračunava u kune kao imovina nominirana u inozemnoj valuti.

Valutni tečajevi osnovnih valuta koje su korištene u sastavljanju financijskih izvještaja i koje je objavila Hrvatska narodna banka na izvještajni datum su:

31. prosinca 2011. godine	1 EUR = 7,530420 kuna	1 USD = 5,819940 kuna
31. prosinca 2010. godine	1 EUR = 7,385173 kuna	1 USD = 5,568252 kuna

Oporezivanje

Matično društvo temeljem članka 9. Zakona o HBOR-u nije obveznik plaćanja poreza na dobit.

Porezne obveze na ime poreza na dobit prozilaze isključivo iz aktivnosti drugih članica Grupe.

Porez na dobit obračunava se na oporezivu dobit u skladu s poreznim propisima i po zakonom propisanoj poreznoj stopi.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1. Računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Sve vrijednosnice u posjedu Grupe priznaju se na datum namire i početno iskazuju po trošku, uključujući direktne transakcijske troškove kada se ulaganja ne vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Banka se ne bavi stjecanjem vrijednosnih papira i ulaganja radi kratkoročnog stjecanja dobiti od aktivnosti trgovanja.

a) Financijska imovina koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Navedena kategorija ima dvije potkategorije: financijske instrumente koji se drže radi trgovanja i oni koje je rukovodstvo inicijalno rasporedilo u ovu kategoriju, kojima se aktivno ne trguje. Financijska imovina raspoređena u ovu kategoriju koja nije namijenjena trgovanju, stečena je prvenstveno u svrhu održavanja rezerve likvidnosti i upravljanja kratkoročnom likvidnošću.

Nakon početnog priznavanja, financijska imovina koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka obračunava se i iskazuje po fer vrijednosti, koja odgovara cijeni koja kotira na tržištu ili koja je određena primjenom prihvatljivih modela procjene vrijednosti. U slučaju mjerenja fer vrijednosti udjela u novčane investicijske fondove uzima se cijena udjela u fondu na određeni dan, pribavljena od društva za upravljanje investicijskim fondom. Grupa nerealiziranu dobit i nerealizirane gubitke iskazuje u okviru neto prihoda/(rashoda) od financijskih aktivnosti.

b) Imovina raspoloživa za prodaju

Imovina raspoloživa za prodaju obuhvaća financijsku imovinu koja je raspoređena kao raspoloživa za prodaju, a nije raspoređena u imovinu koja se drži do dospijea ili u imovinu koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili zajmove i potraživanja.

Financijska imovina koja se razvrstava u imovinu raspoloživu za prodaju pribavljena je u svrhu održavanja rezerve likvidnosti ili radi plasmana slobodnih sredstava do trenutka daljnjeg plasmana u dugoročno kreditiranje. U portfelju imovine raspoložive za prodaju evidentiraju se ulaganja u dužničke vrijednosne papire i druge financijske instrumente, vlasničke vrijednosne papire s izvornim rokom dospijea dužim od 90 dana i koja se drže na neodređeno vrijeme te u udjele u investicijskim fondovima (obvezničkim, dioničkim ili miješanim) koje Banka ima namjeru držati u roku dužem od 30 dana.

Imovina raspoloživa za prodaju se nakon početnog priznavanja ponovno mjeri po fer vrijednosti na temelju kotiranih cijena ili iznosa izvedenih iz modela novčanog tijeka. Ako kotirane tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost dužničkih vrijednosnica procjenjuje se koristeći razne tehnike vrednovanja uključujući korištenje sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova i matematičkih modela, dok se fer vrijednost nekotiranih vlasničkih instrumenata procjenjuje na temelju važećih omjera između cijene i zarade ili cijene i novčanog toka razrađenih na način da odražavaju specifične okolnosti izdavatelja.

Nerealizirani dobiti i gubici nastali promjenama fer vrijednosti vrijednosnih papira iz portfelja raspoloživih za prodaju priznaju se izravno u kapitalu do trenutka prodaje ili umanjenja financijske imovine, a nakon toga se ostvareni dobiti ili gubici iskazuju u okviru računa dobiti i gubitka razdoblja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1. Računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

b) Imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

Gubici od umanjenja po osnovi imovine raspoložive za prodaju iskazuju se u računu dobiti i gubitka. U slučaju povećanja fer vrijednosti vlasničkih instrumenata u narednom razdoblju, povećanje fer vrijednosti će se priznati u kapitalu, a ranije provedeno umanjenje vrijednosti ostaje iskazano kroz račun dobiti i gubitka. U slučaju povećanja fer vrijednosti dužničkih instrumenata iz ovog portfelja u narednom razdoblju, ako se povećanje fer vrijednosti može objektivno povezati s događajem nakon priznavanja gubitaka od umanjenja, gubici od umanjenja se ukidaju priznavanjem prihoda u računu dobiti i gubitka.

Ako je smanjenje fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju priznato izravno u kapitalu te postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti te imovine sukladno odredbama MRS-a 39 Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje, kumulativni gubitak koji je priznat izravno u kapitalu uklanja se iz kapitala i priznaje u računu dobiti i gubitka, čak i u slučaju da se takva financijska imovina nije prestala priznavati.

Gubici od umanjenja vrijednosti od ulaganja u vlasnički instrument priznati u dobit ili gubitak ne ispravljaju se kroz dobit ili gubitak. Ako u sljedećem razdoblju fer vrijednost dužničkog instrumenta klasificiranog kao raspoloživog za prodaju poraste i povećanje se može objektivno povezati s događajem nastalim nakon priznavanja gubitka od umanjenja vrijednosti u dobit ili gubitak, gubitak od umanjenja vrijednosti će se ispraviti, a ispravljeni iznos se priznati u dobit ili gubitak. Sve daljnje promjene u fer vrijednosti vlasničkih vrijednosnica razvrstanih u ovu kategoriju financijske imovine priznaju se u kapitalu.

Objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti određenog ulaganja u vlasnički instrument uključuje informacije o značajnim promjenama s negativnim utjecajem na tehnološke, tržišne, ekonomske ili zakonske okolnosti poslovanja izdavatelja i ukazuje da se cijena ulaganja u vlasničke instrumente ne može nadoknaditi.

Značajno ili produljeno smanjenje fer vrijednosti ulaganja u vlasničke instrumente ispod njihove cijene također predstavlja objektivan dokaz umanjenja vrijednosti.

Kamata zarađena u razdoblju držanja dužničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju obračunava se svakodnevno i iskazuje u računu dobiti i gubitka u okviru prihoda od kamata.

Tečajne razlike po vlasničkim instrumentima u stranim valutama iz portfelja raspoloživog za prodaju iskazuju se u kapitalu, zajedno s dobitima i gubicima od promjene fer vrijednosti, sve do prodaje instrumenta. Tečajne razlike po dužničkim instrumentima iz portfelja raspoloživog za prodaju denominiranim u stranoj valuti iskazuju se u računu dobiti i gubitka.

c) Financijska imovina koja se drži do dospjeća

Ovu kategoriju čini financijska imovina s fiksnim plaćanjima ili plaćanjima koja se mogu utvrditi te financijska imovina s fiksnim rokovima dospjeća koje Grupa ima namjeru i sposobna je držati do dospjeća. U ovu kategoriju financijske imovine razvrstavaju se, u pravilu, vrijednosni papiri izdani na rok dulji od godinu dana, kao što su obveznice, mjenice i sl.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1. Računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

c) *Financijska imovina koja se drži do dospjeća (nastavak)*

Financijska imovina koja se drži do dospjeća početno se priznaje po fer vrijednosti, uvećanoj za transakcijske troškove. Nakon početnog priznavanja, imovina do dospjeća se mjeri i iskazuje prema amortiziranom trošku ulaganja, tj. trošku kupnje (nominalna vrijednost kupljenih vrijednosnih papira uvećana/umanjena za diskont/premiju i transakcijske troškove) korigiranom za amortizirani diskont/premiju.

Ako izdavatelj vrijednosnih papira naznači način revalorizacije, knjigovodstveno stanje iskazuje se po propisima izdavatelja do njegova dospjeća.

Stečena kamata se priznaje kao potraživanje po kamatama na datum namire i ne predstavlja prihod HBOR-a.

Grupa redovito preispituje postoje li objektivni dokazi o eventualnom umanjenju ulaganja u posjedu do dospjeća. Financijski instrument je umanjen ako je njegov knjigovodstveni iznos veći od njegovog procijenjenog nadoknadivog iznosa, koji je jednak sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova diskontiranih primjenom izvorne efektivne kamatne stope tog financijskog instrumenta. Gubici od umanjenja vrijednosti za imovinu koja je knjižena po amortiziranom trošku izračunavaju se kao razlika između knjigovodstvenog iznosa sredstva i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova koji su diskontirani primjenom izvorne efektivne kamatne stope tog instrumenta. Nakon što je utvrđeno umanjenje imovine, Grupa iskazuje rezerviranja u računu dobiti i gubitka u okviru gubitaka od umanjenja vrijednosti i rezerviranja.

d) *Kreditni bankama i ostalim korisnicima*

Iznosi koje je HBOR doznačio primatelju kredita priznaju se u trenutku povlačenja i iskazuju po amortiziranom trošku metodom efektivne kamatne stope i umanjenom za rezerviranja radi smanjenja vrijednosti.

Iznos subvencionirane kamate za krajnjeg korisnika sukladno Programu povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a iskazan je kao odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u ostalim obvezama i priznaje se u računu dobiti i gubitka na vremenskoj osnovi tijekom razdoblja otplate kredita koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Svi krediti i predujmovi se priznaju kad su sredstva doznačena primatelju kredita.

Rezervacija za smanjenje vrijednosti kredita utvrđuje se ako postoji objektivni dokaz da HBOR neće moći naplatiti cjelokupno nastalo potraživanje. Pri određivanju razine potrebnih rezervacija Uprava HBOR-a razmatra brojne faktore, strukturu kreditnog portfelja te prethodna iskustva (veza Bilješka 31.2. Upravljanje rizicima – Kreditni rizik).

Iznos rezerviranja predstavlja razliku između knjigovodstvenog i nadoknadivog iznosa, koja predstavlja sadašnju vrijednost očekivanih novčanih tokova, uključivši nadoknadvive iznose po jamstvima i osiguranjima, diskontiranih primjenom efektivne kamatne stope.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1. Računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

d) Krediti bankama i ostalim korisnicima (nastavak)

Rezervacije za smanjenje vrijednosti kredita također su utvrđene na grupnom nivou, a na temelju objektivnih dokaza njihovog postojanja u pojedinim komponentama kreditnog portfelja na datum izvještaja o financijskom položaju. Ti gubici su procijenjeni na osnovi povijesnog modela gubitka (u svakoj komponenti kreditnog razvrstavanja klijenata odražavajući njihove tekuće ekonomske uvjete poslovanja).

Ako se utvrdi da ne postoji objektivan dokaz o umanjenju određenog financijskog sredstva, bilo ono značajno ili ne, spomenuto financijsko sredstvo svrstava se u skupinu financijske imovine sličnih obilježja kreditnog rizika, te se sva sredstva u istoj skupini podvrgavaju zajedničkoj procjeni u svrhu umanjenja vrijednosti. Ugovorni novčani tokovi i iskustvo povijesnog gubitka za imovinu sa sličnim obilježjima kreditnog rizika grupi imovine koja se zajednički procjenjuje čine osnovu procjene očekivanih novčanih tokova.

Nenaplativi zajmovi otpisuju se u visini utvrđenih rezerviranja za smanjenje vrijednosti. Naknadne naplate takvih kredita uključuju se u račun dobiti i gubitka.

Vrijednosnice kupljene temeljem ugovora o kupnji i ponovnoj prodaji (obrnuti repo ugovori) iskazuju se kao imovina u Izvještaju o financijskom položaju u okviru potraživanja po danim kreditima bankama. Kamata zarađena u razdoblju kupnje vrijednosnica do ponovne prodaje obračunava se svakodnevno i iskazuje u Računu dobiti i gubitka u okviru prihoda od kamata.

Na kraju 2011. godine Grupa je za obrnute repo poslove u iznosu od 2.712.136 tisuća kuna (2010. godine: 4.117.707 tisuća kuna) preuzela vrijednosne papire u iznosu od 2.934.272 tisuća kuna (2010. godine: 4.393.074 tisuća kuna).

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina početno se priznaju i naknadno mjere primjenom troška nabave. Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine obračunava se po linearnoj metodi primjenom godišnjih stopa od 3,03% do 33,3% pomoću kojih se nabavna vrijednost imovine otpisuje tijekom njenog procijenjenog vijeka trajanja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1. Računovodstvene politike (nastavak)

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina (nastavak)

Procijenjeni vijek trajanja je:

	2011. godine	2010. godine
Građevinski objekti	33	33
Računala	3	3
Namještaj i oprema	5 - 8	5 - 8
Motorna vozila	3	3
Ostala nespomenuta imovina i ulaganja	5	5
Nematerijalna imovina	3 - 5	3 - 5

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina u pripremi se ne amortiziraju sve dok nisu spremna za upotrebu. Održavanje i popravci iskazuju se na teret troškova u računu dobiti i gubitka kada nastanu, a izdaci koji povećavaju buduće koristi postojećih sredstava (poboljšanja) se kapitaliziraju.

Umanjenje vrijednosti imovine

Na izvještajni datum obavlja se procjena financijske imovine da bi se utvrdio objektivni dokaz njene umanjene vrijednosti. Ako takav dokaz postoji, procijenjeni nadoknadiivi iznos te imovine i iznos umanjenja, izračunan kao neto sadašnja vrijednost budućih novčanih priljeva, uključujući predvidive iznose jamstava i osiguranja, diskontirane izvornom efektivnom kamatnom stopom, knjiže se u računu dobiti i gubitka.

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina ocjenjuju se radi utvrđivanja umanjenja vrijednosti u slučajevima kad okolnosti ukazuju na činjenicu da se knjigovodstvena vrijednost imovine neće moći nadoknaditi. Kad knjigovodstvena vrijednost imovine premaši nadoknadiivi iznos iskazuje se gubitak od umanjenja vrijednosti u računu dobiti i gubitka po stavkama nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine koja je proknjižena po trošku stjecanja, ili se tretira kao smanjenje revalorizacijske rezerve imovine iskazane po revaloriziranom iznosu ako gubitak nastao umanjenjem vrijednosti ne premašuje iznos njezine revalorizacije. Ovisno o tome koji je veći, nadoknadiivi iznos ili iznos neto prodajne cijene imovine ili njegova upotrebna vrijednost.

Dugotrajna imovina namijenjena prodaji

Dugotrajna imovina namijenjena prodaji obuhvaća nekretnine, postrojenja i opremu koju je Grupa preuzela u zamjenu za nenaplaćena potraživanja. Grupa očekuje da će tako preuzeta dugotrajna imovina biti nadoknađena prvenstveno putem prodaje, a ne daljnjim korištenjem.

Ova kategorija imovine početno se iskazuje po fer vrijednosti, umanjenoj za procijenjene očekivane troškove prodaje.

Grupa vrednuje ovu imovinu po nižoj vrijednosti usporedbom knjigovodstvene i fer vrijednosti (utvrđene od strane neovisnog procjenitelja) umanjene za procijenjene očekivane troškove prodaje.

Amortizacija navedene imovine se ne obračunava.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.1. Računovodstvene politike (nastavak)

Dugotrajna imovina namijenjena prodaji (nastavak)

Banka priznaje gubitak od umanjenja za bilo koji početni ili naknadni djelomični otpis ove imovine do fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje, i priznaje dobitak za bilo koje naknadno povećanje fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje imovine, do visine kumulativnog gubitka od umanjenja koji je bio priznat.

Gubici od umanjenja vrijednosti uključuju se u račun dobiti i gubitka, kao i dobiti/gubici utvrđeni naknadnim mjerenjima, odnosno prodajom imovine.

Slučajevi u kojima zbog otežanih okolnosti prodaje uslijed objektivnih okolnosti i događaja izvan kontrole Banke prodaja ne bude dovršena u planiranome roku, odnosno dođe do produženja razdoblja potrebnog za zaključenje prodaje i nakon jednogodišnjeg razdoblja, a nije donijeta odluka nadležnog tijela o odustajanju od prodaje ili od plana prodaje te se i nadalje poduzimaju aktivnosti kako bi se pronašao kupac i postoji dovoljno dokaza da je Banka ostala dosljedan planu prodaje tog oblika imovine, ne isključuju da se imovina i nadalje klasificira kao namijenjena za prodaju.

Obveze po kreditima i obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire

Financijske obveze Banke i Grupe proizlaze iz primljenih kredita i izdanih vrijednosnih papira.

Financijske obveze se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za troškove transakcije. Nakon početnog priznavanja, financijske obveze se mjere po amortiziranom trošku temeljenom na metodi efektivne kamatne stope.

Financijske obveze se iskazuju u ugovorenoj valuti preračunatoj u kune po srednjem tečaju HNB-a, ugovornom tečaju ili po utvrđenoj svoti koja potječe iz poslovnih i financijskih transakcija temeljenih na dokumentaciji.

Grupa priznaje rashode od kamata vezane za kredite u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Državne potpore

Korisnicima koji ostvaruju pravo na subvenciju kamatne stope po Programu povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a, Programu razvoja i zapošljavanja, Programu regionalnog razvoja Republike Hrvatske, Modelu financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote, Projektu obnovljivih izvora energije, Programu izdavanja bankarskih garancija te po kreditima odobrenim poduzetnicima koji ulažu u poduzetničke zone, kamatna stopa je subvencionirana za cijelo vrijeme trajanja otplate kredita od strane Republike Hrvatske – Ministarstva financija, Ministarstva gospodarstva, Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture i Ministarstva poduzetništva i obrta te Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Diskontirani iznos subvencionirane kamate za krajnjeg korisnika iskazan je kao odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u ostalim obvezama i priznaje se u računu dobiti i gubitka na vremenskoj osnovi tijekom razdoblja otplate kredita. Sukladno tome krediti su iskazani po amortiziranom trošku, korištenjem kamatne stope bez uvažavanja efekata subvencija uplaćenih od države.

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.2. Značajne računovodstvene prosudbe i procjene (nastavak)

c) Rezerviranja za umanjenje vrijednosti kredita (nastavak)

Uprava koristi procjene temeljene na iskustvu povijesnog gubitka na imovini s obilježjima kreditnog rizika te nepristranim dokazima umanjenja vrijednosti sličnima onima u skupini kredita i potraživanja. Banka koristi iskustvene procjene kako bi prikupljene podatke o skupini kredita i potraživanja prilagodila trenutnim tržišnim uvjetima.

d) Rezerviranja po sudskim sporovima

Grupa provodi klasifikaciju rizika sudskih sporova uzimajući u obzir pravnu osnovu zahtjeva, sudsku praksu, mišljenje važećih internih pravnih stručnjaka, mišljenje vanjskih odvjetnika i vlastito iskustvo.

Grupa izdvaja rezervacije za sporove sukladno visini cjelokupnog iznosa i procjenjenom riziku gubitka spora. Prilikom procjene rezervacija, uzima se u obzir propisani pravni postupak u Republici Hrvatskoj koji u određenim slučajevima dopušta višestruki žalbeni postupak.

Rezerviranja za troškove po započetim sudskim sporovima ukidaju se u razdoblju u kojem je donesena pravomoćna presuda, pravorijek arbitražnog izabranog suda ili nagodba u postupku mirenja, sukladno procedurama praćenja sudskih sporova koji se vode protiv HBOR-a.

e) Rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade

Kod izračuna potrebnih rezervacija za otpremnine i jubilarne nagrade, Grupa obavlja diskont očekivanih budućih novčanih tokova koji proizlaze iz navedenih obveza uz primjenu diskontnih stopa koje, prema mišljenju Uprave, najbolje predstavljaju vremensku vrijednost novca.

Rezerviranja za redovne otpremnine za umirovljenje i za jubilarne nagrade jednom godišnje obavlja i potvrđuje ovlašteni aktuar.

2.3. Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja

U nastavku se daje pregled usvojenih standarda koji nisu na snazi do dana izdavanja godišnjih financijskih izvještaja Grupe. Grupa će primijeniti standarde koji su primjenjivi na njezino poslovanje kada stupe na snagu.

- Izmijenjeni MRS 24 Objavljivanje povezanih strana (na snazi za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2011. godine) koji je pojasnio definiciju povezanih osoba i uveo djelomično izuzeće za subjekte povezane s državom. Standard osigurava djelomično izuzeće za transakcije između subjekata povezanih s državom i same države. Umjesto općeg zahtjeva za objavom, Standard dozvoljava alternativne objave koje zahtijevaju naziv države i prirodu odnosa s izvještajnim subjektom, prirodu i iznos svih pojedinačno značajnih transakcija, kvalitativne i kvantitativne indikacije opsega drugih transakcija koje su skupno, ali ne i pojedinačno značajne. Primjena sadrži jednaki opseg objava kao i u ranijim razdobljima. Navedeni Standard ne utječe na financijski rezultat i financijske izvještaje.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.3. Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

- Izmijenjeni MSFI 7 Financijski instrumenti: Objavljivanje – Prijenos financijske imovine (na snazi za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2011. godine) koji dopunjuje odredbe postojećeg Standarda kako bi korisnicima financijskih izvještaja omogućio procjenu rizika izloženosti vezanog uz prijenos financijske imovine i učinke takvog rizika na subjektov financijski položaj te na taj način unapređuje transparentnost izvještavanja o transakcijama prijenosa, posebno onih koje uključuju sekuritizaciju financijske imovine. Prema izmijenjenim odredbama, objavljivanje je obavezno kada subjekt prenosi svu ili dio financijske imovine samo onda ako se radi o prijenosu ugovornih prava da bi primio novčane priljeve po prenesenoj financijskoj imovini ili zadržava ugovorna prava da primi novčane priljeve ali zadržava ugovornu obvezu plaćanja prema jednom ili više primatelja. Ovaj Standard nema utjecaja na Grupu nakon početne primjene.
- MSFI 9 Financijski instrumenti: Razvrstavanje i mjerenje (na snazi za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2015. godine) koji odražava prvu fazu rada Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) na zamjeni MRS-a 39 i primjenjuje se na razvrstavanje i mjerenje financijske imovine kako je definira MRS 39. U sljedećim fazama IASB će utvrditi umanjenje, računovodstvo zaštite i prestanak priznavanja. S obzirom na sveobuhvatnost cijelog projekta zamjene postojećeg MRS-a 39 i predviđene faze te vremensko trajanje, Grupa će kvantificirati učinke po okončanju svih faza projekta kako bi se stekla cjelovita slika.
- MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti (na snazi za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013. godine) koji opisuje kako subjekt primjene MSFI-jeva mjeri fer vrijednost kada se njezina uporaba zahtijeva ili je dozvoljena prema MSFI-jevima. Navedeni Standard povećava konzistentnost i usporedivost u mjerenju fer vrijednosti i odnosnim objavama kroz "hijerarhiju fer vrijednosti". Hijerarhijom se ulazne informacije koje se koriste u tehnikama vrednovanja kategoriziraju u tri razine. Hijerarhijom se najveći prioritet daje (neprikladnim) kotiranim cijenama na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i obveze, a najniži prioritet nedostupnim informacijama. Ovaj Standard neće imati utjecaja na financijske izvještaje Grupe nakon početne primjene s obzirom na to da Grupa obavlja kategorizaciju razina sukladno MSFI 7 Financijski instrumenti: objavljivanje.
- Izmijenjeni MRS 32 Financijski instrumenti: Prezentiranje – Prijebaj financijske imovine i financijskih obveza (na snazi za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine) koji dopunjuje odredbe postojećeg Standarda s ciljem uklanjanja nekonzistentnosti postojeće prakse pri primjeni kriterija prijebaja. Dopune pojašnjavaju značenje termina "ima zakonski provedivo pravo prijebaja" i odredbu da se neki bruto sustavi namire mogu smatrati ekvivalentom neto namire. Ovaj Standard neće imati utjecaja na Grupu nakon početne primjene.
- Izmijenjeni MSFI 7 Financijski instrumenti: Objavljivanje – Prijebaj financijske imovine i financijskih obveza (na snazi za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine) koji dopunjuje izmjene MRS-a 32 Financijski instrumenti: Prezentiranje – Prijebaj financijske imovine i financijskih obveza pripadajućim zahtijevanim objavama. Ovaj Standard neće imati utjecaja na Grupu nakon početne primjene.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.3. Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

Tijekom 2011. godine IASB je slijedom financijske krize izdao tri nova i izmijenio dva postojeća standarda koji utvrđuju područje sastavljanja konsolidiranih i pojedinačnih financijskih izvještaja, izvještavanja o zajedničkim poslovima i zahtijevanih objava udjela u drugim subjektima:

- MSFI 10 Konsolidirani financijski izvještaji (na snazi za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013. godine) koji uvodi principe za prezentaciju i pripremu konsolidiranih financijskih izvještaja kada subjekt primjene ima kontrolu nad jednim ili više subjekata. Na dan sastavljanja ovog Izvještaja primjena ovog Standarda neće imati utjecaja na financijske izvještaje Grupe nakon početne primjene. Grupa će kod svakog novog ulaganja s udjelom vlasništva manjim od 50 % u razdoblju do početka primjene i nakon toga, pažljivo sagledati suštinu utjecaja, moći i važnih aktivnosti radi utvrđivanja potrebe konsolidacije.
- Izmijenjeni MRS 27 Pojedinačni financijski izvještaji (na snazi za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013. godine) primjenjuje se u slučajevima kada subjekt ne sastavlja konsolidirane financijske izvještaje već pojedinačne financijske izvještaje prema MSFI-jevima. Na dan sastavljanja ovog Izvještaja primjena ovog Standarda neće imati utjecaja na financijske izvještaje Grupe nakon početne primjene s obzirom na određenje sastavljanja i pojedinačnih financijskih izvještaja matičnog društva – Banka i konsolidiranih financijskih izvještaja - Grupa.
- MSFI 11 Zajednička ulaganja (na snazi za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013. godine) čije je osnovno načelo da strana u zajedničkom ulaganju određuje vrstu zajedničkog ulaganja u koje je uključena procjenom svojih prava i obveza te ih evidentira i iskazuje sukladno tome. Na dan sastavljanja ovog Izvještaja primjena ovog Standarda neće imati utjecaja na financijske izvještaje Grupe nakon početne primjene.
- Izmijenjeni MRS 28 Ulaganja u pridružena društva i zajedničke pothvate (na snazi za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013. godine) utvrđuje računovodstvo za ulaganja u pridružena društva i zahtjeve za primjenom metode udjela kod računovodstva ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja. Osnovno načelo računovodstva ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja je metoda udjela prema kojoj se početno priznavanje ulaganja priznaje po trošku, a knjigovodstveni iznos se povećava ili smanjuje priznavanjem ulagačevog udjela u dobiti ili gubitku u ulaganju nakon datuma stjecanja. Na dan sastavljanja ovog Izvještaja primjena ovog Standarda neće imati utjecaja na financijske izvještaje Grupe nakon početne primjene s obzirom da se ulaganja u pridružena društva iskazuju prema metodi udjela.
- MSFI 12 Objavljivanje udjela u drugim subjektima (na snazi za razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013. godine) predstavlja nadogradnju MSFI-jeva 10 i 11 te izmijenjenog MRS-a 28 s obzirom da njihove odredbe ne propisuju objave u financijskim izvještajima. Ovim Standardom uvode se zahtijevane objave informacija koje korisnicima financijskih izvještaja omogućuju procjenu prirode i rizike povezane s udjelima u drugim subjektima te utjecaj tih udjela na financijski položaj, financijsku uspješnost i novčane tokove. Na dan sastavljanja ovog Izvještaja primjena ovog Standarda neće imati utjecaja na financijske izvještaje Grupe za izvještajnu godinu. Banka i Grupa će početkom primjene predmetnog Standarda prema potrebi obuhvatiti zahtijevane objave u financijskim izvještajima sukladno vrsti ulaganja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

3. Prihodi od kamata

Prihodi od kamata po korisnicima:

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Javni sektor	59.376	32.471	59.287	32.458
Državna trgovačka društva	42.096	63.739	42.096	63.739
Strane pravne osobe	8.855	8.336	8.855	8.336
Domaća trgovačka društva	331.176	301.906	331.176	301.906
Domaće banke	383.596	403.597	382.136	403.034
Inozemne banke	1.350	1.714	1.350	1.714
Ostalo	59.302	62.581	59.302	62.581
Zatezne kamate	11.972	17.946	11.972	17.946
	897.723	892.290	896.174	891.714

Prihodi od kamata po vrstama plasmana:

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Kamate po kreditima				
- bankama	383.349	402.867	383.349	402.867
- ostalim korisnicima	483.367	463.569	483.367	463.569
	866.716	866.436	866.716	866.436
Plasmani u vrijednosne papire	27.205	13.737	27.116	13.161
Depoziti	3.134	1.970	1.677	1.970
Kamatni prihodi na novčana sredstva	668	10.147	665	10.147
	897.723	892.290	896.174	891.714

Razlika između prihoda od kamata i primljenog odnosno naplaćenog iznosa kamatnih prihoda (vidi Izvještaj o novčanim tokovima) najvećim se dijelom odnosi na prihode s osnova subvencionirane kamatne stope čiji se tok novca bilježi u trenutku uplate. Diskontirani iznos subvencionirane kamate za krajnjeg korisnika iskazan je kao odgođeno priznavanje kamatnih prihoda (veza bilješka 25. Ostale obveze) i priznaje se u računu dobiti i gubitka na vremenskoj osnovi tijekom razdoblja otplate kredita. Prihod od subvencionirane kamate u 2011. godini iznosi 206.665 tisuća kuna (2010. godine: 200.567 tisuća kuna).

Nadalje, razliku između prihoda od kamata i naplaćenog iznosa kamatnih prihoda čini i iznos naknada po kreditima te iznos obračunate nedospjele kamate. Naknade se u cijelosti naplaćuju pri odobravanju kredita, a u računu dobiti i gubitka priznaju se na vremenskoj osnovi tijekom razdoblja otplate kredita. Nedospjela kamata priznaje se u računu dobiti i gubitka za pripadajuće razdoblje.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. Rashodi od kamata

Rashodi od kamata prema primateljima:

	Grupa		Banka	
	2011.	2010.	2011.	2010.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Domaće banke	40.777	22.588	40.777	22.587
Inozemne banke	523.083	582.339	523.083	582.339
Ostalo	1	-	1	-
	563.861	604.927	563.861	604.926

Rashodi od kamata prema vrstama obveza:

	Grupa		Banka	
	2011.	2010.	2011.	2010.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Obveze po kreditima	230.470	174.030	230.470	174.030
Dužnički vrijednosni papiri	333.390	430.896	333.390	430.896
Depoziti	1	1	1	-
	563.861	604.927	563.861	604.926

Razlika između rashoda od kamata i plaćenih kamata (vidi Izvještaj o novčanim tokovima) najvećim se dijelom odnosi na promjenu iznosa nedospjele kamate u odnosu na prethodnu godinu kao i na amortizaciju diskonta po izdanim dužničkim vrijednosnim papirima.

5. Neto prihodi od naknada

	Grupa		Banka	
	2011.	2010.	2011.	2010.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Prihodi od naknada:				
Po izdanim garancijama	3.467	3.846	3.467	3.846
Po poslovima u ime i za račun	8.354	6.070	8.354	6.070
Po osnovi platnog prometa	189	328	189	328
Ostalo	232	292	237	293
Prihodi od provizija po reosiguranju	1.372	192	-	-
	13.614	10.728	12.247	10.537
Rashodi od naknada	(1.236)	(1.679)	(1.236)	(1.679)
Neto prihodi od naknada	12.378	9.049	11.011	8.858

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

6. Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika s osnova imovine nominirane u stranoj valuti:				
Novčana sredstva, računi i depoziti kod banaka	6.710	7.197	6.710	7.197
Kreditni bankama i ostalim korisnicima	250.005	141.585	250.005	141.585
Imovina koja se drži do dospelosti	21	14	-	-
Imovina raspoloživa za prodaju	4.950	1.412	4.926	1.412
Ostalo	(146)	450	(153)	450
	<u>261.540</u>	<u>150.658</u>	<u>261.488</u>	<u>150.644</u>
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika s osnova obveza nominiranih u stranoj valuti:				
Obveze po depozitima	(889)	(3.663)	(889)	(3.663)
Obveze po kreditima i izdanim dugoročnim vrijednosnim papirima	(219.981)	(132.334)	(219.980)	(132.334)
Ostalo	(398)	(229)	(392)	(226)
	<u>(221.268)</u>	<u>(136.226)</u>	<u>(221.261)</u>	<u>(136.223)</u>
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika s osnova imovine i obveza nominiranih u stranoj valuti	40.272	14.432	40.227	14.421
Dobitak od imovine koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te realizirani dobitak od imovine raspoložive za prodaju	4.150	3.335	4.124	3.334
Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti	<u>44.422</u>	<u>17.767</u>	<u>44.351</u>	<u>17.755</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

7. Operativni troškovi

Operativni troškovi mogu se prikazati kako slijedi:

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Opći i administrativni troškovi:				
Troškovi osoblja	59.133	48.983	56.644	48.088
Amortizacija	6.515	5.312	6.359	5.264
Troškovi administracije	9.179	7.344	9.020	7.198
Utrošeni materijal i usluge	19.830	21.385	18.440	20.783
	<u>94.657</u>	<u>83.024</u>	<u>90.463</u>	<u>81.333</u>
Ostali troškovi:				
Porezi i doprinosi	281	281	277	277
Ostali rashodi	5.210	4.809	4.016	4.495
	<u>5.491</u>	<u>5.090</u>	<u>4.293</u>	<u>4.772</u>
	<u>100.148</u>	<u>88.114</u>	<u>94.756</u>	<u>86.105</u>

Iskazani ostali rashodi Grupe sadrže promjene tehničkih pričuva:

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Promjena pričuva za štete	3.224	440	-	-
Promjena pričuva za štete, udio reosiguranje	(2.330)	(314)	-	-
Troškovi osiguravateljne djelatnosti	<u>894</u>	<u>126</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

8. Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja

Rezerviranja za moguće gubitke po plasmanima mogu se prikazati kako slijedi:

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Rezerviranja za moguće gubitke po računima kod banaka	(9.882)	11.445	(9.882)	11.445
Rezerviranja za moguće gubitke po depozitima kod drugih banaka	(691)	(408)	(691)	(408)
Rezerviranja za moguće gubitke po kreditima bankama	63.297	55.489	63.297	55.489
Rezerviranja za moguće gubitke po kreditima ostalim korisnicima i kamatama	109.042	63.262	109.042	63.262
Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine namijenjene prodaji	1.319	3	1.319	3
Rezerviranja po imovini raspoloživoj za prodaju	1.367	15.344	1.367	15.344
Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	1.507	-	1.507	-
Rezerviranja za moguće gubitke po ostaloj aktivi	(832)	896	(874)	896
Ukupno povećanje rezerviranja za moguće gubitke po stavkama aktive	165.127	146.031	165.085	146.031
Rezerviranja za moguće gubitke po garancijama i preuzetim obvezama	(25.019)	(56.548)	(25.057)	(56.548)
Rezerviranja za ostale obveze	5.838	20.873	5.838	20.773
Ukupno (smanjenje) rezerviranja za moguće gubitke po garancijama i preuzetim obvezama i ostalim obvezama	(19.181)	(35.675)	(19.219)	(35.775)
Ukupno povećanje rezerviranja	145.946	110.356	145.866	110.256

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

9. Porez na dobit

U skladu sa člankom 9. Zakona o HBOR-u, Banka nije obveznik poreza na dobit, te se porez na dobit Grupe odnosi na ovisna društva Banke.

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna
Priznato u Računu dobiti i gubitka		
Odgođeni porezni prihod	252	181
Porez na dobit	252	181
Usklađenje poreza na dobit		
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja ovisnih društava	(1.347)	(912)
Porez na dobit po stopi 20%	270	182
Porezno nepriznati troškovi	(18)	(1)
Porez na dobit priznat u Računu dobiti i gubitka	252	181
Priznato u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti		
Odgođeni porezni prihod/(rashod)	1	-
Porez na dobit priznat u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti	1	-
Priznata odgođena porezna imovina	253	181

Uprava procjenjuje da će ukupan iznos priznate odgođene porezne imovine moći iskoristiti korištenjem poreznih gubitaka kroz 5 godina od izvještajnog razdoblja u kojem su nastali.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

10. Novčana sredstva i računi kod banaka

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Sredstva izdvojena na računu kod Hrvatske narodne banke	153.613	1.157.164	153.613	1.157.164
Devizni tekući računi - domaće banke	75	47	75	47
Devizni tekući računi - inozemne banke	116.229	112.598	116.229	112.598
Kunski tekući računi - domaće banke	504	717	-	-
Obračunata kamata	-	783	-	783
	<u>270.421</u>	<u>1.271.309</u>	<u>269.917</u>	<u>1.270.592</u>
Rezerviranja za moguće gubitke	(2.698)	(12.580)	(2.698)	(12.580)
	<u>267.723</u>	<u>1.258.729</u>	<u>267.219</u>	<u>1.258.012</u>

Sredstva izdvojena na računu kod Hrvatske narodne banke odnose se na povučena sredstva klupskog kredita domaćih poslovnih banaka radi provedbe Mjera za gospodarski opravak i razvitak sadržanih u Odluci Vlade Republike Hrvatske od 14. siječnja 2010. godine i Zaključku Vlade Republike Hrvatske od 28. siječnja 2010. godine.

Stanje neiskorištenih sredstava na transakcijskom računu kod HNB-a na dan 31. prosinca 2011. godine iznosi 153.480 tisuća kuna (31. prosinca 2010. godine: 1.144.572 tisuća kuna).

Na posebnom deviznom računu kod inozemne banke iskazan je iznos povučene tranše kredita Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD) po kreditnoj liniji „Croatia Export Finance Intermediation Loan Project“ u iznosu od 15.000 tisuća EUR (2010. godine: 14.834 tisuća EUR).

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po računima kod banaka mogu se prikazati kako slijedi:

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Stanje 01. siječnja	12.580	1.135	12.580	1.135
Povećanje rezerviranja za moguće gubitke po računima kod banaka	-	11.445	-	11.445
Smanjenje rezerviranja za moguće gubitke po računima kod banaka	(9.882)	-	(9.882)	-
Stanje 31. prosinca	<u>2.698</u>	<u>12.580</u>	<u>2.698</u>	<u>12.580</u>

Usuglašavanje s izvještajem o novčanim tokovima:

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Ukupno novčana sredstva i računi kod banaka, prije rezerviranja	270.421	1.271.309	269.917	1.270.592
Obračunata kamata	-	(783)	-	(783)
Stanje novčanih sredstava i računa kod banaka usuglašeno s izvještajem o novčanim tokovima	<u>270.421</u>	<u>1.270.526</u>	<u>269.917</u>	<u>1.269.809</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

11. Depoziti kod drugih banaka

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Depoziti kod inozemnih banaka	15.132	84.367	15.132	84.367
Depoziti kod domaćih banaka	51.640	53.890	20.000	20.000
Obračunata kamata	997	381	71	-
	<u>67.769</u>	<u>138.638</u>	<u>35.203</u>	<u>104.367</u>
Rezerviranja za moguće gubitke	(392)	(1.083)	(392)	(1.083)
	<u>67.377</u>	<u>137.555</u>	<u>34.811</u>	<u>103.284</u>

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po depozitima kod drugih banaka mogu se prikazati kako slijedi:

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Stanje 01. siječnja	1.083	1.491	1.083	1.491
Povećanje rezerviranja za moguće gubitke po depozitima kod drugih banaka	-	-	-	-
Smanjenje rezerviranja za moguće gubitke po depozitima kod drugih banaka	(691)	(408)	(691)	(408)
Stanje 31. prosinca	<u>392</u>	<u>1.083</u>	<u>392</u>	<u>1.083</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

12. Krediti bankama

Kreditni bankama umanjeni za rezerviranja za moguće gubitke dani su kako slijedi:

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Kreditni s dospeljećem do 1 godine	6.543.904	8.131.534	6.543.904	8.131.534
Kreditni s dospeljećem preko 1 godine	8.561.056	8.058.064	8.561.056	8.058.064
Obračunata kamata	52.162	27.446	52.162	27.446
Odgodena naknada po kreditima	(59.014)	(48.897)	(59.014)	(48.897)
	<u>15.098.108</u>	<u>16.168.147</u>	<u>15.098.108</u>	<u>16.168.147</u>
Rezerviranja za moguće gubitke	(798.403)	(718.700)	(798.403)	(718.700)
	<u>14.299.705</u>	<u>15.449.447</u>	<u>14.299.705</u>	<u>15.449.447</u>

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po kreditima bankama mogu se prikazati kako slijedi:

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Stanje 01. siječnja	718.700	658.447	718.700	658.447
Povećanje rezerviranja za moguće gubitke po kreditima banaka	309.509	381.341	309.509	381.341
Smanjenje rezerviranja za moguće gubitke po kreditima banaka	(246.212)	(325.852)	(246.212)	(325.852)
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika po rezerviranjima za moguće gubitke	8.538	4.764	8.538	4.764
Donos sa kredita ostalim korisnicima	7.868	-	7.868	-
Stanje 31. prosinca	<u>798.403</u>	<u>718.700</u>	<u>798.403</u>	<u>718.700</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

12. Krediti bankama (nastavak)

Kreditni bankama, umanjeni za rezerviranja za moguće gubitke, prema namjeni kreditnih programa dani su kako slijedi:

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Program kreditiranja obnove i razvitka gospodarskih djelatnosti	4.223.091	4.229.206	4.223.091	4.229.206
Financiranje izvoza	4.323.563	4.399.662	4.323.563	4.399.662
Program obnove i razvitka infrastrukture u Republici Hrvatskoj	685.984	424.146	685.984	424.146
Program kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva	3.112.384	2.571.601	3.112.384	2.571.601
Program kreditiranja ratom oštećenih i razrušenih stambenih i gospodarskih objekata	18.552	19.576	18.552	19.576
Ostalo	2.741.386	4.545.407	2.741.386	4.545.407
Obračunata kamata	52.162	27.446	52.162	27.446
Odgođena naknada po kreditima	(59.014)	(48.897)	(59.014)	(48.897)
	<u>15.098.108</u>	<u>16.168.147</u>	<u>15.098.108</u>	<u>16.168.147</u>
Rezerviranja za moguće gubitke	<u>(798.403)</u>	<u>(718.700)</u>	<u>(798.403)</u>	<u>(718.700)</u>
	<u>14.299.705</u>	<u>15.449.447</u>	<u>14.299.705</u>	<u>15.449.447</u>

Prosječne kamatne stope na ukupne kredite bankama iskazane su u visini od 1,71% (2010. godine: 1,84%) odnosno na kredite po kreditnim programima HBOR-a bez rezerve likvidnosti u visini od 1,59% (2010. godine: 1,76%).

Prosječne kamatne stope odražavaju omjer kamatnih prihoda na navedene plasmane i prosječne aktive.

Stavka „Ostalo“ sadrži obrnute repo plasmane u ukupnom iznosu 2.712.136 tisuća kuna (2010: 4.117.707 tisuća kuna). Ovi su plasmani osigurani vrijednosnim papirima u iznosu od 2.934.272 tisuća kuna (2010. godine: 4.393.074 tisuća kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

13. Krediti ostalim korisnicima

Krediti ostalim korisnicima umanjeni za rezerviranja za moguće gubitke mogu se prikazati po sektorizaciji kako slijedi:

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Domaća trgovačka društva	5.533.789	4.822.390	5.533.789	4.822.390
Državna trgovačka društva	861.543	1.273.088	861.543	1.273.088
Javni sektor	595.063	415.254	595.063	415.254
Strane pravne osobe	191.819	217.404	191.819	217.404
Neprofitne institucije	14.961	13.217	14.961	13.217
Ostali	736.197	696.708	736.197	696.708
Obračunata kamata	36.607	22.151	36.607	22.151
Odgođena naknada po kreditima	(62.217)	(60.617)	(62.217)	(60.617)
	<u>7.907.762</u>	<u>7.399.595</u>	<u>7.907.762</u>	<u>7.399.595</u>
Rezerviranja za moguće gubitke	(1.723.045)	(1.603.202)	(1.723.045)	(1.603.202)
	<u>6.184.717</u>	<u>5.796.393</u>	<u>6.184.717</u>	<u>5.796.393</u>

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po kreditima ostalim korisnicima i kamatama mogu se prikazati kako slijedi:

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Stanje 01. siječnja	1.603.202	1.527.769	1.603.202	1.527.769
Povećanje rezerviranja za moguće gubitke po kreditima ostalim korisnicima i kamatama	230.204	203.596	230.204	203.596
Smanjenje rezerviranja za moguće gubitke po kreditima ostalim korisnicima i kamatama	(119.222)	(139.942)	(119.222)	(139.942)
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika po rezerviranjima za moguće gubitke	22.092	11.903	22.092	11.903
Naplata izvanbilančnih potraživanja	(1.940)	(392)	(1.940)	(392)
Donos rezerviranja s izvanbilančne evidencije	2.299	392	2.299	392
Otpis	(5.722)	(124)	(5.722)	(124)
Prijenos na kredite bankama	(7.868)	-	(7.868)	-
Stanje 31. prosinca	<u>1.723.045</u>	<u>1.603.202</u>	<u>1.723.045</u>	<u>1.603.202</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

13. Krediti ostalim korisnicima (nastavak)

Krediti ostalim korisnicima, umanjeni za rezerviranja za moguće gubitke, prema namjeni kreditnih programa dani su kako slijedi:

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Program kreditiranja obnove i razvitka gospodarskih djelatnosti	3.323.278	2.724.118	3.323.278	2.724.118
Financiranje izvoza	1.452.075	1.479.260	1.452.075	1.479.260
Program obnove i razvitka infrastrukture u Republici Hrvatskoj	1.601.400	1.793.624	1.601.400	1.793.624
Program kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva	1.395.988	1.266.743	1.395.988	1.266.743
Ostalo	160.631	174.316	160.631	174.316
Obračunata kamata	36.607	22.151	36.607	22.151
Odgođena naknada po kreditima	(62.217)	(60.617)	(62.217)	(60.617)
	<u>7.907.762</u>	<u>7.399.595</u>	<u>7.907.762</u>	<u>7.399.595</u>
Rezerviranja za moguće gubitke	(1.723.045)	(1.603.202)	(1.723.045)	(1.603.202)
	<u>6.184.717</u>	<u>5.796.393</u>	<u>6.184.717</u>	<u>5.796.393</u>

Prosječne kamatne stope na kredite ostalim korisnicima iskazane su u visini od 2,15% (2010. godine: 2,12%).

Prosječne kamatne stope odražavaju omjer kamatnih prihoda na navedene plasmane i prosječne aktive.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

14. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Udjeli u investicijskim fondovima raspoređeni po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	519	500	-	-
Stanje 31. prosinca	519	500	-	-

15. Imovina raspoloživa za prodaju

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Dužnički vrijednosni papiri:				
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:				
Obveznice Republike Hrvatske	332.546	131.618	331.563	131.618
Trezorski zapisi Ministarstva financija	728.748	39.966	728.748	39.966
Obračunata kamata	8.188	1.970	8.167	1.970
	1.069.482	173.554	1.068.478	173.554
Vlasnički vrijednosni papiri:				
Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:				
Dionice inozemnih pravnih osoba	25	23	25	23
Dionice financijskih institucija	161	161	161	161
Dionice inozemnih financijskih institucija – EIF (bilješka 28.)	12.721	12.921	12.721	12.921
Dionice trgovačkih društava	30.397	29.030	30.397	29.030
Rezerviranja za moguće gubitke	(30.397)	(29.030)	(30.397)	(29.030)
	12.907	13.105	12.907	13.105
Ulaganja u investicijske fondove:				
Udjeli raspoređeni u imovinu raspoloživu za prodaju	1.078	1.051	-	-
	1.078	1.051	-	-
Stanje 31. prosinca	1.083.467	187.710	1.081.385	186.659

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

15. Imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po imovini raspoloživoj za prodaju mogu se prikazati kako slijedi:

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Stanje 01. siječnja	29.030	13.686	29.030	13.686
Povećanje rezerviranja za moguće gubitke po imovini raspoloživoj za prodaju	5.865	19.049	5.865	19.049
Smanjenje rezerviranja za moguće gubitke po imovini raspoloživoj za prodaju	(4.498)	(3.705)	(4.498)	(3.705)
Stanje 31. prosinca	30.397	29.030	30.397	29.030

U nastavku se daje pregled ulaganja:

	Datum izdanja	Datum dospijeća	Kamatna stopa (%)	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna	
Dužnički vrijednosni papiri:								
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:								
Obveznice Republike Hrvatske s valutnom klauzulom:								
	RHMF-O-125A	23.01.2003.	23.05.2012.	6,875	45.700	46.083	45.700	46.083
	RHMF-O-142A	10.02.2004.	10.02.2014.	5,5	75.630	75.993	75.630	75.993
	RHMF-O-19BA	29.11.2004.	29.11.2019.	5,375	9.860	9.542	9.860	9.542
	RHMF-O-227E	22.07.2011.	22.07.2022.	6,5	132.453	-	132.453	-
	RHMF-O-157A	14.07.2005.	14.07.2015.	4,25	983	-	-	-
Obveznice Republike Hrvatske u valuti:								
	XS0645940288	08.07.2011.	09.07.2018.	5,875	47.466	-	47.466	-
Obveznice Republike Hrvatske u kunama:								
	RHMF-O-167A	22.07.2011.	22.07.2016.	5,75	20.454	-	20.454	-
Trezorski zapisi, kunski do 91 dan				1,95 - 2	-	39.966	-	39.966
Trezorski zapisi, kunski do 182 dana				3,6 - 5,25	216.604	-	216.604	-
Trezorski zapisi, kunski do 364 dana				2,7 - 4,5	512.144	-	512.144	-
Obračunata kamata					8.188	1.970	8.167	1.970
					1.069.482	173.554	1.068.478	173.554
Vlasnički vrijednosni papiri:								
Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:								
Dionice u devizama inozemnih pravnih osoba								
				25	23	25	23	
Dionice financijskih institucija								
				161	161	161	161	
Dionice u devizama stranih financijskih institucija								
				12.721	12.921	12.721	12.921	
Dionice trgovačkih društava								
				30.397	29.030	30.397	29.030	
Rezerviranja za moguće gubitke					(30.397)	(29.030)	(30.397)	(29.030)
					12.907	13.105	12.907	13.105
Ulaganja u novčane investicijske fondove u Republici Hrvatskoj								
					1.078	1.051	-	-
Ukupno					1.083.467	187.710	1.081.385	186.659

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

15. Imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-125A), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 23. siječnja 2003. godine, s dospijecom nakon 9 godina, uz kamatnu stopu od 6,875%, na dan 31. prosinca 2011. godine iznose 45.700 tisuća kuna (31. prosinca 2010. godine: 46.083 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-142A), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 10. veljače 2004. godine, s dospijecom nakon 10 godina, uz kamatnu stopu od 5,5%, na dan 31. prosinca 2011. godine iznose 75.630 tisuća kuna (31. prosinca 2010. godine: 75.993 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-19BA), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 29. studenog 2004. godine, s dospijecom nakon 15 godina, uz kamatnu stopu od 5,375%, na dan 31. prosinca 2011. godine iznose 9.860 tisuća kuna (31. prosinca 2010. godine: 9.542 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-227E), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 22. srpnja 2011. godine, s dospijecom nakon 11 godina, uz kamatnu stopu od 6,5%, na dan 31. prosinca 2011. godine iznose 132.453 tisuća kuna (31. prosinca 2010. godine: 0 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-157A), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 14. srpnja 2005. godine, s dospijecom nakon 10 godina, uz kamatnu stopu od 4,25%, na dan 31. prosinca 2011. godine iznose 983 tisuća kuna (31. prosinca 2010. godine: 0 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (XS0645940288), u valuti, izdane su dana 08. srpnja 2011. godine, s dospijecom nakon 7 godina, uz kamatnu stopu od 5,875%, na dan 31. prosinca 2011. godine iznose 47.466 tisuća kuna (31. prosinca 2010. godine: 0 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-167A), u kunama, izdane su dana 22. srpnja 2011. godine, s dospijecom nakon 5 godina, uz kamatnu stopu od 5,75%, na dan 31. prosinca 2011. godine iznose 20.454 tisuća kuna (31. prosinca 2010. godine: 0 tisuća kuna).

U veljači 2007. godine HBOR je stekao tri, a u srpnju iste godine dodatne dvije dionice Europskog investicijskog fonda (EIF). Uplaćeni iznos predstavlja 20% nominalne vrijednosti kupljenih dionica dok je preostalih 80% evidentirano kao potencijalna obveza prema EIF-u koja na dan 31. prosinca 2010. godine iznosi 4,0 milijuna eura (bilješka 28.).

Glavna skupština Fonda, na prijedlog Uprave, može zatražiti uplatu upisanog neuplaćenog kapitala do razine koja je potrebna kako bi Fond podmirio svoje obveze prema kreditorima. Takvu uplatu potrebno je izvršiti u roku 90 dana od odluke Glavne skupštine Fonda.

Dionice trgovačkih društava odnose se na dionice društava Vinka d.d. za proizvodnju poljoprivrednih proizvoda i Brodogradilišta Viktor Lenac d.d., Rijeka i stečene su u okviru mjera restrukturiranja ovih društava, a u zamjenu za dio plasmana.

U ožujku 2010. godine, a nakon ispunjenja svih potrebnih uvjeta, došlo je do pretvaranja dijela potraživanja HBOR-a u vlasnički udio u društvu Vinka d.d., Vinkovci u iznosu od 16.725 tisuća kuna, što čini 5,1823% udjela vlasništva HBOR-a u temeljnom kapitalu društva.

HBOR je za cjelokupni iznos udjela obavio 100%-tno umanjenje vrijednosti na teret prihoda zbog procijenjene nenadoknadivosti plasmana.

Međutim, u 2011. godini je zbog dokapitalizacije izmijenjen postotak udjela HBOR u temeljnom kapitalu društva i iznosi 0,9365%. Dionice društva Vinka d.d., Vinkovci (LPVC-R-B) ne kotiraju.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

15. Imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

Po otvaranju stečaja nad društvom Brodogradilište Viktor Lenac d.d., Rijeka u prosincu 2003. godine, HBOR je za cjelokupni iznos potraživanja od društva obavio 100 %-tno umanjenje vrijednosti na teret prihoda zbog procijenjene nenadoknadivosti plasmana te ga klasificirano kao sumnjivo i sporno potraživanje.

Okončanjem stečajnog postupka u travnju 2008. godine, temeljni kapital Brodogradilišta podijeljen je na 12.407.813 redovnih dionica nominalne vrijednosti 10,00 kuna, izdanih u postupku okončanja stečajnog postupka unosom prava – potraživanja u novcu. HBOR je unio dio utvrđene tražbine iz stečajnog postupka u iznosu od 13.673 tisuće kuna u temeljni kapital dužnika čime je Banka stekla 11,0194 % udjela u temeljnom kapitalu društva. Pretvaranje dijela potraživanja u temeljni kapital u navedenome iznosu evidentirano je i iskazano uz 100 %-tno usklađenje vrijednosti, prenijeto iz izvanbilančne evidencije.

U 2011. godini je zbog dokapitalizacije izmijenjen postotak udjela HBOR u temeljnom kapitalu društva i iznosi 8,1321%. Dionice društva (VLEN-R-B) uvrštene su 2008. godine u redovnu kotaciju Zagrebačke burze te su u svibnju 2009. godine počele kotirati. Kotirana cijena dionica na dan 31.12.2011. godine iznosi 10,00 kuna po dionici (31. prosinca 2010. godine: 9,00 kuna po dionici).

Odlukom rukovodstva ovisnog društva od 08. lipnja 2011. godine udjeli u investicijskim fondovima raspoređeni su u imovinu raspoloživu za prodaju.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

16. Imovina koja se drži do dospijea

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Dužnički vrijednosni papiri:				
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:				
Obveznice Republike Hrvatske	1.069	1.055	-	-
Obračunata kamata	23	22	-	-
Stanje 31. prosinca	1.092	1.077	-	-

Obveznice Ministarstva financija Republike Hrvatske (RHMF-O-142A), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 10. veljače 2004. godine, s dospijecom nakon 10 godina, uz kamatnu stopu od 5,5%, na dan 31. prosinca 2011. godine iznose 1.069 tisuća kuna (31. prosinca 2010. godine: 1.055 tisuća kuna).

17. Ulaganja u ovisna društva

Na dan 31. prosinca 2011. godine ovisna društva Banke su sljedeća:

Konsolidirano društvo		Djelatnost	Vlasništvo 2011.	Vlasništvo 2010.	Ulaganje 2011.	Ulaganje 2010.
Direktan udio						
Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. Zagreb, Republika Hrvatska	osiguravanje inozemnih i domaćih kratkoročnih potraživanja poslovnih subjekata vezanih za isporuke roba i usluga		51%	51%	19.125	19.125
UKUPNO					19.125	19.125

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

18. Ulaganja u pridružena društva

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Ulaganja u pridružena društva	23.687	23.687	23.687	23.687
Ispravak vrijednosti	(23.687)	(23.687)	(23.687)	(23.687)
	-	-	-	-

Ulaganja u pridružena društva su sastavni dio Programa ulaganja u temeljni kapital trgovačkih društava - malih i srednjih poduzetnika ili je o ulaganju donijeta posebna odluka nadležnih tijela HBOR-a. Ulaganja u temeljni kapital društava obavljena su na rokove od 4 do 6 godina uz pravo pristupa prodaji dionica nakon ugovorenog roka držanja udjela u kapitalu. HBOR ima značajan utjecaj na poslovanje društava putem svog predstavnika u Nadzornom odboru.

	Djelatnost	% vlasništva u 2011.	% vlasništva u 2010.
Bila boja d.o.o., Grohote	Proizvodnja proizvoda od plastike	17,96%	17,96%
THC d.d., Obrovac	Proizvodnja metalnih proizvoda	38,45%	38,45%
Tri D Drvo d.o.o., Vrhovine, u stečaju	Prerada drva, proizvodnja proizvoda od drva	26,00%	26,00%
Pounje d.d., Hrvatska Kostajnica	Tekstilna industrija – proizvodnja rublja	18,36%	18,36%
Metal-Sint Oklaj d.d., Oklaj	Metalna industrija sinter proizvoda i kompozitnih materijala	40,84%	40,84%

Vrijednost ulaganja u prethodnim je godinama ispravljena u 100-tnom iznosu zbog procijenjene nenadoknadivosti iznosa ulaganja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

19. Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina (nastavak)

Banka	Građevinski objekti	Kompjutori	Namještaj, oprema i vozila	Nekretnine i oprema i nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema	Nematerijalna imovina	Ukupno
2011.	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Nabavna vrijednost							
Stanje							
31. prosinca 2010.	76.178	12.071	12.484	2.905	103.638	15.576	119.214
Povećanje	-	-	-	4.565	4.565	-	4.565
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine u pripremi	924	1.659	1.387	(4.565)	(595)	595	-
Rashod i otpis	-	(78)	(1.446)	(1.507)	(3.031)	(40)	(3.071)
Stanje							
31. prosinca 2011.	<u>77.102</u>	<u>13.652</u>	<u>12.425</u>	<u>1.398</u>	<u>104.577</u>	<u>16.131</u>	<u>120.708</u>
Ispravak vrijednosti							
Stanje							
31. prosinca 2010.	14.155	9.945	10.609	-	34.709	13.087	47.796
Amortizacija za 2011.	2.310	1.657	798	-	4.765	1.594	6.359
Umanjenje vrijednosti	-	-	-	1.507	1.507	-	1.507
Rashod i otpis	-	(78)	(1.435)	(1.507)	(3.020)	(40)	(3.060)
Stanje							
31. prosinca 2011.	<u>16.465</u>	<u>11.524</u>	<u>9.972</u>	<u>-</u>	<u>37.961</u>	<u>14.641</u>	<u>52.602</u>
Neotpisana vrijednost							
31. prosinca 2011.	<u>60.637</u>	<u>2.128</u>	<u>2.453</u>	<u>1.398</u>	<u>66.616</u>	<u>1.490</u>	<u>68.106</u>
Neotpisana vrijednost							
31. prosinca 2010.	<u>62.023</u>	<u>2.126</u>	<u>1.875</u>	<u>2.905</u>	<u>68.929</u>	<u>2.489</u>	<u>71.418</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

19. Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina (nastavak)

Banka	Građevinski objekti	Kompjutori	Namještaj, oprema i vozila	Nekretnine i oprema i nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema	Nematerijalna imovina	Ukupno
2010.	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Nabavna vrijednost							
Stanje							
31. prosinca 2009.	51.047	14.547	11.903	21.304	98.801	14.381	113.182
Povećanje	-	-	-	9.750	9.750	-	9.750
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine u pripremi	25.131	859	926	(28.111)	(1.195)	1.195	-
Rashod	-	(3.335)	(345)	(38)	(3.718)	-	(3.718)
Stanje							
31. prosinca 2010.	<u>76.178</u>	<u>12.071</u>	<u>12.484</u>	<u>2.905</u>	<u>103.638</u>	<u>15.576</u>	<u>119.214</u>
Ispravak vrijednosti							
Stanje							
31. prosinca 2009.	12.545	11.861	10.076	-	34.482	11.696	46.178
Amortizacija za 2010.	1.610	1.418	845	-	3.873	1.391	5.264
Rashod	-	(3.334)	(312)	-	(3.646)	-	(3.646)
Stanje							
31. prosinca 2010.	<u>14.155</u>	<u>9.945</u>	<u>10.609</u>	<u>-</u>	<u>34.709</u>	<u>13.087</u>	<u>47.796</u>
Neotpisana vrijednost							
31. prosinca 2010.	<u>62.023</u>	<u>2.126</u>	<u>1.875</u>	<u>2.905</u>	<u>68.929</u>	<u>2.489</u>	<u>71.418</u>
Neotpisana vrijednost							
31. prosinca 2009.	<u>38.502</u>	<u>2.686</u>	<u>1.827</u>	<u>21.304</u>	<u>64.319</u>	<u>2.685</u>	<u>67.004</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

20. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	34.432	34.361	34.432	34.361
	34.432	34.361	34.432	34.361

U 2011. godini obavljeno je preuzimanje dugotrajne imovine namijenjene prodaji u ukupnom iznosu od 1.195 tisuća kuna (2010. godine: 2.465 tisuća kuna) od čega: zemljište u iznosu od 0 tisuća kuna (2010. godine: 196 tisuća kuna) i građevinski objekti u iznosu od 1.195 tisuća kuna (2010. godine: 2.269 tisuća kuna). Fer vrijednost preuzete imovine iznosi 2.379 tisuća kuna (2010. godine: 2.530 tisuća kuna) od čega: zemljište u iznosu 0 tisuća kuna (2010. godine: 193 tisuća kuna) i građevinski objekti u iznosu od 2.379 tisuća kuna (2010. godine: 2.337 tisuća kuna).

U 2011. godini obavljena je prodaja dugotrajne imovine namijenjene prodaji u iznosu od 804 tisuća kuna (2010. godine: 964 tisuća kuna) od čega: zemljište u iznosu od 444 tisuća kuna (2010. godine: 182 tisuća kuna), građevinski objekti u iznosu od 47 tisuća kuna (2010. godine: 557 tisuća kuna) i stanovi u iznosu od 313 tisuća kuna (2010. godine: 225 tisuća kuna).

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po dugotrajnoj imovini namijenjenoj prodaji mogu se prikazati:

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Stanje 01. siječnja	6.499	6.739	6.499	6.739
Povećanje rezerviranja za moguće gubitke po dugotrajnoj imovini namijenjenoj prodaji	1.319	3	1.319	3
Otpis		-		-
Isknjiženje ispravka vrijednosti zbog prodaje dugotrajne imovine namijenjene prodaji	(84)	(243)	(84)	(243)
Donos sa kredita	1.741	-	1.741	-
Stanje 31. prosinca	9.475	6.499	9.475	6.499

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

22. Obveze po depozitima

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Depoziti banaka	1.252	718	1.252	718
Devizni redovni računi trgovačkih društava	85	171	85	171
Devizni račun Ministarstva financija RH	20.059	26.847	20.059	26.847
Devizni namjenski računi trgovačkih društava	2.027	1.500	2.027	1.500
Depoziti lokalne uprave i fondova	54.855	60.463	54.855	60.463
Depoziti državnih institucija	73.967	132.959	73.967	132.959
Ostali depoziti	1.998	-	1.998	-
	154.243	222.658	154.243	222.658

Devizni račun Ministarstva financija Republike Hrvatske odnosi se na sredstva garantnog fonda temeljem uplaćenih premija za reosigurane poslove po poslovima osiguranja izvoza u iznosu od 6.860 tisuća kuna (2010. godine: 13.442 tisuća kuna), sredstva Darovnice Zaklade Globalnog Fonda zaštite okoliša darovnice po Projektu obnovljivih izvora energije u iznosu od 7.961 tisuća kuna (2010. godine: 8.394 tisuća kuna) te sredstva Darovnice Globalnog Fonda zaštite okoliša po Programu izdavanja bankarskih garancija u okviru Projekta energetske učinkovitosti u iznosu od 5.238 tisuća kuna (2010. godine: 5.011 tisuća kuna), kojima HBOR upravlja u ime i za račun Republike Hrvatske temeljem zaključenih ugovora.

Depoziti po viđenju državnih institucija odnose se na poslove koje Banka obavlja u ime i za račun Ministarstva financija, Ministarstva gospodarstva, Ministarstva poduzetništva i obrta, Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Vodovoda i kanalizacije d.o.o., Split i Hrvatske agencije za malo gospodarstvo (HAMAG).

Na navedene depozite HBOR ne plaća kamatu, osim po depozitima banaka i stranih financijskih institucija.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

24. Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire (nastavak)

Sukladno sporazumu od 28. studenog 2002. godine između HBOR-a i J.P. Morgan Europe Limited (glavni organizator), HBOR je 04. prosinca 2002. godine izdao obveznice pod EMTN programom uz jamstvo Republike Hrvatske, u iznosu od 100.000 tisuća eura (150.609 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2011. godine odnosno 295.407 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2010. godine) na rok od 10 godina uz fiksnu kamatnu stopu od 5,75% te amortizirajuću otplatu od 2008. do 2012. godine. Kamate su plative jednogodišnje unatrag. Prva rata glavnice dospjela je u prosincu 2008. godine te stanje na dan 31. prosinca 2011. godine iznosi 150.609 tisuća kuna (20.000 tisuća eura). Obveznice su uvrštene na Luxembourg Stock Exchange.

U izvještajnom razdoblju, HBOR je 10. veljače 2011. godine obavio jednokratnu isplatu po izdanim dugoročnim vrijednosnim papirima u iznosu od 2.223.853 tisuća kuna zajedno s kamatama od 108.413 tisuća kuna. Obveznice su izdane 11. veljače 2004. godine sukladno sporazumu između HBOR-a i Deutsche Bank AG London i UBS Limited (glavni organizatori) pod EMTN programom uz jamstvo Republike Hrvatske u iznosu od 300.000 tisuća eura (2.215.185 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2010. godine), na rok od 7 godina uz fiksnu kamatnu stopu od 4,875%.

Sukladno sporazumu između HBOR-a i Deutsche Bank AG London (glavni organizator), HBOR je dana 11. srpnja 2006. godine izdao obveznice u iznosu od 150.000 tisuća eura (1.128.962 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2011. godine odnosno 1.106.969 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2010. godine) na rok od 10 godina uz fiksnu kamatnu stopu od 4,807% te amortizirajuću otplatu od 2012. do 2016. godine. Kamate su plative jednogodišnje unatrag. Obveznice su uvrštene na London Stock Exchange.

Sukladno sporazumu između HBOR-a i UBS Investment Bank i Deutsche Bank AG London (glavni organizatori), HBOR je dana 14. lipnja 2007. godine izdao obveznice u iznosu od 250.000 tisuća eura (1.876.029 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2011. godine odnosno 1.838.839 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2010. godine) na rok od 10 godina uz fiksnu kamatnu stopu od 5,0%. Kamate su plative jednogodišnje unatrag. Obveznice su uvrštene na Luxembourg Stock Exchange.

Sukladno sporazumu između HBOR-a i Deutsche Bank AG London, HBOR je dana 03. rujna 2009. godine izdao obveznice u iznosu od 250.000 tisuća eura (1.867.005 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2011. godine odnosno 1.809.553 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2010. godine) na rok od 3 godine uz fiksnu kamatnu stopu od 7,25%. Kamate su plative jednogodišnje unatrag. Obveznice su uvrštene na Frankfurt Stock Exchange.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

25. Ostale obveze

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Odgođeno priznavanje kamatnih prihoda	941.090	786.057	941.090	786.057
Obveze za subvencioniranje kamatne stope	137.898	258.279	137.898	258.279
Rezerviranja za garancije i preuzete obveze	28.940	53.856	28.940	53.856
Rezerviranja za ostale obveze	51.889	46.012	51.750	45.912
Obveze za isplatu plaća i naknada	4.626	3.870	4.540	3.764
Odgođeno priznavanje naplaćenih kamatnih prihoda – naknada po garancijama	1.745	2.782	1.745	2.782
Obveze prema dobavljačima	1.262	1.341	1.184	1.168
Obveze po više naplaćenim potraživanjima	1.809	5.089	1.809	5.089
Prijenosne premije	375	309	-	-
Pričuve štete	923	126	-	-
Pričuve za povratne premije	80	-	-	-
Obveze prema reosigurateljima	1.349	969	-	-
Ostale obveze	3.620	3.628	3.397	3.288
Odgođena porezna obveza	5			
	1.175.611	1.162.318	1.172.353	1.160.195

Obveze za subvencioniranje kamatne stope odnose se na predujmove preuzete za subvencioniranje kamatnih stopa po kreditima, koji su odobreni uz nižu kamatnu stopu krajnjim korisnicima po programima koje HBOR provodi u ime i za račun Republike Hrvatske (vidi Bilješku 29). Ove obveze odnose se na:

- Program povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a u iznosu od 122.608 tisuća kuna (2010. godine: 244.920 tisuća kuna),
- Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote u iznosu od 11.080 tisuća kuna (2010. godine: 11.079 tisuća kuna),
- Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost i Projekt energetske učinkovitosti u iznosu od 1.850 tisuća kuna (2010. godine: 1.800 tisuća kuna),
- Kredite odobrene poduzetnicima koji ulažu u poduzetničke zone u iznosu od 219 tisuća kuna (2010. godine: 480 tisuća kuna),
- Program kreditiranja ženskog poduzetništva u iznosu od 2.141 tisuća kuna (2010. godine: 0 tisuća kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

25. Ostale obveze (nastavak)

Odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u iznosu od 941.090 tisuća kuna (2010. godine: 786.057 tisuća kuna) sastoji se od državne subvencije za kamate na kredite, koji su odobreni i povučeni od strane krajnjeg korisnika po nižoj kamatnoj stopi (vidi Bilješku 2), ali još nisu u fazi otplate u iznosu od 210.990 tisuća kuna (2010. godine: 115.551 tisuća kuna) te onih koji su u fazi otplate u iznosu od 730.100 tisuća kuna (2010. godine: 670.506 tisuća kuna) (vidi Bilješku 2).

Iznos rezerviranja za garancije i preuzete obveze predstavlja najbolju procjenu izdataka potrebnih za podmirivanje sadašnjih obveza na datum izvještaja o financijskom položaju i utvrđuje se sukladno MRS-u 37– Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina.

Od ukupnog iznosa rezerviranja za garancije i preuzete obveze na banke se odnosi iznos od 15.099 tisuća kuna (2010. godine: 31.692 tisuća kuna), domaća trgovačka društva iznos od 9.842 tisuća kuna (2010. godine: 14.644 tisuće kuna), državna trgovačka društva iznos od 2.511 tisuća kuna (2010. godine: 2.787 tisuća kuna), javni sektor iznos od 56 tisuća kuna (2010. godine: 150 tisuća kuna) te na ostale iznos od 1.432 tisuća kuna (2010. godine: 4.583 tisuća kuna).

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po garancijama, preuzetim i ostalim obvezama mogu se prikazati kako slijedi:

	2011. 000 kuna	Grupa 2010. 000 kuna	2011. 000 kuna	Banka 2010. 000 kuna
Stanje 01. siječnja	53.856	110.204	53.856	110.204
Povećanje rezerviranja za moguće gubitke po garancijama i preuzetim obvezama	65.992	88.616	65.992	88.616
Smanjenje rezerviranja za moguće gubitke po garancijama i preuzetim obvezama	(91.049)	(145.164)	(91.049)	(145.164)
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika po rezerviranjima za moguće gubitke	141	200	141	200
Rezerviranja za garancije i preuzete obveze	28.940	53.856	28.940	53.856
Stanje 01. siječnja	46.012	25.139	45.912	25.139
Povećanje rezerviranja za moguće gubitke po ostalim obvezama	10.390	25.057	10.252	24.957
Smanjenje rezerviranja za moguće gubitke po ostalim obvezama	(4.513)	(4.184)	(4.414)	(4.184)
Rezerviranja za moguće gubitke po ostalim obvezama	51.889	46.012	51.750	45.912
Stanje 31. prosinca	80.829	99.868	80.690	99.768

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

26. Osnivački kapital i pričuve

Zakonom o HBOR-u propisani osnivački kapital treba iznositi 7.000.000 tisuća kuna uplatama iz proračuna te iz ostalih izvora temeljem pojedinačnih zakona.

Plan godišnjih iznosa i vremenski okvir uplata iz Državnog proračuna nije unaprijed određen, već sukladno Zakonu, dinamiku uplata u osnivački kapital određuje Hrvatski sabor donošenjem Državnog proračuna Republike Hrvatske.

Grupa je računovodstvenim politikama odredila osnovne ciljeve upravljanja kapitalom, kategoriju kapitala kojom Banka upravlja, kao i mjere ostvarivanja i praćenja politike upravljanja kapitalom. Upravljanje kapitalom se obrazlaže i iskazuje u bilješci 34.

Osnivački kapital ovisnog društva Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. iznosi 37.500 tisuća kuna i u 51%-tnom je vlasništvu Banke, a osnivački kapital društva Poslovni info servis iznosi 2.000 tisuća kuna i u 100%-tnom je vlasništvu Hrvatskog kreditnog osiguranja d.d. Kapital oba društva je upisan i u cijelosti uplaćen.

27. Garantni fond

Grupa i Banka	000 kuna
Stanje 01. siječnja 2010. godine	11.963
Otpis	-
Neto tečajne razlike	129
Stanje 31. prosinca 2010. godine	12.092
Otpis	-
Neto tečajne razlike	238
Stanje 31. prosinca 2011. godine	12.330

Sredstva garantnog fonda u ukupnom iznosu od 12.330 tisuća kuna i 12.092 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2011. i 2010. godine odnose se na sredstva garantnog fonda od Deutsche Investitions - und Entwicklungsgesellschaft (DEG), a odnose se na financijski doprinos (bespovratna sredstva) Vlade SR Njemačke, koja se koriste za pokriće mogućih gubitaka za izdane garancije i odobrene kredite po Programu kreditiranja utemeljenja poduzetništva u Hrvatskoj. Sredstva garantnog fonda su bezuvjetno nepovratna i nemaju dospjeće. Sredstva garantnog fonda Vladi SR Njemačke ne nose nikakva upravljačka prava niti pravo na udio u poslovnom rezultatu Grupe.

Iskazano povećanje u odnosu na prošlu godinu odnosi se na tečajne razlike od 238 tisuća kuna.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

28. Garancije i preuzete obveze

U okviru svog redovnog poslovanja, Grupa zaključuje ugovore o garancijama i preuzetim obvezama. Svrha ovih instrumenata je osigurati raspoloživost sredstava s obzirom na potrebe klijenata.

Navedene obveze sadrže kreditni rizik te su stoga dio ukupnog rizika Grupe iako se ne prikazuju u Izvještaju o financijskom položaju.

	Grupa		Banka	
	2011.	2010.	2011.	2010.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Izdane garancije u kunama	518	518	518	518
Izdane garancije u devizama	325.112	352.685	325.112	352.685
Izdane mjenice	22.782	28.472	22.782	28.472
Preuzete obveze po kreditima	1.151.477	951.951	1.151.477	951.951
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a (bilješka 15.)	30.122	29.541	30.122	29.541
Otvoreni akreditivi u devizama	1.912	-	1.912	-
	<u>1.531.923</u>	<u>1.363.167</u>	<u>1.531.923</u>	<u>1.363.167</u>
Rezerviranja za garancije i preuzete obveze	(28.940)	(53.856)	(28.940)	(53.856)
	<u>1.502.983</u>	<u>1.309.311</u>	<u>1.502.983</u>	<u>1.309.311</u>

Garancije

Garancije i akreditivi predstavljaju obvezu Banke da izvrši plaćanja u ime klijenta u slučaju nemogućnosti klijenta da podmiri svoje obveze prema trećim stranama ili u slučaju nastanka određenih događaja, obično vezanih za izvoz i/ili uvoz dobara te za ostale ugovorene svrhe. Garancije i akreditivi nose isti kreditni rizik kao i krediti.

Garancije Banke najvećim su dijelom pokrivene jamstvima Republike Hrvatske a akreditivi su u cijelosti pokriveni depozitima (bilješka 22).

Preuzete obveze po kreditima

Po ugovorenim neiskorištenim kreditima, Banka je preuzela ugovornu obvezu za isplatom sredstava kredita i revolving kredita. Ugovorom je najčešće definiran krajnji datum korištenja kredita ili je navedena druga klauzula prestanka obveze. Korištenje ugovorenih sredstava obavlja se u nekoliko povlačenja u ovisnosti o namjeni korištenja, fazi projekta ili isplatnoj dokumentaciji. Ukupni ugovoreni iznos kredita ne mora biti povučen zbog čega ukupan ugovoreni iznos ne predstavlja nužno buduće zahtjeve za isplatom.

Ugovoreni neiskorišteni krediti sadrže manji potencijalni kreditni rizik jer većina preuzetih obveza po kreditima ovisi o udovoljavanju posebnih kreditnih uvjeta za povlačenje sredstava od strane korisnika. Banka prati rokove dospijea ugovorenih preuzetih obveza.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

29. Poslovi u ime i za račun

Grupa upravlja značajnim sredstvima u ime i za račun Ministarstva financija, Ministarstva gospodarstva, Ministarstva poduzetništva i obrta, Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Vodovoda i kanalizacije d.o.o., Split i Hrvatske agencije za malo gospodarstvo (HAMAG) koja se uglavnom koriste za kreditiranje programa obnove i razvitka. Ta sredstva se vode odvojeno od sredstava Grupe. Prihodi i rashodi po tom poslovanju terete nalogodavca, a Grupa ne snosi druge obveze. Za svoje usluge Grupa po određenim programima naplaćuje naknadu dok određene programe vodi bez naknade u ovisnosti o ugovoru s nalogodavcem, vodeći računa da ti iznosi nisu značajni za Grupu.

Ukupna bilančna suma poslova u ime i za račun po pojedinačnim programima iznosi:

Grupa	2011.	2010.
Program	000 kuna	000 kuna
Kreditiranje razvitka i obnove poljodjelskih domaćinstava	61.988	71.117
Kreditiranje zapošljavanja razvojačenih pripadnika HV-a	478.451	528.864
Projekt hitne obnove (zajam IBRD 3760 - HR)	191	228
Kreditiranje poduzeća u poteškoćama – izvor MF	14.518	49.519
Kreditiranje programa ulaganja u lokalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša – program MEIP	773.298	753.298
Program naplate potraživanja po garancijama HAMAG-a	262	264
Osiguranje izvoznih poslova	218.956	217.675
Program povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a	122.608	244.920
Program razvoja i zapošljavanja – krediti	87.550	99.175
Program regionalnog razvoja Republike Hrvatske – krediti	23.385	25.446
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo gospodarstva	22.738	38.293
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture	24.771	40.326
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo poljoprivrede	36.225	51.779
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo gospodarstva – subvencija kamatnih stopa	384	384
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture – subvencija kamatnih stopa	1.561	1.561
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo poljoprivrede – subvencija kamatnih stopa	9.135	9.134
Projekt obnovljivih izvora energije	22.642	22.122
VIK – EKO račun A – namjenska cijena vode	484.922	437.346
VIK – EKO račun B – PDV	134.685	121.509
Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost – subvencija kamatnih stopa	850	800
Program izdavanja bankarskih garancija iz sredstava IBRD-a u okviru Projekta energetske učinkovitosti	5.238	5.011
Program kreditiranja HBOR-a za Projekte energetske učinkovitosti – subvencija kamatnih stopa	1.000	1.000
Subvencioniranje kamatnih stopa na kredite odobrene poduzetnicima koji ulažu u poduzetničke zone	219	480
Operativni program razvitka govedarske proizvodnje	50.631	45.530
Operativni program razvitka svinjogojske proizvodnje	32.913	28.231
Financiranje uspostave ribarske infrastrukture – Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture	46.665	-
Program kreditiranja ženskog poduzetništva – Ministarstvo poduzetništva i obrta - subvencija kamatnih stopa	2.141	-
Poslovi ulaganja u Fondove za gospodarsku suradnju*	154.654	-
	2.812.581	2.794.012

*Fer vrijednost neto imovine fondova za gospodarsku suradnju iskazana je prema zadnjim raspoloživim podacima i ne predstavlja konačnu fer vrijednost.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

29. Poslovi u ime i za račun (nastavak)

Banka osim navedenih poslova u ime i za račun nalogodavaca, upravlja imovinom za pokriće tehničkih pričuva ovisnog društva, Hrvatskog kreditnog osiguranja d.d. Ta sredstva se vode odvojeno od sredstava Banke. Prihodi i rashodi po tom poslovanju terete nalogodavca, a Banka ne snosi druge obveze. Za svoje usluge Banka naplaćuje naknadu.

Ukupna bilančna suma poslova u ime i za račun po pojedinačnim programima iznosi:

Banka

Program	2011. 000 kuna	2010. 000 kuna
Kreditiranje razvitka i obnove poljodjelskih domaćinstava	61.988	71.117
Kreditiranje zapošljavanja razvojačenih pripadnika HV-a	478.451	528.864
Projekt hitne obnove (zajam IBRD 3760 - HR)	191	228
Kreditiranje poduzeća u poteškoćama – izvor MF	14.518	49.519
Kreditiranje programa ulaganja u lokalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša – program MEIP	773.298	753.298
Program naplate potraživanja po garancijama HAMAG-a	262	264
Osiguranje izvoznih poslova	218.956	217.675
Program povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a	122.608	244.920
Program razvoja i zapošljavanja – krediti	87.550	99.175
Program regionalnog razvoja Republike Hrvatske – krediti	23.385	25.446
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo gospodarstva	22.738	38.293
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture	24.771	40.326
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo poljoprivrede	36.225	51.779
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo gospodarstva – subvencija kamatnih stopa	384	384
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture – subvencija kamatnih stopa	1.561	1.561
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote – Ministarstvo poljoprivrede – subvencija kamatnih stopa	9.135	9.134
Projekt obnovljivih izvora energije	22.642	22.122
VIK – EKO račun A – namjenska cijena vode	484.922	437.346
VIK – EKO račun B – PDV	134.685	121.509
Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost – subvencija kamatnih stopa	850	800
Program izdavanja bankarskih garancija iz sredstava IBRD-a u okviru Projekta energetske učinkovitosti	5.238	5.011
Program kreditiranja HBOR-a za Projekte energetske učinkovitosti – subvencija kamatnih stopa	1.000	1.000
Subvencioniranje kamatnih stopa na kredite odobrene poduzetnicima koji ulažu u poduzetničke zone	219	480
Operativni program razvitka govedarske proizvodnje	50.631	45.530
Operativni program razvitka svinjogojske proizvodnje	32.913	28.231
Financiranje uspostave ribarske infrastrukture – Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture	46.665	-
Program kreditiranja ženskog poduzetništva – Ministarstvo poduzetništva i obrta - subvencija kamatnih stopa	2.141	-
Poslovi ulaganja u Fondove za gospodarsku suradnju*	154.654	-
HKO – Sredstva za pokriće tehničkih pričuva	2.069	1.077
	2.814.650	2.795.089

*Fer vrijednost neto imovine fondova za gospodarsku suradnju iskazana je prema zadnjim raspoloživim podacima i ne predstavlja konačnu fer vrijednost.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

30. Transakcije s povezanim stranama

Povezane strane su društva koja izravno ili neizravno putem jednog ili više posrednika kontroliraju izvještajno društvo ili su pod njegovom kontrolom.

Najveći dio transakcija s povezanim stranama čine transakcije s Republikom Hrvatskom, 100%-tnim vlasnikom Banke i državnim trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske (51% i više).

Sve iskazane transakcije obavljene su po uobičajenim/redovnim uvjetima Banke.

Na dan 31. prosinca 2011. i 31. prosinca 2010. godine, stanja koja proizlaze iz transakcija s povezanim stranama, uključujući ključne članove rukovodstva, obuhvaćaju sljedeće:

a) Transakcije s povezanim stranama

Grupa	Izloženost		Obveze		Prihodi		Rashodi	
	2011.	2011.	2011.	2011.	2010.	2010.	2010.	2010.
	000	000	000	000	000	000	000	000
	kuna	kuna	kuna	kuna	kuna	kuna	kuna	kuna
Vlasnik	1.424.260	163.195	52.914	2.434	291.261	315.172	22.498	16
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	96.817	23.460	9.231	6	163.463	96.450	11.903	377
Državna trgovačka društva	849.267	898	45.881	637	1.535.581	1.655	72.116	-
Nevladajući udjeli	711	733	1.109	3.207	106	708	124	937
Pridružena društva	24	-	363	-	3	-	100	-
Ključni članovi rukovodstva	3.443	-	117	9	2.578	-	95	7
Ukupno	2.374.522	188.286	109.615	6.293	1.992.992	413.985	106.836	1.337

Banka	Izloženost		Obveze		Prihodi		Rashodi	
	2011.	2011.	2011.	2011.	2010.	2010.	2010.	2010.
	000	000	000	000	000	000	000	000
	kuna	kuna	kuna	kuna	kuna	kuna	kuna	kuna
Vlasnik	1.424.260	163.195	52.914	2.434	291.261	315.172	22.498	16
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	96.817	23.460	9.231	6	163.463	96.450	11.903	377
Državna trgovačka društva	849.267	898	45.881	637	1.535.581	1.655	72.116	-
Ovisna društva	19.127	-	17	-	19.149	-	-	-
Pridružena društva	24	-	363	-	3	-	100	-
Ključni članovi rukovodstva	3.050	-	102	9	2.167	-	88	3
Ukupno	2.392.545	187.553	108.508	3.086	2.011.624	413.277	106.705	396

Izloženost sadrži kredite ostalim korisnicima, imovinu koja se drži do dospelja, imovinu raspoloživu za prodaju, ostalu imovinu i izvanbilačnu izloženost koja se odnosi na izdane garancije, akreditive i preuzete obveze.

Obveze sadrže obveze po depozitima te ostale obveze.

Prihodi sadrže prihode od kamata, naknada te prihode od ukidanja umanjenja vrijednosti i rezerviranja.

Rashodi sadrže gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

31. Upravljanje rizicima

31.1. Uvod

Temeljem Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak, Banka je dužna rizike u poslovanju svoditi na najmanju mjeru rukovodeći se načelima bankarskog poslovanja.

Banka u procesu upravljanja rizicima utvrđuje izvore rizika, kontinuirano mjeri/procjenjuje, upravlja i kontrolira sve rizike kojima je u poslovanju izložena ili bi mogla biti izložena. Način, postupci i učestalost mjerenja/procjene rizika propisani su internim aktima Banke. Najznačajnije vrste rizika kojima je Banka izložena su kreditni rizik, rizik likvidnosti, kamatni i valutni rizik te operativni rizik. Navedenim rizicima svakodnevno se upravlja temeljem politika, procedura, metodologija i sustava limita kojima je regulirano ovo područje te kroz rad nadležnih tijela Banke.

Struktura upravljanja rizicima

Nadzorni odbor odgovoran je za nadgledanje primjerenosti i učinkovitosti procesa upravljanja rizicima u Banci. Nadzorni odbor donosi Strategije upravljanja rizicima kojima se uspostavljaju osnovna načela i standardi upravljanja rizicima te definira sklonost preuzimanju rizika.

Uprava Banke odgovorna je za provođenje strategije upravljanja rizicima te uspostavljanje učinkovitog i pouzdanog sustava upravljanja svim rizicima. Za potrebu ostvarenja svoje funkcije Uprava je svoja ovlaštenja za upravljanje rizicima delegirala na tri odbora.

Odbori za upravljanje rizicima

- **Odbor za upravljanje aktivom i pasivom** – upravlja rizikom likvidnosti, kamatnim rizikom i valutnim rizikom u okviru Procedura upravljanja rizikom likvidnosti, Procedura upravljanja valutnim rizikom i Procedurama upravljanja kamatnim rizikom te ostalih akata Banke kojima je regulirano ovo područje,
- **Odbor za procjenu i mjerenje kreditnog rizika** – upravlja kreditnim rizikom u okviru propisanih Kreditnih politika, Procedura upravljanja kreditnim rizikom, metodologija i ostalih internih akata koji obuhvaćaju problematiku vezanu uz kreditni rizik,
- **Odbor za upravljanje informacijskim sustavom HBOR-a** - upravlja resursima informacijskog sustava uz primjereno upravljanje rizicima koji proizlaze iz korištenja informacijske tehnologije.

Organizacijska jedinica Upravljanje rizicima

Banka je formirala Upravljanje rizicima kao funkcionalno i organizacijski odvojenu i neovisnu organizacijsku jedinicu za kontrolu rizika u poslovanju koja je neposredno odgovorna Upravi. Upravljanje rizicima odgovorno je za utvrđivanje, procjenu/mjerenje, nadzor i kontrolu svih rizika kojima je Banka u svom poslovanju izložena ili bi mogla biti izložena. Svoju funkciju Upravljanje rizicima ostvaruje analizom, procjenom/mjerenjem, kontrolom, davanjem prijedloga i preporuka, razvojem procedura i metodologija vezanih za upravljanje rizicima, predlaganjem i praćenjem poštivanja usvojenih limita izloženosti te izvješćivanjem nadležnih tijela o rizicima i sl.

Strategija Upravljanja rizicima usmjerena je prema postizanju i održavanju kvalitetnog i efikasnog sustava upravljanja rizicima usklađenog s domaćim i stranim bankarskim praksama te preporukama Hrvatske narodne banke i Bazelskog odbora.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.1. Uvod (nastavak)

Organizacijska jedinica Kontrola i revizija

Kontrola i revizija organizirana je kao posebna organizacijska jedinica, funkcionalno i organizacijski neovisna o aktivnostima koje revidira i drugim organizacijskim dijelovima HBOR-a. Kontrola i revizija odgovorna je za svoj rad Nadzornom odboru, Upravi i Revizorskom odboru. Kontrola i revizija provjerava primjenu i djelotvornost procedura i metodologija za upravljanje rizicima. Svoju funkciju ostvaruje provjerom sustava upravljanja rizicima sukladno načelima stabilnog poslovanja, uključujući upravljanje resursima informacijske tehnologije i drugih pridruženih tehnologija.

Organizacijska jedinica Suradnja s EU

Banka je formirala odvojenu organizacijsku jedinicu Suradnja s EU u okviru koje je u 2009. godini uspostavljena neovisna funkcija za praćenje usklađenosti sa zakonima, propisima, pravilima i profesionalnim standardima, za utvrđivanje i ocjenjivanje rizika usklađenosti, pomoć upravljačkim tijelima HBOR-a pri upravljanju i kontroli rizika usklađenosti te za periodično izvještavanje Uprave i Nadzornog odbora. Prate se i kontroliraju slijedeći rizici: pravni i regulatorni rizici (rizik nepoštivanja važećih zakona, propisa i stručne prakse), rizik sankcija (rizik sudskih, upravnih ili disciplinskih sankcija i / ili mjera kao posljedice nepoštivanja zakona, propisa, pravila, normi i / ili ugovornih obveza) i reputacijski rizik.

Mjerenje rizika i sustavi izvješćivanja

Pri procjeni/mjerenju rizika Banka uvažava povijesne podatke, planove poslovanja, tržišne uvjete i specifičnosti Banke kao posebne financijske institucije. Rezultati mjerenja/procjene i provedenih analiza iz područja rizika izlažu se na sjednicama odbora za upravljanje rizicima, Uprave i Nadzornog odbora. Za potrebe praćenja i kontrole rizika utvrđeni su sustavi limita za upravljanje kreditnim rizikom, rizikom likvidnosti, kamatnim i valutnim rizikom. Ove limite usvaja Uprava, a isti se redovito revidiraju od strane organizacijske jedinice Upravljanje rizicima o čemu se obavještavaju organizacijske jedinice koje sudjeluju u upravljanju rizicima i koje su ih dužne poštivati.

Banka provodi praćenje rizika i kroz analize scenarija, analize osjetljivosti i testiranja otpornosti na stres. Kontinuirano se razvijaju sustavi pro-aktivnog upravljanja rizicima radi smanjenja potencijalnih budućih rizika.

Nadležna tijela sustavno se izvještavaju o kvaliteti kreditnog portfelja, velikoj izloženosti i najvišoj dopuštenoj izloženosti, adekvatnosti kapitala, naplati rizičnih plasmana, poduzetim radnjama i naplati potraživanja, promjenama internih rejtinga i poduzetim aktivnostima u slučaju pogoršanja istih, otvorenosti devizne pozicije, potencijalnim gubicima po značajnijim valutama, kamatnom jazu, prosječnim ponderiranim stopama na izvore i plasmane banke te nizu pokazatelja stanja i projekcija likvidnosti i sl. Dinamika izvještavanja i metodologije mjerenja/procjene rizika propisani su u okviru procedura upravljanja navedenim rizicima.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik

Ublažavanje rizika

Banka kao posebna financijska institucija nije profitno orijentirana te se ne bavi trgovanjem derivatima. Derivate može koristiti samo u svrhu zaštite svojih pozicija.

Pod kreditnim rizikom podrazumijeva se gubitak do kojeg dolazi uslijed potpunog ili djelomičnog neispunjenja, odnosno nepravovremenog ispunjenja financijske obveze po dospijeću od strane klijenta.

Banka kontrolira kreditni rizik putem kreditnih politika i propisanih procedura rada u kojima su utvrđeni sustavi unutarnjih kontrola s ciljem preventivnog djelovanja na rizik.

Sustav upravljanja kreditnim rizikom čini najvažniji dio poslovne politike Banke i bitan je činitelj njezine strategije poslovanja, zbog čega je ovo područje regulirano posebnim aktom - Procedurama upravljanja kreditnim rizikom, koje se primjenjuju na sve faze kreditnog procesa (od razvoja novih bankarskih proizvoda, odnosno od zahtjeva za kredit do njegove konačne otplate).

Procedure upravljanja kreditnim rizikom su sveobuhvatan dokument koji obuhvaća zasebne metodologije, namijenjene ocjeni različitih ciljanih skupina klijenata:

- Metodologije za ocjenu kreditnog rizika koje obuhvaćaju Metodologije za ocjenu instrumenata osiguranja,
- Metodologiju kreditnog bodovanja,
- Metodologiju za ocjenu i odabir banaka,
- Metodologiju za ocjenu i odabir inozemnih banaka.

U slučaju izravnog kreditiranja, Banka se za ocjenjivanje kreditne sposobnosti koristi Metodologijom za ocjenu kreditnog rizika (za kredite iznad 700.000 kuna) ili Metodologijom kreditnog bodovanja (za kredite ispod 700.000 kuna). Metodologija kreditnog bodovanja služi za ocjenu kreditne sposobnosti klijenata koji pripadaju „malom portfelju“, a sadrži tri modela bodovanja: plasmani do 200.000 kuna, plasmani od 200.000 do 700.000 kuna trgovačkim društvima i plasmani od 200.000 do 700.000 svim ostalim poduzetnicima.

Sukladno Zakonu o HBOR-u Banka dio svojih plasmana odobrava putem poslovnih banaka pri čemu se za ocjenu banaka primjenjuju Metodologija za ocjenu i odabir banaka i Metodologija za ocjenu i odabir inozemnih banaka.

Banka kontrolira rizik povezanih osoba kod odobravanja kredita i tijekom trajanja poslovnog odnosa pri čemu se od klijenta zahtjeva navođenje povezanih osoba. Prikupljene informacije se provjeravaju i utvrđuje se tip i vrsta međusobne povezanosti, kao i postojanje grupe povezanih osoba odnosno utjecaja poboljšanja ili pogoršanja gospodarskog i financijskog stanja jedne osobe na gospodarsko i financijsko stanje druge povezane osobe.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Banka kao razvojna financijska institucija podupire rast i razvoj hrvatskog gospodarstva kroz investicijsku izgradnju. Iz tog razloga klijenti se najčešće javljaju Banci sa zahtjevima za kreditno praćenje razvojnih investicijskih projekata. Kako bi se rizik sveo na najmanju mjeru i što objektivnije procijenilo koji projekti su ekonomski održivi te osiguravaju povrat uloženog, Banka stalno unapređuje postojeća organizacijsko-tehnološka rješenja, izvještaje i akte te daje prijedloge novih organizacijskih propisa i provedbenih uputa.

Zbog utjecaja gospodarske i financijske krize HBOR je uspostavio nove kreditne programe s namjerom poboljšanja likvidnosti te održavanja i proširenja postojećeg poslovanja gospodarskih subjekata. Jedan od ovih programa je Program kreditiranja za gospodarski oporavak i razvitak (Model A+) koji je uveden kao mjera za poticanje kreditne aktivnosti uz aktivno sudjelovanje države u financiranju održivih poslovnih projekata gospodarskih subjekata i sudjelovanje u riziku s poslovnim bankama u omjeru 60:40 (poslovna banka : HBOR).

Stalnim praćenjem i ocjenjivanjem poslovanja klijenata nastoje se pravovremeno uočiti poteškoće u njihovom poslovanju. Kod klijenata koji su suočeni s problemima Banka pronalazi primjerene načine naplate potraživanja sagledavajući mogućnosti novih uvjeta otplate potraživanja s ciljem nastavka proizvodnog procesa i povećanja zapošljavanja. Posebno se uočavaju i prate uzroci loših plasmana te se postupci za njihovu prevenciju ugrađuju u procedure rada u svrhu smanjenja udjela rizičnih plasmana Banke.

Utvrđeni su limiti velike izloženosti, maksimalno dozvoljeni iznos kreditne izloženosti prema pojedinom korisniku i s njim povezanim osobama i limit koncentracije rizika (zbroj velikih izloženosti).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku

Tabela u nastavku prikazuje najveću izloženost kreditnom riziku u bruto iznosu prema pozicijama izvještaja o financijskom položaju i garancija i preuzetih obveza na dan izvještavanja, bez umanjenja za vrijednost sredstava osiguranja naplate:

	Grupa			Banka
	Bruto najveća izloženost 2011. 000 kuna	Bruto najveća izloženost 2010. 000 kuna	Bruto najveća izloženost 2011. 000 kuna	Bruto najveća izloženost 2010. 000 kuna
Aktiva				
Novčana sredstva i računi kod banaka	267.719	1.258.725	267.215	1.258.008
Depoziti kod drugih banaka	67.377	137.555	34.811	103.284
Kreditni bankama	14.299.705	15.449.447	14.299.705	15.449.447
Kreditni ostalim korisnicima	6.184.717	5.796.393	6.184.717	5.796.393
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	519	500	-	-
Imovina raspoloživa za prodaju	1.083.467	187.710	1.081.385	186.659
Imovina koja se drži do dospeljeća	1.092	1.077	-	-
Ostala aktiva	3.941	3.083	2.374	2.388
Ukupno	21.908.537	22.834.490	21.870.207	22.796.179
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	513	513	513	513
Izdane garancije u devizama	317.723	345.184	317.723	345.184
Izdane mjenice	22.554	28.187	22.554	28.187
Otvoreni akreditivi u devizama	1.893	-	1.893	-
Preuzete obveze po kreditima	1.130.178	905.886	1.130.178	905.886
Upisani a neuplaćeni kapital EIF-a	30.122	29.541	30.122	29.541
Ukupno	1.502.983	1.309.311	1.502.983	1.309.311
Ukupna izloženost kreditnom riziku	23.411.520	24.143.801	23.373.190	24.105.490

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Banka kroz razvojne programe kreditiranja obuhvaća područje cijele Republike Hrvatske s naglaskom na područja posebne državne skrbi. Kreditni rizik je rasprostranjen po geografskim područjima te kreditnim programima razvoja. Razvojem novih kreditnih programa (proizvoda) Banka vodi računa o koncentraciji kreditnog rizika u cilju ravnomjernog razvitka svih područja Republike Hrvatske.

Kreditiranjem različitih grana djelatnosti uz poticanje proizvodnje i razvoja s ciljem razvoja hrvatske privrede Banka stvara bolju bazu za povrate kredita i smanjenje rizika.

Najveća kreditna izloženost prema jednom dužniku Grupe na 31. prosinca 2011. godine iznosi 1.505.175 tisuća kuna (31. prosinca 2010. godine: 1.496.302. tisuća kuna), a Banke 1.472.105 tisuća kuna (31. prosinca 2010. godine: 1.461.313 tisuća kuna), nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja, a radi se o dužniku razvrstanome u rizičnu skupinu A odnosno prvoklasnom dužniku. Politika instrumenata osiguranja dana je u bilješci 31.2. u nastavku.

Banka kao posebna financijska institucija provodi svoju razvojnu ulogu odobravajući plasmane krajnjim korisnicima kredita putem banaka s kojima ima sklopljene ugovore o poslovnoj suradnji. U svom radu Banka se pridržava Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak. Propisi Hrvatske narodne banke primjenjivi na Banku sadržani su u internim aktima putem kojih se prati i izloženost prema bankama i s njima povezanim osobama. Obzirom da je visina izloženosti prema pojedinim bankama dosegla najveću dopuštenu izloženost Banka je krajem izvještajne godine, kako bi i dalje uspješno provodila svoju razvojnu ulogu i omogućila što većem broju korisnika kredita dostupnost istih, dobila od Nadzornog odbora odobrenje za povećanje izloženosti prema bankama i s njima povezanim osobama koje sukladno internoj metodologiji HBOR-a imaju visoki rejting. Visina izloženosti odobrena od strane Nadzornog odbora održavat će se korištenjem svih raspoloživih instrumenata i tehnika za smanjenje izloženosti HBOR-a prema bankama. Ovo povećanje izloženosti sukladno odobrenju Nadzornog odbora Banka nije koristila u 2011. godini, već je isto priprema za poslovanje u 2012. godini.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija aktive i garancija i preuzetih obveza prema zemljopisnim segmentima, bez umanjenja za vrijednost sredstava osiguranja naplate:

Grupa	Zemlje			Ukupno 000 kuna
	Republika Hrvatska 000 kuna	Europske unije 000 kuna	Ostale zemlje 000 kuna	
2011. godina				
Aktiva				
Novčana sredstva i računi kod banaka	152.652	113.180	1.887	267.719
Depoziti kod drugih banaka	52.396	-	14.981	67.377
Kreditni bankama	14.298.613	-	1.092	14.299.705
Kreditni ostalim korisnicima	6.000.323	-	184.394	6.184.717
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	519	-	-	519
Imovina raspoloživa za prodaju	1.070.721	12.746	-	1.083.467
Imovina koja se drži do dospijeća	1.092	-	-	1.092
Ostala aktiva	3.941	-	-	3.941
Ukupno	21.580.257	125.926	202.354	21.908.537
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	513	-	-	513
Izdane garancije u devizama	317.723	-	-	317.723
Izdane mjenice	-	22.554	-	22.554
Otvoreni akreditivi u devizama	1.893	-	-	1.893
Preuzete obveze po kreditima	1.130.178	-	-	1.130.178
Upisani a neuplaćeni kapital EIF-a	-	30.122	-	30.122
Ukupno	1.450.307	52.676	-	1.502.983
Ukupna izloženost kreditnom riziku	23.030.564	178.602	202.354	23.411.520

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija aktive i garancija i preuzetih obveza prema zemljopisnim segmentima, bez umanjenja za vrijednost sredstava osiguranja naplate (nastavak):

Grupa	Zemlje			Ukupno 000 kuna
	Republika Hrvatska 000 kuna	Europske unije 000 kuna	Ostale zemlje 000 kuna	
2010. godina				
Aktiva				
Novčana sredstva i računi kod banaka	1.147.254	109.719	1.752	1.258.725
Depoziti kod drugih banaka	54.031	50.448	33.076	137.555
Kreditni bankama	15.443.405	-	6.042	15.449.447
Kreditni ostalim korisnicima	5.596.981	-	199.412	5.796.393
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	500	-	-	500
Imovina raspoloživa za prodaju	174.766	12.944	-	187.710
Imovina koja se drži do dospelosti	1.077	-	-	1.077
Ostala aktiva	3.083	-	-	3.083
Ukupno	22.421.097	173.111	240.282	22.834.490
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	513	-	-	513
Izdane garancije u devizama	345.184	-	-	345.184
Izdane mjenice	-	28.187	-	28.187
Preuzete obveze po kreditima	905.886	-	-	905.886
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	-	29.541	-	29.541
Ukupno	1.251.583	57.728	-	1.309.311
Ukupna izloženost kreditnom riziku	23.672.680	230.839	240.282	24.143.801

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija aktive i garancija i preuzetih obveza prema zemljopisnim segmentima, bez umanjenja za vrijednost sredstava osiguranja naplate (nastavak):

Banka	Zemlje			Ukupno 000 kuna
	Republika Hrvatska 000 kuna	Europske unije 000 kuna	Ostale zemlje 000 kuna	
2011. godina				
Aktiva				
Novčana sredstva i računi kod banaka	152.148	113.180	1.887	267.215
Depoziti kod drugih banaka	19.830	-	14.981	34.811
Kreditni bankama	14.298.613	-	1.092	14.299.705
Kreditni ostalim korisnicima	6.000.323	-	184.394	6.184.717
Imovina raspoloživa za prodaju	1.068.639	12.746	-	1.081.385
Ostala aktiva	2.374	-	-	2.374
Ukupno	21.541.927	125.926	202.354	21.870.207
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	513	-	-	513
Izdane garancije u devizama	317.723	-	-	317.723
Izdane mjenice	-	22.554	-	22.554
Otvoreni akreditivi u devizama	1.893	-	-	1.893
Preuzete obveze po kreditima	1.130.178	-	-	1.130.178
Upisani a neuplaćeni kapital EIF-a	-	30.122	-	30.122
Ukupno	1.450.307	52.676	-	1.502.983
Ukupna izloženost kreditnom riziku	22.992.234	178.602	202.354	23.373.190

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija aktive i garancija i preuzetih obveza prema zemljopisnim segmentima, bez umanjenja za vrijednost sredstava osiguranja naplate (nastavak):

Banka	Zemlje			Ukupno 000 kuna
	Republika Hrvatska 000 kuna	Europske unije 000 kuna	Ostale zemlje 000 kuna	
2010. godina				
Aktiva				
Novčana sredstva i računi kod banaka	1.146.537	109.719	1.752	1.258.008
Depoziti kod drugih banaka	19.760	50.448	33.076	103.284
Kreditni bankama	15.443.405	-	6.042	15.449.447
Kreditni ostalim korisnicima	5.596.981	-	199.412	5.796.393
Imovina raspoloživa za prodaju	173.715	12.944	-	186.659
Ostala aktiva	2.388	-	-	2.388
Ukupno	22.382.786	173.111	240.282	22.796.179
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	513	-	-	513
Izdane garancije u devizama	345.184	-	-	345.184
Izdane mjenice	-	28.187	-	28.187
Preuzete obveze po kreditima	905.886	-	-	905.886
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	-	29.541	-	29.541
Ukupno	1.251.583	57.728	-	1.309.311
Ukupna izloženost kreditnom riziku	23.634.369	230.839	240.282	24.105.490

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija aktive i garancija i preuzetih obveza prema industrijskim granama, bez i sa umanjnjem za vrijednost sredstava osiguranja:

Grupa	Bruto	Neto	Bruto	Neto
	najveća izloženost	najveća izloženost	najveća izloženost	najveća izloženost
	2011.	2011.	2010.	2010.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	15.579.394	-	17.481.349	-
Vodoopskrba, opskrba električnom energijom i ostala infrastruktura	1.190.430	856.125	1.375.778	991.431
Turizam	721.195	9.110	822.274	37.924
Prijevoz, skladištenje i veze	681.200	218.409	726.658	21.311
Brodogradnja	499.900	170.015	569.708	122.868
Poljoprivreda i ribarstvo	495.771	75.187	438.583	79.329
Proizvodnja prehrambenih proizvoda	494.068	184.596	381.534	101.962
Građevinarstvo	413.023	91.129	342.487	90.674
Ostala industrija	417.795	62.821	308.388	89.334
Javna uprava	1.060.399	1.060.399	172.701	172.701
Obrazovanje	115.304	112.747	134.369	132.542
Proizvodnja metala i gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme	163.833	3.810	178.336	13.763
Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	85.153	25.966	180.333	633
Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	201.465	53.467	181.843	35.001
Ostalo	1.292.590	285.208	849.460	227.138
Ukupna izloženost kreditnom riziku	23.411.520	3.208.989	24.143.801	2.116.611

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Fer vrijednost instrumenata osiguranja u 2011. godini za Grupu iznosi 20.202.531 tisuća kuna (2010. godine: 22.027.190 tisuća kuna, a za Banku iznosi 20.167.866 tisuća kuna (2010. godine: 21.990.664 tisuća kuna).

U ukupnoj neto najvećoj izloženosti Banke u 2011. godini iznos kreditnog rizika od 2.392.924 tisuća kuna (2010. godine: 1.409.048 tisuća kuna) nije pokriven uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja i primljena sredstva od Republike Hrvatske u iznosu od 485.927 tisuća kuna (2010. godine: 270.002 tisuća kuna), jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 132.108 tisuća kuna (2010. godine: 141.121 tisuća kuna), državnih trgovačkih društava za čije obveze Republika Hrvatska odgovara solidarno i neograničeno u iznosu od 86.464 tisuća kuna (2010. godine: 134.121 tisuća kuna), republičkih fondova u iznosu od 9.161 tisuća kuna (2010. godine: 11.251 tisuća kuna), obveznica RH i trezorskih zapisa Ministarstva financija u iznosu od 1.068.478 tisuća kuna (2010. godine: 173.554 tisuća kuna). Osim toga, iznos od 610.786 tisuća kuna (2010. godine: 678.999 tisuća kuna) odnosi se na potraživanja od trgovačkog društva u većinskom državnom vlasništvu (51%).

Dio plasmana koji imaju iskazanu neto izloženost odnosi se na plasmane koji su privremeno djelomično pokriveni instrumentima osiguranja te je daljnje plasiranje po odobrenom plasmanu obustavljeno sve do pribavljanja instrumenata osiguranja potrebnih za udovoljavanje potrebnog omjera vrijednosti predmeta osiguranja i plasmana.

Djelatnost financijskog posredovanja najvećim dijelom uključuje poslovne banke a način poslovanja i kvaliteta osiguranja plasmana putem poslovnih banaka opisana je u bilješci 31.2. u nastavku pod nazivom Osiguranje plasmana odobrenih putem poslovnih banaka.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku prema rizičnim skupinama:

Rizična skupina	Stopa	Stopa	Grupa		Banka	
	povijesnog kašnjenja (%)	povijesnog kašnjenja (%)	2011.	2010.	2011.	2010.
			000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
A	1,12%	1,43 %	21.763.832	22.397.582	21.725.502	22.359.271
B	16,61%	15,11 %	1.647.688	1.746.219	1.647.688	1.746.219
C	82,74%	73,13 %	-	-	-	-
Ukupno			23.411.520	24.143.801	23.373.190	24.105.490

Interna metodologija procjene kreditnog rizika

Za ocjenu različitih ciljnih skupina klijenata Banka ima propisane interne metodologije. One predstavljaju podlogu za donošenje odluke o odobrenju kredita, garancija i akreditiva s odgođenim polaganjem pokrića te su jedan od kriterija za određivanje rizičnosti plasmana.

Metodologija za ocjenu kreditnog rejtinga primjenjuje se za ocjenu kreditnog rizika kod izravnog kreditiranja trgovačkih društava iznad 700 tisuća kuna. Sadrži dva glavna područja ocjene: ocjenu klijenta i ocjenu projekta/investicije te sintezu ove dvije ocjene. Sva područja ocjene se sastoje od tri osnovna dijela: financijske, nefinancijske analize i ispravka ocjene temeljem valutno induciranog kreditnog rizika (VIKR). Klijenti se svrstavaju u 10 rejtinga ovisno o ukupno dodijeljenim bodovima po kriteriju kreditne sposobnosti klijenta, ocjeni projekta i izloženosti VIKR-u.

Metodologije kreditnog bodovanja primjenjuju se prilikom ocjene kreditnog rizika na sve izravne plasmane manje od 700 tisuća kuna, po kojima je Banka izložena kreditnom riziku. Konačni rezultat bodovanja određuje da li je klijent prihvatljiv za kreditiranje. Kvaliteta i vrijednost instrumenata osiguranja plasmana sastavni su dio postupka kreditnog bodovanja.

Metodologija za ocjenu i odabir banaka i Metodologija za ocjenu i odabir inozemnih banaka primjenjuju se za ocjenu domaćih i inozemnih banaka. Metodologije obuhvaćaju procjenu financijskog rizika (kvantitativna ocjena), procjenu poslovnog rizika analiziranih banaka (kvalitativna ocjena) te procjenu reputacijskog rizika.

Rezultat primjene metodologije za ocjenjivanje banaka je interni rejting banke.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja

Rezervacije za identificirane gubitke Banka formira u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja i vlastitim procedurama. Formiranje rezervacija u nadležnosti je Odbora za procjenu i mjerenje kreditnog rizika.

Ispravci vrijednosti i rezervacije na pojedinačnoj osnovi

Ispravci vrijednosti i rezervacije na pojedinačnoj osnovi predstavlja umanjenje vrijednosti djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana (rizične skupine „B“ i „C“). Na pojedinačnoj osnovi raspoređivanje potraživanja u rizične skupine obavlja se po sljedećim kriterijima: kreditnoj sposobnosti i dužnikovoj urednosti podmirivanja obveza o roku dospijea te kvaliteti instrumenata osiguranja potraživanja. Potraživanja od dužnika koji pripadaju portfelju malih kredita raspoređuju se samo prema kriteriju urednosti podmirivanja obveza o roku dospijea. Banka ne utvrđuje sadašnju vrijednost očekivanih budućih novčanih tijekova po djelomično nadoknadivim plasmanima ako je rok u kojem se očekuje priljev kraći od jedne godine računajući od datuma izrade izvještaja.

Ispravci vrijednosti i rezervacije na skupnoj osnovi

Ispravci vrijednosti i rezervacije na skupnoj osnovi formiraju se za potpuno nadoknadiive plasmane ili plasmane i potencijalne obveze razvrstane u rizičnu skupinu „A“. Raspoređivanje dužnika unutar rizične skupine obavlja se po kriteriju kreditne sposobnosti, rizičnosti sektora, vrsti i valutnoj usklađenosti dužnika.

Plasmani koji su osigurani 80% i više prvorazrednim instrumentom osiguranja razvrstavaju se u rizičnu skupinu „A“.

Uprava HBOR-a smatra da su politika i procedura formiranja rezervacija adekvatne te da osiguravaju formiranje dostatnih rezervi za gubitke.

Restrukturiranje kredita

Uprava pod restrukturiranjem plasmana podrazumijeva uspostavljanje novog plasmana HBOR-a prema korisniku kredita u zamjenu za već postojeći plasman ali uz bitne promjene ugovorenih uvjeta plasmana, bez čega bi došlo do povećanja razine kreditnog rizika u portfelju uslijed povećanja dospjelih potraživanja i/ili umanjenja vrijednosti plasmana. Promjene uvjeta prouzročene su prvenstveno pogoršanjem dužnikova financijskog stanja, tako da je svrha promjena smanjenje dužnikovih opterećenja koja proizlaze iz otplate potraživanja po plasmanima i/ili iz plaćanja kamata i drugih naknada. Restrukturiranjem plasmana smatra se produženje roka vraćanja glavnice uz istovremeno poduzimanje barem jedne od sljedećih aktivnosti: kapitalizacija kamate, sniženje kamatne stope zbog slaboga financijskog stanja dužnika, sniženje visine duga, preuzimanje druge aktive za djelomično ili potpuno plaćanje duga, druge slične aktivnosti u cilju smanjivanja mogućnosti nastupanja povećanog kreditnog rizika.

U 2011. godini obavljeno je restrukturiranje kredita u bruto iznosu od 1.257.767 tisuća kuna, prije umanjenja za rezerviranja (2010. godine: 1.112.087 tisuće kuna), odnosno u neto iznosu od 649.322 tisuća kuna, nakon umanjenja za rezerviranja (2010. godine: 760.077 tisuća kuna).

Na restrukturiranje kredita plasiranih preko poslovnih banaka, koje snose rizik povrata kredita, odnosi se 37% prije umanjenja za rezerviranja (2010. godine: 55%) odnosno 65% nakon umanjenja za rezerviranja (2010. godine: 76%).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine

Analiza kreditnog rizika prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja prema vrsti financijske imovine na pozicijama aktive i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama:

Grupa	Bruto izloženost portfelja rizične skupine A	Bruto izloženost portfelja rizične skupine B	Bruto izloženost portfelja rizične skupine C	Bruto izloženost ukupnog portfelja	Neto izloženost portfelja rizične skupine A	Neto izloženost portfelja rizične skupine B	Neto izloženost portfelja rizične skupine C	Neto izloženost ukupnog portfelja
2011. godina	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Aktiva								
Novčana sredstva i računi kod banaka	267.719	-	-	267.719	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka	67.377	-	-	67.377	-	-	-	-
Kreditni bankama	13.779.530	520.175	-	14.299.705	-	-	-	-
Kreditni ostalim korisnicima	5.102.374	1.082.343	-	6.184.717	1.868.112	101.594	-	1.969.706
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	519	-	-	519	-	-	-	-
Imovina raspoloživa za prodaju	1.083.467	-	-	1.083.467	1.069.482	-	-	1.069.482
Imovina koja se drži do dospelja	1.092	-	-	1.092	1.092	-	-	1.092
Ostala aktiva	3.924	17	-	3.941	3.904	17	-	3.921
Ukupno	20.306.002	1.602.535	-	21.908.537	2.942.590	101.611	-	3.044.201
Garancije i preuzete obveze								
Izdane garancije u kunama	513	-	-	513	-	-	-	-
Izdane garancije u devizama	289.108	28.615	-	317.723	6.951	28.615	-	35.566
Izdane mjenice	22.554	-	-	22.554	-	-	-	-
Otvoreni akreditivi u devizama	1.893	-	-	1.893	-	-	-	-
Preuzete obveze po kreditima	1.113.640	16.538	-	1.130.178	126.391	2.831	-	129.222
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	30.122	-	-	30.122	-	-	-	-
Ukupno	1.457.830	45.153	-	1.502.983	133.342	31.446	-	164.788
Ukupna izloženost kreditnom riziku	21.763.832	1.647.688	-	23.411.520	3.075.933	133.057	-	3.208.989

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine

Analiza kreditnog rizika prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja prema vrsti financijske imovine na pozicijama aktive i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama (nastavak):

Grupa	Bruto izloženost portfelja rizične skupine A	Bruto izloženost portfelja rizične skupine B	Bruto izloženost portfelja rizične skupine C	Bruto izloženost ukupnog portfelja	Neto izloženost portfelja rizične skupine A	Neto izloženost portfelja rizične skupine B	Neto izloženost portfelja rizične skupine C	Neto izloženost ukupnog portfelja
2010. godina	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Aktiva								
Novčana sredstva i računi kod banaka	1.258.725	-	-	1.258.725	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka	137.555	-	-	137.555	-	-	-	-
Kreditni bankama	14.945.550	503.897	-	15.449.447	-	-	-	-
Kreditni ostalim korisnicima	4.613.441	1.182.952	-	5.796.393	1.588.685	184.431	-	1.773.116
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	500	-	-	500	-	-	-	-
Imovina raspoloživa za prodaju	187.710	-	-	187.710	173.554	-	-	173.554
Imovina koja se drži do dospelja	1.077	-	-	1.077	1.077	-	-	1.077
Ostala aktiva	3.071	12	-	3.083	2.218	12	-	2.230
Ukupno	21.147.629	1.686.861	-	22.834.490	1.765.534	184.443	-	1.949.977
Garancije i preuzete obveze								
Izdane garancije u kunama	513	-	-	513	-	-	-	-
Izdane garancije u devizama	317.673	27.511	-	345.184	38.902	27.511	-	66.413
Izdane mjenice	28.187	-	-	28.187	-	-	-	-
Preuzete obveze po kreditima	874.039	31.847	-	905.886	100.202	19	-	100.221
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	29.541	-	-	29.541	-	-	-	-
Ukupno	1.249.953	59.358	-	1.309.311	139.104	27.530	-	166.634
Ukupna izloženost kreditnom riziku	22.397.582	1.746.219	-	24.143.801	1.904.638	211.973	-	2.116.611

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Analiza kreditnog rizika prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja prema vrsti financijske imovine na pozicijama aktive i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama (nastavak):

Banka	Bruto izloženost portfelja rizične skupine A	Bruto izloženost portfelja rizične skupine B	Bruto izloženost portfelja rizične skupine C	Bruto izloženost ukupnog portfelja	Neto izloženost portfelja rizične skupine A	Neto izloženost portfelja rizične skupine B	Neto izloženost portfelja rizične skupine C	Neto izloženost ukupnog portfelja
2011. godina	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Aktiva								
Novčana sredstva i računi kod banaka	267.215	-	-	267.215	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka	34.811	-	-	34.811	-	-	-	-
Kreditni bankama	13.779.530	520.175	-	14.299.705	-	-	-	-
Kreditni ostalim korisnicima	5.102.374	1.082.343	-	6.184.717	1.868.111	101.594	-	1.969.705
Imovina raspoloživa za prodaju	1.081.385	-	-	1.081.385	1.068.478	-	-	1.068.478
Ostala aktiva	2.357	17	-	2.374	2.336	17	-	2.353
Ukupno	20.267.672	1.602.535	-	21.870.207	2.938.925	101.611	-	3.040.536
Garancije i preuzete obveze								
Izdane garancije u kunama	513	-	-	513	-	-	-	-
Izdane garancije u devizama	289.108	28.615	-	317.723	6.951	28.615	-	35.566
Izdane mjenice	22.554	-	-	22.554	-	-	-	-
Otvoreni akreditivi u devizama	1.893	-	-	1.893	-	-	-	-
Preuzete obveze po kreditima	1.113.640	16.538	-	1.130.178	126.391	2.831	-	129.222
Upisani a neuplaćeni kapital EIF-a	30.122	-	-	30.122	-	-	-	-
Ukupno	1.457.830	45.153	-	1.502.983	133.342	31.446	-	164.788
Ukupna izloženost kreditnom riziku	21.725.502	1.647.688	-	23.373.190	3.072.267	133.057	-	3.205.324

U ukupnoj neto najvećoj izloženosti Grupe i Banke iznos kredita ostalim korisnicima od 1.323.234 tisuća kuna nije pokriven uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja i primljena sredstva od Republike Hrvatske u iznosu od 484.725 tisuća kuna, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 132.108 tisuća kuna, državnih trgovačkih društava za čije obveze Republika Hrvatska odgovara solidarno i neograničeno u iznosu od 86.464 tisuća kuna te republičkih fondova u iznosu od 9.151 tisuća kuna. Dodatno, iznos od 610.786 tisuća kuna odnosi se na potraživanja od trgovačkog društva u većinskom državnom vlasništvu (51%).

Iznos imovine raspoložive za prodaju i imovine do dospelja nije pokriven uobičajenim instrumentima, ali se odnosi na obveznice Republike Hrvatske i trezorske zapise Ministarstva financija u iznosu od 1.070.574 tisuća kuna kod Grupe i 1.068.478 tisuća kuna kod Banke.

Ostala aktiva u iznosu od 1.213 tisuća kuna nije pokrivena uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja od Republike Hrvatske i republičkih fondova.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine

Analiza kreditnog rizika prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja prema vrsti financijske imovine na pozicijama aktive i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama (nastavak):

Banka	Bruto izloženost portfelja rizične skupine A	Bruto izloženost portfelja rizične skupine B	Bruto izloženost portfelja rizične skupine C	Bruto izloženost ukupnog portfelja	Neto izloženost portfelja rizične skupine A	Neto izloženost portfelja rizične skupine B	Neto izloženost portfelja rizične skupine C	Neto izloženost ukupnog portfelja
2010. godina	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Aktiva								
Novčana sredstva i računi kod banaka	1.258.008	-	-	1.258.008	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka	103.284	-	-	103.284	-	-	-	-
Kreditni bankama	14.945.550	503.897	-	15.449.447	-	-	-	-
Kreditni ostalim korisnicima	4.613.441	1.182.952	-	5.796.393	1.588.685	184.431	-	1.773.116
Imovina raspoloživa za prodaju	186.659	-	-	186.659	173.554	-	-	173.554
Ostala aktiva	2.376	12	-	2.388	1.510	12	-	1.522
Ukupno	21.109.318	1.686.861	-	22.796.179	1.763.749	184.443	-	1.948.192
Garancije i preuzete obveze								
Izdane garancije u kunama	513	-	-	513	-	-	-	-
Izdane garancije u devizama	317.673	27.511	-	345.184	38.902	27.511	-	66.413
Izdane mjenice	28.187	-	-	28.187	-	-	-	-
Preuzete obveze po kreditima	874.039	31.847	-	905.886	100.202	19	-	100.221
Upisani a neuplaćeni kapital EIF-a	29.541	-	-	29.541	-	-	-	-
Ukupno	1.249.953	59.358	-	1.309.311	139.104	27.530	-	166.634
Ukupna izloženost kreditnom riziku	22.359.271	1.746.219	-	24.105.490	1.902.853	211.973	-	2.114.826

U ukupnoj neto najvećoj izloženosti Grupe i Banke iznos kredita ostalim korisnicima od 1.234.777 tisuća kuna nije pokriven uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja i primljena sredstva od Republike Hrvatske u iznosu od 269.334 tisuća kuna, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 141.121 tisuća kuna, državnih trgovačkih društava za čije obveze Republika Hrvatska odgovara solidarno i neograničeno u iznosu od 134.121 tisuća kuna te republičkih fondova u iznosu od 11.202 tisuća kuna. Dodatno, iznos od 678.999 tisuća kuna odnosi se na potraživanja od trgovačkog društva u većinskom državnom vlasništvu (51%).

Iznos imovine raspoložive za prodaju nije pokriven uobičajenim instrumentima, ali se odnosi na obveznice Republike Hrvatske i trezorske zapise Ministarstva financija u iznosu od 174.631 tisuća kuna kod Grupe i 173.554 tisuća kuna kod Banke.

Ostala aktiva u iznosu od 717 tisuća kuna nije pokrivena uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja od Republike Hrvatske i republičkih fondova.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine u bruto izloženosti na pozicijama aktive i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama:

Grupa	Bruto izloženost imovine koja nije umanjena niti dospjela nenaplaćena	Bruto izloženost imovine koja je dospjela nenaplaćena i nije umanjena	Bruto izloženost imovine umanjene na pojedinačnoj osnovi	Ukupno
2011. godina	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Aktiva				
Novčana sredstva i računi kod banaka	267.719	-	-	267.719
Depoziti kod drugih banaka	67.377	-	-	67.377
Kreditni bankama	13.580.769	198.761	520.175	14.299.705
Kreditni ostalim korisnicima	4.956.084	146.290	1.082.343	6.184.717
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	519	-	-	519
Imovina raspoloživa za prodaju	1.083.467	-	-	1.083.467
Imovina koja se drži do dospelja	1.092	-	-	1.092
Ostala aktiva	3.661	263	17	3.941
Ukupno	19.960.688	345.314	1.602.535	21.908.537
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	513	-	-	513
Izdane garancije u devizama	289.108	-	28.615	317.723
Izdane mjenice	22.554	-	-	22.554
Otvoreni akreditivi u devizama	1.893	-	-	1.893
Preuzete obveze po kreditima	1.113.640	-	16.538	1.130.178
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	30.122	-	-	30.122
Ukupno	1.457.830	-	45.153	1.502.983
Ukupna izloženost kreditnom riziku	21.418.518	345.314	1.647.688	23.411.520

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine u bruto izloženosti na pozicijama aktive i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama (nastavak):

Grupa	Bruto izloženost imovine koja nije umanjena niti dospjela nenaplaćena	Bruto izloženost imovine koja je dospjela nenaplaćena i nije umanjena	Bruto izloženost imovine umanjene na pojedinačnoj osnovi	Ukupno
2010. godina	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Aktiva				
Novčana sredstva i računi kod banaka	1.258.725	-	-	1.258.725
Depoziti kod drugih banaka	137.555	-	-	137.555
Kreditni bankama	14.889.781	55.769	503.897	15.449.447
Kreditni ostalim korisnicima	4.574.016	39.425	1.182.952	5.796.393
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	500	-	-	500
Imovina raspoloživa za prodaju	187.710	-	-	187.710
Imovina koja se drži do dospeljeća	1.077	-	-	1.077
Ostala aktiva	2.726	345	12	3.083
Ukupno	21.052.090	95.539	1.686.861	22.834.490
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	513	-	-	513
Izdane garancije u devizama	317.673	-	27.511	345.184
Izdane mjenice	28.187	-	-	28.187
Preuzete obveze po kreditima	874.039	-	31.847	905.886
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	29.541	-	-	29.541
Ukupno	1.249.953	-	59.358	1.309.311
Ukupna izloženost kreditnom riziku	22.302.043	95.539	1.746.219	24.143.801

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine u bruto izloženosti na pozicijama aktive i garancija i preuzetih obveza prema rizičnim skupinama (nastavak):

Banka	Bruto izloženost imovine koja nije umanjena niti dospjela nenaplaćena	Bruto izloženost imovine koja je dospjela nenaplaćena i nije umanjena	Bruto izloženost imovine umanjene na pojedinačnoj osnovi	Ukupno
2011. godina	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Aktiva				
Novčana sredstva i računi kod banaka	267.215	-	-	267.215
Depoziti kod drugih banaka	34.811	-	-	34.811
Kreditni bankama	13.580.769	198.761	520.175	14.299.705
Kreditni ostalim korisnicima	4.956.084	146.290	1.082.343	6.184.717
Imovina raspoloživa za prodaju	1.081.385	-	-	1.081.385
Ostala aktiva	2.094	263	17	2.374
Ukupno	19.922.358	345.314	1.602.535	21.870.207
Garancije i preuzete obveze				
Izdane garancije u kunama	513	-	-	513
Izdane garancije u devizama	289.108	-	28.615	317.723
Izdane mjenice	22.554	-	-	22.554
Otvoreni akreditivi u devizama	1.113.640	-	16.538	1.130.178
Preuzete obveze po kreditima	30.122	-	-	30.122
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	1.893	-	-	1.893
Ukupno	1.457.830	-	45.153	1.502.983
Ukupna izloženost kreditnom riziku	21.380.188	345.314	1.647.688	23.373.190

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Instrumenti osiguranja i drugi instrumenti

Instrumenti osiguranja plasmana Banke su:

1. obvezni (mjenice i zadužnice),
2. uobičajeni (nekretnine, brodovi, zrakoplovi, bankarska garancija, jamstvo Republike Hrvatske, jamstvo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, garancija HAMAG-a, policia osiguranja od političkih i/ili komercijalnih rizika), te
3. ostali instrumenti osiguranja (pokretna imovina, mjenice ili jamstva drugih trgovačkih društva solidnog boniteta, prijenos vlasništva ili zalog dionica odnosno udjela trgovačkog društva, pljenidba novčanih potraživanja odnosno cesija naplativih potraživanja, pljenidba depozita, vinkuliranje police osiguranja imovine i/ili osoba, zalog na žigu ili robnoj marki i sl.).

Svi plasmani Banke moraju biti osigurani obveznim instrumentima osiguranja. Banka provodi osiguranje plasmana prijenosom vlasništva ili zasnivanjem hipoteke (nadhipoteke) na nekretnini/pokretnini.

Prihvatljivi uobičajeni i ostali instrumenti osiguranja razvrstani su prema kvaliteti u pet skupina. Ocjena instrumenata osiguranja temelji se na njihovoj kvaliteti koja se utvrđuje na bazi njihove tržišne unovčivosti, dokumentiranosti i mogućnosti nadzora od strane Banke te mogućnosti prisilne naplate. Ocjenjuju se samo prihvatljivi, dok šestu skupinu čine neprihvatljivi instrumenti osiguranja.

Pri donošenju odluke o odobrenju kredita slaba se kreditna sposobnost ne može zamijeniti kvalitetom instrumenata osiguranja, osim u slučajevima osiguranja prvorazrednim instrumentima osiguranja: jamstvom Republike Hrvatske, jamstvom lokalne/područne (regionalne) samouprave (JLS), garancijom HAMAG-a, policom osiguranja od političkih i/ili komercijalnih rizika i kada za obveze klijenta zakonskim aktima jamče Republika Hrvatska, JLS ili druga državna tijela.

Osiguranje plasmana odobrenih putem poslovnih banaka

U svrhu ublažavanja kreditnog rizika i smanjenja troškova poslovanja, a sukladno Zakonu o HBOR-u, dio svojih plasmana Banka odobrava putem poslovnih banaka. Za osiguranje plasmana odobrenih krajnjim korisnicima putem poslovnih banaka Banka uzima obvezne instrumente osiguranja od poslovnih banaka. Poslovna banka ih je dužna deponirati temeljem Ugovora o međusobnoj poslovnoj suradnji, a ne za svaki pojedinačni plasman krajnjem korisniku zaključen temeljem tog Ugovora. U svakom pojedinačnom ugovoru o plasmanu za krajnjeg korisnika ugovara se pravo korištenja obveznih instrumenata osiguranja deponiranih uz Ugovor o međusobnoj poslovnoj suradnji. Obzirom da poslovna banka snosi rizik povrata plasmana krajnjeg korisnika ostavljena joj je mogućnost ugovaranja dostatnih instrumenata osiguranja od krajnjeg korisnika kredita.

Kod odobrenja kredita iznad 700.000 kuna putem poslovnih banaka, ovisno o internom rejtingu banke, zasniva se i nadhipoteka. Tada poslovna banka prenosi vlasništvo na predmetu osiguranja u svoju korist, uz zasnivanje založnog prava u korist Banke ili zasniva hipoteku na predmetu osiguranja u svoju korist, uz nadhipoteku u korist Banke.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Instrumenti osiguranja i drugi instrumenti (nastavak)

Osiguranje plasmana odobrenih putem poslovnih banaka (nastavak)

Potpisom Ugovora o međusobnoj poslovnoj suradnji ugovara se prijenos tražbina poslovne banke iz ugovora o kreditu s krajnjim korisnikom kredita na HBOR. Ugovorom poslovna banka ovlašćuje HBOR da može jednostranom pisanom izjavom obavijestiti poslovnu banku da, u slučaju nelikvidnosti poslovne banke ili prijetećeg stečaja, neurednog ispunjavanja, odnosno neispunjavanja obveza iz ugovora o međubankarskom kreditu te otvaranja stečaja ili redovne likvidacije poslovne banke, nastupa ustupanje potraživanja prema krajnjem korisniku s poslovne banke na HBOR s učinkom cesije umjesto ispunjenja.

Također, poslovna banka ovlašćuje HBOR da se temeljem ugovora o međusobnoj poslovnoj suradnji i navedene izjave može bez ikakve njezine daljnje suglasnosti ili odobrenja upisati u sve javne registre, knjige i upisnike umjesto poslovne banke na mjesto vjerovnika po provedenim osiguranjima za ustupljene tražbine te u svim drugim postupcima stupiti na mjesto vjerovnika.

Od trenutka ustupanja, krajnji korisnik kredita je u obvezi sva plaćanja po ustupljenoj tražbini izvršavati izravno HBOR-u. Ako u tom slučaju poslovna banka eventualno primi neke uplate na ime naplate ustupljenog potraživanja, obvezna je sve što primi bez odgode proslijediti HBOR-u.

Osiguranje plasmana izravnih kredita

Svi izravni plasmani uglavnom su osigurani hipotekom na nekretninama te, ako je to moguće, kao osiguranje od kreditnog rizika Banka pribavlja garanciju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, jamstvo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, jamstvo Republike Hrvatske i slično.

Banka je ovlaštena izvršiti reviziju procjene vrijednosti i tako utvrđena procjena se smatra konačnom vrijednosti instrumenta osiguranja.

Ovisno o vrsti instrumenta osiguranja, kreditnom programu, općim uvjetima osiguranja ili odluci nadležnog tijela, Banka je odredila potreban omjer plasmana i osiguranja.

Za nekretnine je potreban omjer iznosa plasmana i procijenjene prometne vrijednosti nekretnine 1:1,5, osim kod ulaganja na otocima, područjima posebne državne skrbi i brdsko-planinskim područjima gdje je taj omjer 1:1,3. Za pokretnine je potreban omjer iznosa plasmana i procijenjene prometne vrijednosti pokretnine 1:2.

Osiguranom svotom police osiguranja od političkih i/ili komercijalnih rizika mora biti pokriveno (osigurano) najmanje 80% glavnice plasmana HBOR-a.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.2. Kreditni rizik (nastavak)

Instrumenti osiguranja i drugi instrumenti (nastavak)

Osiguranje plasmana izravnih kredita (nastavak)

Banka kontinuirano prati vrijednost instrumenata osiguranja verifikacijom/statističkom procjenom. Praćenje vrijednosti založene nekretnine obavlja se za poslovne nekretnine jednom godišnje, a za stambene nekretnine svake tri godine. Banka ima formiranu posebnu organizacijsku jedinicu za:

- procjenu vrijednosti i verifikaciju već procijenjenih vrijednosti ponuđenih instrumenata osiguranja (nekretnine i pokretnine),
- tehničko-tehnološku analizu investicijskih projekata kao i
- nadzor nad korištenjem sredstava kredita u svrhu izvedbe investicijskog projekta.

U slučaju nemogućnosti naplate iz redovnog poslovanja Banka pokreće raspoložive instrumente osiguranja u svrhu naplate svojih potraživanja. To podrazumijeva pokretanje naplate iz obveznih instrumenata osiguranja, a zatim iz zaloga ili fiducije nad nekretninama ili pokretninama, uključujući preuzimanje istih u vlasništvo Banke sa svrhom smanjenja ili naplate potraživanja. Preuzetu imovinu Banka ne koristi za svoje poslovne namjene.

HBOR ima formiranu organizacijsku jedinicu za praćenje i postupanje s problematičnim plasmanima neovisnu o aktivnostima odobravanja kredita. Kod klijenata koji su suočeni s problemima egzistencijske, financijske i poslovne prirode pronalazi primjerene načine naplate potraživanja sagledavajući mogućnosti novih uvjeta otplate potraživanja s ciljem nastavka proizvodnog procesa, povećanja zapošljavanja i oporavka.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik financijskog gubitka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti Banke da podmiri svoje novčane obveze o dospjeću.

Temeljna načela i principi upravljanja rizikom likvidnosti Banke utvrđeni su Procedurama upravljanja rizikom likvidnosti te odlukama/zaključcima Nadzornog odbora, Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom.

U svrhu upravljanja rizikom likvidnosti Banka održava potreban nivo rezerve likvidnosti, kontinuirano prati tekuću i planiranu likvidnost, osigurava dostatna kunska i devizna sredstva potrebna za pravovremeno podmirenje obveza te za isplate po odobrenim kreditima i planiranim odobrenjima kredita. Trenutni višak raspoloživih sredstava plasira se u instrumente za održavanje likvidnosti, a sukladno odredbama Procedura upravljanja rizikom likvidnosti.

Banka održava rezervu likvidnosti u iznosu od najmanje 10% neto aktive.

Banka upravlja rizikom likvidnosti kroz praćenje dnevne, tjedne, mjesečne, kvartalne, godišnje i višegodišnje usklađenosti novčanih tokova. Godišnje se donose planovi priljeva i odljeva iskazani na mjesečnoj razini za predstojeću godinu, a realizacija istih prati se mjesečno slijedom čega se u slučaju potrebe ili nastupa novih okolnosti pristupa korekciji plana priljeva i odljeva.

Upravljanje kratkoročnom likvidnošću podrazumijeva praćenje i upravljanje dnevnom likvidnošću, planiranje likvidnosti za narednih 5 tjedna te za razdoblje od narednih godinu dana. U okviru upravljanja rizikom kratkoročne likvidnosti prati se neusklađenost novčanih tokova u navedenim razdobljima i poštivanje limita upravljanja rizikom kratkoročne likvidnosti.

Pri upravljanju rizikom dugoročne likvidnosti Banka prati i nastoji postići ročnu usklađenost postojećih i planiranih plasmana i njihovih izvora u razdoblju dužem od godinu dana.

Praćenje rizika likvidnosti Banka provodi i kroz analize scenarija, analize osjetljivosti i stres testiranja. Na ovaj način obuhvaćaju se slučajevi redovnog poslovanja i poslovanja u uvjetima stresa. Utvrđeni su signali ranog upozorenja te postupci u slučaju naznake, kao i nastupa krize.

Banka je propisala limite za upravljanje rizikom likvidnosti.

Banka nema depozite građana te stoga nije izložena velikim dnevnim oscilacijama likvidnosti.

Banka kao posebna financijska institucija nije profitno orijentirana te se u tom smislu ne bavi korištenjem derivata. Derivate može koristiti samo u svrhu zaštite svojih pozicija.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Iznos ukupne aktive i pasive na dan 31. prosinca 2011. i 31. prosinca 2010. godine analiziran je kroz preostalo razdoblje od dana Izvještaja o financijskom položaju u odnosu na ugovoreni datum dospeljeća kako slijedi:

Banka 2011. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Aktiva						
Novčana sredstva i računi kod banaka	178.525	39.600	49.094	-	-	267.219
Depoziti kod drugih banaka	29.863	4.948	-	-	-	34.811
Kreditni bankama*	1.159.624	2.823.018	2.241.496	3.258.832	4.816.735	14.299.705
Kreditni ostalim korisnicima	445.574	189.990	895.933	2.072.874	2.580.346	6.184.717
Imovina raspoloživa za prodaju	1.073.218	8.167	-	-	-	1.081.385
Ulaganje u ovisno društvo	-	-	-	-	19.125	19.125
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	68.106	68.106
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	23.918	10.514	-	34.432
Ostala aktiva	2.511	632	281	-	-	3.424
Ukupna aktiva (1)	2.889.315	3.066.355	3.210.722	5.342.220	7.484.312	21.992.924
Pasiva						
Obveze po depozitima	154.012	13	63	69	86	154.243
Obveze po kreditima	55.656	91.025	372.197	1.823.733	5.854.752	8.197.363
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	122.119	2.243.406	451.585	2.327.614	5.144.724
Ostale obveze	171.013	47.902	169.160	374.861	409.417	1.172.353
Ukupna pasiva	380.681	261.059	2.784.826	2.650.248	8.591.869	14.668.683
Kapital						
Osnivački kapital	-	-	-	-	5.343.739	5.343.739
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	1.836.924	1.836.924
Ostale rezerve	-	-	-	-	(16.812)	(16.812)
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	148.060	148.060
Ukupni kapital	-	-	-	-	7.311.911	7.311.911
Garantni fond	-	-	-	-	12.330	12.330
Ukupni kapital i garantni fond	-	-	-	-	7.324.241	7.324.241
Ukupna pasiva, kapital i garantni fond (2)	380.681	261.059	2.784.826	2.650.248	15.916.110	21.992.924
Neto aktiva/pasiva (1) – (2)	2.508.634	2.805.296	425.896	2.691.972	(8.431.798)	-
Neto kumulativ aktiva/pasiva	2.508.634	5.313.930	5.739.826	8.431.798	-	-

Stavke sa neodređenim dospeljećem iskazane su u razdoblju preko 3 godine.

* Potraživanje u iznosu od 2.712.136 tisuća kuna odnosi se na obrnute repo poslove. Kako je dio iznosa potraživanja produžen nakon datuma Izvještaja o financijskom položaju njegovo dospeljeće iskazano je u razdoblju od 1 do 3 mjeseca u iznosu od 2.050.684 tisuća kuna.

Potraživanja od Credo banke d.d., u stečaju, iskazano je u razdoblju do 1 mjesec jer je cjelokupno potraživanje dospjelo s danom otvaranja stečaja, 16. siječnja 2012. godine (veza bilješka 36.1).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Banka 2010. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Aktiva						
Novčana sredstva i računi kod banaka	152.150	58.627	1.047.235	-	-	1.258.012
Depoziti kod drugih banaka	83.524	19.760	-	-	-	103.284
Kreditni bankama*	3.286.288	2.559.731	1.927.215	2.988.409	4.687.804	15.449.447
Kreditni ostalim korisnicima	332.848	133.513	696.033	1.952.213	2.681.786	5.796.393
Imovina raspoloživa za prodaju	184.689	1.970	-	-	-	186.659
Ulaganje u ovisno društvo	-	-	-	-	19.125	19.125
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	71.418	71.418
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	411	20.842	13.108	-	34.361
Ostala aktiva	2.936	455	207	-	-	3.598
Ukupna aktiva (1)	4.042.435	2.774.467	3.691.532	4.953.730	7.460.133	22.922.297
Pasiva						
Obveze po depozitima	222.656	2	-	-	-	222.658
Obveze po kreditima	-	81.621	422.319	1.718.581	4.824.894	7.047.415
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	2.431.484	147.703	2.400.044	2.503.022	7.482.253
Ostale obveze	307.082	43.295	155.623	319.561	334.634	1.160.195
Ukupna pasiva	529.738	2.556.402	725.645	4.438.186	7.662.550	15.912.521
Kapital						
Osnivački kapital	-	-	-	-	5.163.739	5.163.739
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	1.718.962	1.718.962
Ostale rezerve	-	-	-	-	(2.979)	(2.979)
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	117.962	117.962
Ukupni kapital	-	-	-	-	6.997.684	6.997.684
Garantni fond	-	-	-	-	12.092	12.092
Ukupni kapital i garantni fond	-	-	-	-	7.009.776	7.009.776
Ukupna pasiva, kapital i garantni fond (2)	529.738	2.556.402	725.645	4.438.186	14.672.326	22.922.297
Neto aktiva/pasiva (1) – (2)	3.512.697	218.065	2.965.887	515.544	(7.212.193)	-
Neto kumulativ aktiva/pasiva	3.512.697	3.730.762	6.696.649	7.212.193	-	-

Stavke sa neodređenim dospjećem iskazane su u razdoblju preko 3 godine.

* Potraživanje u iznosu od 4.117.707 tisuća kuna odnosi se na obrnute repo poslove. Kako je dio iznosa potraživanja produžen nakon datuma Izvještaja o financijskom položaju njegovo dospijće iskazano je u razdoblju od 1 do 3 mjeseca u iznosu od 2.491.756 tisuća kuna.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje preostalo ugovorno dospijeće financijskih obveza Grupe u nediskontiranim iznosima:

Grupa	Do 1 mjesec	1 do 3	3 mj. do 1	1 do 3	Preko 3	Ukupno
2011. godina	000 kuna	mjeseca 000 kuna	godine 000 kuna	godina 000 kuna	godine 000 kuna	000 kuna
Financijske obveze						
Obveze po depozitima	154.012	13	63	69	86	154.243
Obveze po kreditima	58.454	111.002	598.778	2.389.914	6.957.955	10.116.103
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	2.536.983	715.863	2.642.584	5.895.430
Ostale obveze	171.266	49.369	170.434	375.262	409.280	1.175.611
Ukupno	383.732	160.384	3.306.258	3.481.108	10.009.905	17.341.387

Grupa	Do 1 mjesec	1 do 3	3 mj. do 1	1 do 3	Preko 3	Ukupno
2010. godina	000 kuna	mjeseca 000 kuna	godine 000 kuna	godina 000 kuna	godine 000 kuna	000 kuna
Financijske obveze						
Obveze po depozitima	222.656	2	-	-	-	222.658
Obveze po kreditima	2.969	108.731	580.580	2.153.126	5.563.983	8.409.389
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	2.323.193	444.111	2.822.874	2.936.180	8.526.358
Ostale obveze	307.511	44.317	156.195	319.679	334.616	1.162.318
Ukupno	533.136	2.476.243	1.180.886	5.295.679	8.834.779	18.320.723

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje preostalo ugovorno dospijeće financijskih obveza Banke u nediskontiranim iznosima:

Banka 2011. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Financijske obveze						
Obveze po depozitima	154.012	13	63	69	86	154.243
Obveze po kreditima	58.454	111.002	598.778	2.389.914	6.957.955	10.116.103
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	2.536.983	715.863	2.642.584	5.895.430
Ostale obveze	171.013	47.902	169.160	374.861	409.417	1.172.353
Ukupno	383.479	158.917	3.304.984	3.480.707	10.010.042	17.338.129

Banka 2010. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Financijske obveze						
Obveze po depozitima	222.656	2	-	-	-	222.658
Obveze po kreditima	2.969	108.731	580.580	2.153.126	5.563.983	8.409.389
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	2.323.193	444.111	2.822.874	2.936.180	8.526.358
Ostale obveze	307.082	43.295	155.623	319.561	334.634	1.160.195
Ukupno	532.707	2.475.221	1.180.314	5.295.561	8.834.797	18.318.600

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizici

Upravljanje tržišnim rizicima u Banci podrazumijeva svođenje kamatnog rizika i valutnog rizika na najmanju mjeru.

31.4.1. Kamatni rizik

Kamatni rizik je financijski rizik koji nastaje zbog kamatne neusklađenosti u vrijednosti i dospijeću kamatno osjetljive aktive, pasive te izvanbilančnih stavki.

Temeljna načela i principi upravljanja kamatnim rizikom Banke utvrđeni su Procedurama upravljanja kamatnim rizikom te odlukama/zaključcima Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom.

Za mjerenje i praćenje kamatnog rizika Banka provodi analizu kamatnog jaza. Kamatni jaz izrađuje se za određena razdoblja prema mogućnosti promjene kamatnih stopa (fiksna i varijabilna) i prikazuje osjetljivost Banke na promjene kamatnih stopa. Izrađuje se detaljna razrada kamatnih stopa po valuti, vrsti i visini kamatne stope te se izrađuju projekcije kretanja prosječnih ponderiranih stopa na izvore i plasmane Banke.

Temeljem navedenih izvještaja prati se osjetljivost računa dobiti i gubitka Banke na moguće promjene kamatnih stopa i nastoji se postići usklađenost kamatnih stopa aktive i pasive. Banka na ovaj način umanjuje svoju osjetljivost na tržišna kretanja i promjene referentnih kamatnih stopa. Pored usklađivanja kamatnih stopa na izvore i plasmane prate se trenutni tržišni uvjeti i prognoze kretanja osnovnih tržišnih pokazatelja.

Banka kontinuirano provodi analize kamatne marže izradom niza scenarija te se, među ostalim, sagledava utjecaj promjene kamatnih stopa po kreditnim programima Banke, referentnih kamatnih stopa te cijene izvora sredstava. Organizacijska jedinica Upravljanje rizicima o provedenim analizama izvještava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom i Upravu.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

Tabele u nastavku prikazuju osjetljivost HBOR Grupe na rizik kamatnih stopa na dan 31. prosinca 2011. i 2010. godine na temelju poznatih datuma promjene cijena imovine i obveza na koje se primjenjuju promjenjive i fiksne kamatne stope. Razdoblja promjena kamatnih stopa određena su na osnovi preostale ročnosti i ugovornog razdoblja promjena kamatnih stopa, ovisno o tome što je kraće.

Imovina i obveze na koje se ne primjenjuje kamatna stopa svrstani su u okviru kategorije 'Beskamatno'.

Tabele u nastavku prikazuju procjenu o izloženosti kamatnom riziku HBOR Grupe na dan 31. prosinca 2011. i 2010. godine te nisu nužno indikativne za poziciju u drugom razdoblju.

Grupa	Do 1	1 do 3	3 mj. do 1	1 do 3	Preko 3	Beska-	Ukupno
2011. godina	mjesec	mjeseca	godine	godina	godine	matno	
	000 kuna	000 kuna	000 kuna				
Aktiva							
Novčana sredstva i računi kod banaka	504	-	-	-	-	267.219	267.723
Depoziti kod drugih banaka	29.801	4.940	31.640	-	-	996	67.377
Kreditni bankama	1.111.199	3.541.833	2.780.935	2.744.984	4.069.218	51.536	14.299.705
Kreditni ostalim korisnicima	400.864	343.419	1.808.113	1.650.167	1.948.968	33.186	6.184.717
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	-	519	519
Imovina raspoloživa za prodaju	1.074.200	-	-	-	-	9.267	1.083.467
Imovina koja se drži do dospjeća	-	-	-	-	1.069	23	1.092
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	68.401	68.401
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	-	34.432	34.432
Ostala aktiva	-	-	-	-	-	5.430	5.430
Ukupna aktiva (1)	2.616.568	3.890.192	4.620.688	4.395.151	6.019.255	471.009	22.012.863

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

Grupa 2011. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Beska- matno 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Pasiva							
Obveze po depozitima	6	13	63	69	-	154.092	154.243
Obveze po kreditima	55.656	440.699	1.089.816	1.737.799	4.831.485	41.908	8.197.363
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	2.243.406	451.585	2.327.614	122.119	5.144.724
Ostale obveze	-	-	-	-	-	1.175.611	1.175.611
Ukupna pasiva	55.662	440.712	3.333.285	2.189.453	7.159.099	1.493.730	14.671.941
Kapital							
Osnivački kapital	-	-	-	-	-	5.343.739	5.343.739
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	-	1.836.565	1.836.565
Ostale rezerve	-	-	-	-	-	(16.813)	(16.813)
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	-	147.626	147.626
Ukupni kapital koji pripada vlasnicima društva	-	-	-	-	-	7.311.117	7.311.117
Nevladajući udjeli	-	-	-	-	-	17.475	17.475
Ukupni kapital	-	-	-	-	-	7.328.592	7.328.592
Garantni fond	-	-	-	-	-	12.330	12.330
Ukupni kapital i garantni fond	-	-	-	-	-	7.340.922	7.340.922
Ukupna pasiva, kapital i garantni fond (2)	55.662	440.712	3.333.285	2.189.453	7.159.099	8.834.652	22.012.863
Neto aktiva/pasiva (1) – (2)	2.560.906	3.449.480	1.287.403	2.205.698	(1.139.844)	(8.363.643)	-

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

Grupa 2010. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Beska- matno 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Aktiva							
Novčana sredstva i računi kod banaka	27.970	58.608	1.047.194	-	-	124.957	1.258.729
Depoziti kod drugih banaka	83.524	20.111	33.920	-	-	-	137.555
Kreditni bankama	3.282.824	3.267.499	2.312.662	2.583.239	3.976.107	27.116	15.449.447
Kreditni ostalim korisnicima	303.873	305.113	1.780.666	1.470.250	1.914.804	21.687	5.796.393
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	-	500	500
Imovina raspoloživa za prodaju	184.689	-	-	-	-	3.021	187.710
Imovina koja se drži do dospjeća	-	22	-	-	1.055	-	1.077
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	71.839	71.839
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	-	34.361	34.361
Ostala aktiva	-	-	-	-	-	4.465	4.465
Ukupna aktiva (1)	3.882.880	3.651.353	5.174.442	4.053.489	5.891.966	287.946	22.942.076

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

Tabele u nastavku prikazuju osjetljivost HBOR-a na rizik kamatnih stopa na dan 31. prosinca 2011. i 2010. godine na temelju poznatih datuma promjene cijena imovine i obveza na koje se primjenjuju promjenjive i fiksne kamatne stope. Razdoblja promjena kamatnih stopa određena su na osnovi preostale ročnosti i ugovornog razdoblja promjena kamatnih stopa, ovisno o tome što je kraće.

Imovina i obveze na koje se ne primjenjuje kamatna stopa svrstani su u okviru kategorije 'Beskamatno'.

Tabele u nastavku prikazuju procjenu o izloženosti kamatnom riziku HBOR-a na dan 31. prosinca 2011. i 2010. godine te nisu nužno indikativne za poziciju u drugom razdoblju.

Banka	Do 1	1 do 3	3 mj. do	1 do 3	Preko 3	Beska-	Ukupno
2011. godina	mjesec	mjeseca	1 godine	godina	godine	matno	
	000 kuna	000 kuna	000 kuna				
Aktiva							
Novčana sredstva i računi kod banaka	-	-	-	-	-	267.219	267.219
Depoziti kod drugih banaka	29.801	4.940	-	-	-	70	34.811
Kreditni bankama	1.111.199	3.541.833	2.780.935	2.744.984	4.069.218	51.536	14.299.705
Kreditni ostalim korisnicima	400.864	343.419	1.808.113	1.650.167	1.948.968	33.186	6.184.717
Imovina raspoloživa za prodaju	1.073.218	-	-	-	-	8.167	1.081.385
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	-	-	-
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	19.125	19.125
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	68.106	68.106
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	-	34.432	34.432
Ostala aktiva	-	-	-	-	-	3.424	3.424
Ukupna aktiva (1)	2.615.082	3.890.192	4.589.048	4.395.151	6.018.186	485.265	21.992.924

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

Banka 2011. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Beska- matno 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Pasiva							
Obveze po depozitima	6	13	63	69	-	154.092	154.243
Obveze po kreditima	55.656	440.699	1.089.816	1.737.799	4.831.485	41.908	8.197.363
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	2.243.406	451.585	2.327.614	122.119	5.144.724
Ostale obveze	-	-	-	-	-	1.172.353	1.172.353
Ukupna pasiva	55.662	440.712	3.333.285	2.189.453	7.159.099	1.490.472	14.668.683
Kapital							
Osnivački kapital	-	-	-	-	-	5.343.739	5.343.739
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	-	1.836.924	1.836.924
Ostale rezerve	-	-	-	-	-	(16.812)	(16.812)
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	-	148.060	148.060
Ukupni kapital	-	-	-	-	-	7.311.911	7.311.911
Garantni fond	-	-	-	-	-	12.330	12.330
Ukupni kapital i garantni fond	-	-	-	-	-	7.324.241	7.324.241
Ukupna pasiva, kapital i garantni fond (2)	55.662	440.712	3.333.285	2.189.453	7.159.099	8.814.713	21.992.924
Neto aktiva/pasiva (1) – (2)	2.559.420	3.449.480	1.255.763	2.205.698	(1.140.913)	(8.329.448)	-

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

Banka 2010. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Beska- matno 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Aktiva							
Novčana sredstva i računi kod banaka	27.324	58.608	1.047.194	-	-	124.886	1.258.012
Depoziti kod drugih banaka	83.524	19.760	-	-	-	-	103.284
Kreditni bankama	3.282.824	3.267.499	2.312.662	2.583.239	3.976.107	27.116	15.449.447
Kreditni ostalim korisnicima	303.873	305.113	1.780.666	1.470.250	1.914.804	21.687	5.796.393
Imovina raspoloživa za prodaju	184.689	-	-	-	-	1.970	186.659
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	-	19.125	19.125
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	71.418	71.418
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	-	34.361	34.361
Ostala aktiva	-	-	-	-	-	3.598	3.598
Ukupna aktiva (1)	3.882.234	3.650.980	5.140.522	4.053.489	5.890.911	304.161	22.922.297

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

Banka 2010. godina	Do 1 mjesec 000 kuna	1 do 3 mjeseca 000 kuna	3 mj. do 1 godine 000 kuna	1 do 3 godina 000 kuna	Preko 3 godine 000 kuna	Beska- matno 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Pasiva							
Obveze po depozitima	3	2	-	-	-	222.653	222.658
Obveze po kreditima	-	699.936	1.069.483	1.409.802	3.836.613	31.581	7.047.415
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	2.215.185	147.703	2.400.044	2.503.021	216.300	7.482.253
Ostale obveze	-	-	-	-	-	1.160.195	1.160.195
Ukupna pasiva	3	2.915.123	1.217.186	3.809.846	6.339.634	1.630.729	15.912.521
Kapital							
Osnivački kapital	-	-	-	-	-	5.163.739	5.163.739
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	-	1.718.962	1.718.962
Ostale rezerve	-	-	-	-	-	(2.979)	(2.979)
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	-	117.962	117.962
Ukupni kapital	-	-	-	-	-	6.997.684	6.997.684
Garantni fond	-	-	-	-	-	12.092	12.092
Ukupni kapital i garantni fond	-	-	-	-	-	7.009.776	7.009.776
Ukupna pasiva, kapital i garantni fond (2)	3	2.915.123	1.217.186	3.809.846	6.339.634	8.640.505	22.922.297
Neto aktiva/pasiva (1) – (2)	3.882.231	735.857	3.923.336	243.643	(448.723)	(8.336.344)	-

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti:

Postavke korištene u izradi analize osjetljivosti za kamatni rizik vezane su uz moguće promjene referentnih kamatnih stopa radi procjene hipotetskog utjecaja na dobit HBOR-a.

Primjenom metode standardne devijacije na dnevne promjene referentnih kamatnih stopa vezanih uz EUR utvrđena je volatilnost navedenih stopa u 2011. godini. Temeljem ovih volatilnosti utvrđene su veličine mogućih promjena referentnih kamatnih stopa vezanih uz EUR koje su primijenjene u analizi osjetljivosti.

Analiza prikazuje osjetljivost na razumno očekivane promjene bazičnih bodova promjenjivih kamatnih stopa. Sve ostale varijable ostaju nepromijenjene.

Osjetljivost dobiti je pod utjecajem pretpostavljenih promjena u kamatnim stopama u razdoblju od godine dana, bazirano na kamatonosnoj aktivni i pasivi uz promjenjivu kamatnu stopu.

Valuta	Povećanje bazičnih bodova 2011.	Utjecaj na dobit 2011. 000 kuna	Povećanje bazičnih bodova 2010.	Utjecaj na dobit 2010. 000 kuna
EUR	+50	7.526	+17	2.352
USD	-	-	+34	16

Valuta	Smanjenje bazičnih bodova 2011.	Utjecaj na dobit 2011. 000 kuna	Smanjenje bazičnih bodova 2010.	Utjecaj na dobit 2010. 000 kuna
EUR	-50	(7.526)	-17	(2.352)
USD	-	-	-34	(16)

*Analiza osjetljivosti nije provedena za stavke s referentnim kamatnim stopama vezanim uz USD obzirom da na 31.12.2011. godine istih nema u bilanci Banke.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.2. Valutni rizik

Valutni rizik označava izloženost banke promjenama deviznih tečajeva te proizlazi prije svega iz valutne neusklađenosti aktive i pasive, čija je moguća posljedica nastanak troškova i/ili neostvarenje planiranih prihoda.

Temeljna načela i principi upravljanja valutnim rizikom Banke utvrđeni su Procedurama upravljanja valutnim rizikom te odlukama/zaključcima Uprave i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom.

Procedurama upravljanja valutnim rizikom postavljene su metode za mjerenje/procjenu, praćenje i upravljanje ovim rizikom, utvrđeni su limiti, postupci u slučaju naznake, kao i nastupa krize te su definirani izvještaji potrebni za cjelovito sagledavanje valutnog rizika.

Za mjerenje izloženosti valutnom riziku Banka prati otvorenost devizne pozicije. Izvještaj o otvorenoj deviznoj poziciji izrađuje se dnevno, a osim dnevnog praćenja izrađuju se i projekcije kretanja iste. Banka za potrebe procjene/mjerenja valutnog rizika koristi i VaR model te nadležna tijela redovito izvještava o maksimalnim potencijalnim gubicima po značajnijim valutama. Valutni rizik prati se kroz propisane limite izloženosti valutnom riziku.

Banka provodi stres testiranja dobiti pod pretpostavkom izrazite aprecijacije/deprecijacije kune u odnosu na značajnije valute te o rezultatima istih izvještava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom i Upravu.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.2. Valutni rizik (nastavak)

Iznos ukupne aktive i pasive na dan 31. prosinca 2011. i 31. prosinca 2010. godine u kunama i devizama:

Grupa	USD	EUR	Ostale devize	Ukupno devize	Kune	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
2011. godina						
Aktiva						
Novčana sredstva i računi kod banaka	375	113.383	1.382	115.140	152.583	267.723
Depoziti kod drugih banaka	14.981	221	-	15.202	52.175	67.377
Kreditni bankama	-	9.243.340	-	9.243.340	5.056.365	14.299.705
Kreditni ostalim korisnicima	34.349	3.137.532	-	3.171.881	3.012.836	6.184.717
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	93	-	93	426	519
Imovina raspoloživa za prodaju	-	333.027	-	333.027	750.440	1.083.467
Imovina koja se drži do dospelja	-	1.069	-	1.069	23	1.092
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	68.401	68.401
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	34.432	34.432
Ostala aktiva	-	235	-	235	5.195	5.430
Ukupna aktiva (1)	49.705	12.828.900	1.382	12.879.987	9.132.876*	22.012.863
Pasiva						
Obveze po depozitima	21.407	3.890	37	25.334	128.909	154.243
Obveze po kreditima	-	6.237.961	-	6.237.961	1.959.402	8.197.363
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	5.144.724	-	5.144.724	-	5.144.724
Ostale obveze	2.293	5.194	5	7.492	1.168.119	1.175.611
Ukupna pasiva	23.700	11.391.769	42	11.415.511	3.256.430	14.671.941
Kapital						
Osnivački kapital	-	-	-	-	5.343.739	5.343.739
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	1.836.565	1.836.565
Ostale rezerve	-	-	-	-	(16.813)	(16.813)
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	147.626	147.626
Ukupni kapital koji pripada vlasnicima društva	-	-	-	-	7.311.117	7.311.117
Nevladajući udjeli	-	-	-	-	17.475	17.475
Ukupni kapital	-	-	-	-	7.328.592	7.328.592
Garantni fond	-	12.330	-	12.330	-	12.330
Ukupni kapital i garantni fond	-	12.330	-	12.330	7.328.592	7.340.922
Ukupna pasiva, kapital i garantni fond (2)	23.700	11.404.099	42	11.427.841	10.585.022	22.012.863
Neto aktiva i pasiva (1) – (2)	26.005	1.424.801	1.340	1.452.146	(1.452.146)	-

*Iznosi vezani uz jednosmjernu valutnu klauzulu iznose 1.243.189 tisuća kuna.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.2. Valutni rizik (nastavak)

Iznos ukupne aktive i pasive na dan 31. prosinca 2011. i 31. prosinca 2010. godine u kunama i devizama (nastavak):

Banka	USD	EUR	Ostale devize	Ukupno devize	Kune	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
2011. godina						
Aktiva						
Novčana sredstva i računi kod banaka	375	113.383	1.382	115.140	152.079	267.219
Depoziti kod drugih banaka	14.981	-	-	14.981	19.830	34.811
Kreditni bankama	-	9.243.340	-	9.243.340	5.056.365	14.299.705
Kreditni ostalim korisnicima	34.349	3.137.532	-	3.171.881	3.012.836	6.184.717
Imovina raspoloživa za prodaju	-	331.475	-	331.475	749.910	1.081.385
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	19.125	19.125
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	68.106	68.106
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	34.432	34.432
Ostala aktiva	-	192	-	192	3.232	3.424
Ukupna aktiva (1)	49.705	12.825.922	1.382	12.877.009	9.115.915*	21.992.924
Pasiva						
Obveze po depozitima	21.407	3.890	37	25.334	128.909	154.243
Obveze po kreditima	-	6.237.961	-	6.237.961	1.959.402	8.197.363
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	5.144.724	-	5.144.724	-	5.144.724
Ostale obveze	2.293	3.882	-	6.175	1.166.178	1.172.353
Ukupna pasiva	23.700	11.390.457	37	11.414.194	3.254.489	14.668.683
Kapital						
Osnivački kapital	-	-	-	-	5.343.739	5.343.739
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	1.836.924	1.836.924
Ostale rezerve	-	-	-	-	(16.812)	(16.812)
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	148.060	148.060
Ukupni kapital	-	-	-	-	7.311.911	7.311.911
Garantni fond	-	12.330	-	12.330	-	12.330
Ukupni kapital i garantni fond	-	12.330	-	12.330	7.311.911	7.324.241
Ukupna pasiva, kapital i garantni fond (2)	23.700	11.402.787	37	11.426.524	10.566.400	21.992.924
Neto aktiva/pasiva (1) – (2)	26.005	1.423.135	1.345	1.450.485	(1.450.485)	-

*Iznosi vezani uz jednosmjernu valutnu klauzulu iznose 1.243.189 tisuća kuna.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.2. Valutni rizik (nastavak)

Iznos ukupne aktive i pasive na dan 31. prosinca 2011. i 31. prosinca 2010. godine u kunama i devizama (nastavak):

Banka	USD	EUR	Ostale devize	Ukupno devize	Kune	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
2010. godina						
Aktiva						
Novčana sredstva i računi kod banaka	265	109.766	1.487	111.518	1.146.494	1.258.012
Depoziti kod drugih banaka	33.076	50.448	-	83.524	19.760	103.284
Kreditni bankama	4.745	9.907.916	-	9.912.661	5.536.786	15.449.447
Kreditni ostalim korisnicima	50.517	3.219.315	-	3.269.832	2.526.561	5.796.393
Imovina raspoloživa za prodaju	-	146.532	-	146.532	40.127	186.659
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	19.125	19.125
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	71.418	71.418
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	34.361	34.361
Ostala aktiva	-	-	-	-	3.598	3.598
Ukupna aktiva (1)	88.603	13.433.977	1.487	13.524.067	9.398.230*	22.922.297
Pasiva						
Obveze po depozitima	21.640	7.560	36	29.236	193.422	222.658
Obveze po kreditima	-	5.047.415	-	5.047.415	2.000.000	7.047.415
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	7.482.253	-	7.482.253	-	7.482.253
Ostale obveze	2.194	2.651	-	4.845	1.155.350	1.160.195
Ukupna pasiva	23.834	12.539.879	36	12.563.749	3.348.772	15.912.521
Kapital						
Osnivački kapital	-	-	-	-	5.163.739	5.163.739
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	1.718.962	1.718.962
Ostale rezerve	-	-	-	-	(2.979)	(2.979)
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	117.962	117.962
Ukupni kapital	-	-	-	-	6.997.684	6.997.684
Garantni fond	-	12.092	-	12.092	-	12.092
Ukupni kapital i garantni fond	-	12.092	-	12.092	6.997.684	7.009.776
Ukupna pasiva, kapital i garantni fond (2)	23.834	12.551.971	36	12.575.841	10.346.456	22.922.297
Neto aktiva/pasiva (1) – (2)	64.769	882.006	1.451	948.226	(948.226)	-

*Iznosi vezani uz jednosmjernu valutnu klauzulu iznose 1.640.667 tisuća kuna.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.4. Tržišni rizik (nastavak)

31.4.2. Valutni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti

Analiza osjetljivosti obavljena je za valutni rizik kojem je HBOR bio izložen na izvještajni datum.

U analizi osjetljivosti za valutni rizik primijenjena je pretpostavka razumno moguće promjene tečaja EUR u odnosu na kunu, uz ostale varijable stabilne, radi procjene hipotetskog utjecaja na dobit HBOR-a na 31.12.2011. godine.

Primjenom metode standardne devijacije na mjesečne promjene tečaja EUR/HRK utvrđena je volatilnost tečaja EUR/HRK koja je u 2011. godini iznosila 1,6% (2010. godine: 2,1%).

U nastavku se izražava utjecaj pretpostavljene promjene tečaja EUR/HRK, po stavkama aktive i pasive denominiranim ili vezanim uz EUR, na dobit HBOR-a.

Valuta	Promjene tečaja valute u % 2011.	Utjecaj na dobit 2011. 000 kuna	Promjene tečaja valute u % 2010.	Utjecaj na dobit 2010. 000 kuna
EUR	+1,6%	44.339	+2,1	31.784
USD	-	-	+14,6	9.707
EUR	-1,6%	(26.137)	-2,1	(22.410)
USD	-	-	-14,6	(9.707)

*Analiza osjetljivosti nije provedena za stavke aktive i pasive denominirane ili vezane uz USD obzirom da na 31.12.2011. godine USD ne predstavljaju značajnu valutu Banke.

31.5. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik gubitka koji nastaje zbog neadekvatnih unutarnjih procesa, ljudi i sustava ili vanjskih događaja, uključujući i pravni rizik. HBOR nastoji operativni rizik svesti na najmanju mjeru uvođenjem kontrola u procese rada i izgradnjom jedinstvenog i sveobuhvatnog informacijskog sustava. HBOR primjenjuje smjernice Basela II i dobre prakse upravljanja informacijskim sustavom.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

31. Upravljanje rizicima (nastavak)

31.5. Operativni rizik (nastavak)

Za praćenje i nadziranje rada informacijskog sustava formiran je Odbor za upravljanje informacijskim sustavom HBOR-a čiji je osnovni cilj upravljanje resursima informacijskog sustava uz uspostavljanje odgovarajuće razine učinkovitosti i sigurnosti informacijskog sustava kako bi se osiguralo, između ostalog, primjereno upravljanje rizicima koji proizlaze iz korištenja informacijske tehnologije. Obzirom da značajniji operativni rizik proizlazi iz korištenja informatičkog sustava, HBOR je uspostavio funkciju za analizu i kontrolu sigurnosti informatičkog sustava.

Zbog prisutnosti operativnog rizika u svim poslovnim aktivnostima, HBOR je tijekom 2011. godine pokrenuo postupak javne nabave cjelovitog rješenja za upravljanja operativnim rizikom uz odgovarajuću informatičku podršku.

32. Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost predstavlja iznos po kojem se imovina može razmijeniti ili podmiriti neka obveza u najboljem interesu svih strana. Ako ne postoji aktivno tržište za financijsku imovinu i obveze, ili ako se zbog bilo kojeg drugog razloga fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti na temelju tržišne cijene, Uprava određuje fer vrijednost korištenjem tehnika procjene. One uključuju korištenje cijena ostvarenih u nedavnim transakcijama pogodbe između obaviještenih i spremnih strana, pozivanje na druge u suštini slične instrumente, analizu diskontiranih novčanih tokova, pri tome maksimalno koristeći podatke s tržišta te se oslanjajući na specifičnosti subjekta.

Knjigovodstveni iznosi novca i stanja na računu kod Hrvatske narodne banke općenito su iskazani po njihovim fer vrijednostima.

Procijenjena fer vrijednost depozita kod drugih banaka približna je njihovim knjigovodstvenim iznosima, s obzirom da svi iznosi dospijevaju najkasnije do 90 dana.

Kredit i predujmovi bankama i ostalim klijentima su iskazani u neto vrijednosti, odnosno umanjeni za iznos rezerviranja radi umanjenja vrijednosti. Njihova procijenjena fer vrijednost predstavlja diskontirani iznos procijenjenih očekivanih budućih priljeva novca. Prilikom sagledavanja fer vrijednosti uzima se u obzir i subvencionirana kamata koja je u diskontiranom iznosu prikazana kao odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u ostalim obvezama. Kod kredita nastalih u kunama koji su jednosmjernom valutnom klauzulom vezani uz stranu valutu, pri procjeni fer vrijednosti ove opcije primjenjuje se postupak opisan pod „Transakcije u stranim valutama i uz valutnu klauzulu“ ove bilješke.

Tržišne cijene za dugoročne kredite koje je Banka primila nisu dostupne te se njihova fer vrijednost procjenjuje kao sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova diskontiranih primjenom važećih kamatnih stopa na datum izvještaja o financijskom položaju za nove kredite sa sličnim uvjetima i preostalim dospeljem. Isto tako, s obzirom da dugoročni krediti odobreni Banci nose promjenjivu stopu, nema značajne razlike između njihovih fer vrijednosti i knjigovodstvenih iznosa.

Fer vrijednost obveznica izdanih od strane HBOR-a na dan 31. prosinca 2011. godine iskazana je u bilješci 24.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

32. Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

32.1. Fer vrijednost financijskih instrumenata koji su nakon početnog priznavanja svedeni na fer vrijednost

U tabeli u nastavku analizirani su financijski instrumenti koji su nakon početnog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani u tri skupine ovisno o dostupnosti ulaznih pokazatelja fer vrijednosti koji su pri tome korišteni:

Razina 1: kotirane cijene (neusklađene) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i obveze,

Razina 2: pokazatelji fer vrijednosti različiti od kotiranih cijena uključenih u Razinu 1 koji su dostupni za imovinu i obveze, bilo izravno (npr. kao cijena) ili neizravno (npr. izvedene iz cijena),

Razina 3: pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja za imovinu i obveze temeljenih na dostupnim tržišnim podacima (nedostupne informacije).

Od financijskih instrumenata iz portfelja Banke, samo se imovina raspoloživa za prodaju nakon početnog priznavanja svodi na fer vrijednost i Banka je raspoređuje u Razinu 1 i Razinu 2.

Evaluacija fer vrijednost kotiranih vrijednosnica na aktivnom tržištu temelji se na zadnjim kupovnim cijenama ("bid" cijenama) pribavljenim izravno s reguliranog tržišta kapitala (Zagrebačka burza ili drugo regulirano tržište kapitala).

U slučaju izravnog preuzimanja vrijednosti vrijednosnica s reguliranog tržišta kapitala, a ukoliko zadnja cijena nije raspoloživa, za vrednovanje se uzima zaključna kupovna cijena.

Evaluacija fer vrijednosti financijskih instrumenata obavlja se na sljedeći način:

- Za vlasničke vrijednosne papire tržišna cijena sa Zagrebačke burze - ZSE (zadnja/close) posljednjeg radnog dana u mjesecu, a ako ista nije objavljena koristi se zadnja ostvarena cijena prije posljednjeg radnog dana u mjesecu za koji se radi revalorizacija.
- Za obveznice Republike Hrvatske izdane na domaćem tržištu koristi se kupovna („bid“) cijena vrijednosnog papira kotirana na ZG Fixing-u posljednjeg radnog dana u mjesecu. Ukoliko ona ne postoji koristi se zadnja cijena vrijednosnog papira ostvarena na ZSE posljednjeg radnog dana u mjesecu, a ako i ona ne postoji, koristi se zaključna cijena institucionalnih transakcija. Ako postoji podatak i o zadnjoj i o zaključnoj cijeni po institucionalnoj transakciji, onda se koristi zadnja cijena (redovni promet).
- Za vrijednosne papire Republike Hrvatske izdane u inozemstvu (tzv. Eurobonds) te za sve druge vrijednosne papire stranih izdavatelja, odnosno vrijednosnih papira koji nisu izdani u Republici Hrvatskoj, koristi se kupovna („bid“) cijena vrijednosnog papira na odgovarajućoj stranici informacijskog sustava Bloomberg kotirana posljednjeg radnog dana u mjesecu.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

32. Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

32.1. Fer vrijednost financijskih instrumenata koji su nakon početnog priznavanja svedeni na fer vrijednost (nastavak)

- Za trezorske zapise Ministarstva financija Republike Hrvatske i blagajničke zapise Hrvatske narodne banke s preostalim rokom dospjeća dužim od 90 dana fer cijena vrijednosnog papira izračunava se temeljem prinosa ostvarenih na posljednjoj aukciji trezorskih zapisa Ministarstva financija RH održanoj prije posljednjeg radnog dana u mjesecu za koji se radi revalorizacija. Prinosi se izračunavaju linearnom interpolacijom za vremenski period preostale ročnosti vrijednosnog papira. Za trezorske zapise Ministarstva financija Republike Hrvatske i blagajničke zapise Hrvatske narodne banke s preostalim rokom dospjeća kraćim od 91 dana fer cijena vrijednosnog papira izračunava se temeljem linearno interpolirane ZIBOR kamatne stope utvrđene na posljednji radni dan u mjesecu.

Ako je HBOR skrb nad portfeljem ulaganja u vrijednosnice povjerio skrbniku pri vrednovanju fer vrijednosti primjenjuje se jednaki pristup.

Ukoliko ne postoji aktivno tržište za financijski instrument ili ako se, zbog drugih razloga, fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi na temelju tržišne cijene, Banka utvrđuje fer vrijednost korištenjem procjene vrijednosti koja uključuje korištenje cijena ostvarenih u nedavnim transakcijama, pozivanjem na druge u suštini slične financijske instrumente, analizu diskontiranih novčanih tokova, pri tome maksimalno koristeći podatke s tržišta. Kod primjene tehnike diskontiranog novčanog toka, procijenjeni budući novčani tokovi temelje se na najboljoj procjeni Uprave, a diskontna stopa je tržišna stopa za slične instrumente.

U slučaju mjerenja fer vrijednosti udjela u novčane investicijske fondove uzima se cijena udjela u fondu na određeni dan pribavljena od društva za upravljanje investicijskim fondom.

Banka je odabrala kako će potrebne objave iskazati i za usporedno razdoblje.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

32. Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

32.1. Fer vrijednost financijskih instrumenata koji su nakon početnog priznavanja svedeni na fer vrijednost (nastavak)

Grupa	2011.			2010.		
	000 kuna			000 kuna		
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Razina 1	Razina 2	Razina 3
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka:						
Ulaganja u investicijske fondove	519	-	-	500	-	-
Ukupno financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	519	-	-	500	-	-
Imovina raspoloživa za prodaju:						
Dužnički vrijednosni papiri:						
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:						
Obveznice Republike Hrvatske	332.546	-	-	131.618	-	-
Trezorski zapisi Ministarstva financija	728.748	-	-	39.966	-	-
Obračunana kamata	8.188	-	-	1.970	-	-
Ukupno dužnički vrijednosni papiri	1.069.482	-	-	173.554	-	-
Vlasnički vrijednosni papiri:						
Dionice inozemnih pravnih osoba	-	25	-	-	23	-
Dionice financijskih institucija	-	161	-	-	161	-
Dionice inozemnih financijskih institucija – EIF	-	12.721	-	-	12.921	-
Dionice trgovačkih društava	-	-	-	-	-	-
Ukupno vlasnički vrijednosni papiri	-	12.907	-	-	13.105	-
Ulaganja u investicijske fondove:						
Udjeli raspoređeni u imovinu raspoloživu za prodaju	1.078	-	-	1.051	-	-
Ukupno ulaganja u investicijske fondove	1.078	-	-	1.051	-	-
Ukupno imovina raspoloživa za prodaju	1.070.560	12.907	-	174.605	13.105	-
Imovina koja se drži do dospjeća:						
Dužnički vrijednosni papiri:						
Obveznice Republike Hrvatske	1.069	-	-	1.055	-	-
Obračunata kamata	23	-	-	22	-	-
Ukupno imovina koja se drži do dospjeća	1.092	-	-	1.077	-	-

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

32. Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

32.1. Fer vrijednost financijskih instrumenata koji su nakon početnog priznavanja svedeni na fer vrijednost (nastavak)

Banka	2011.			2010.		
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Razina 1	Razina 2	Razina 3
	000 kuna			000 kuna		
<i>Imovina raspoloživa za prodaju:</i>						
<i>Dužnički vrijednosni papiri:</i>						
<i>Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju:</i>						
Obveznice Republike Hrvatske	331.563	-	-	131.618	-	-
Trezorski zapisi Ministarstva financija	728.748	-	-	39.966	-	-
Obračunana kamata	8.167	-	-	1.970	-	-
Ukupno dužnički vrijednosni papiri	1.068.478	-	-	173.554	-	-
<i>Vlasnički vrijednosni papiri:</i>						
Dionice inozemnih pravnih osoba	-	25	-	-	23	-
Dionice financijskih institucija	-	161	-	-	161	-
Dionice inozemnih financijskih institucija – EIF	-	12.721	-	-	12.921	-
Dionice trgovačkih društava	-	-	-	-	-	-
Ukupno vlasnički vrijednosni papiri	-	12.907	-	-	13.105	-
Ukupno imovina raspoloživa za prodaju	1.068.478	12.907	-	173.554	13.105	-

32.2. Fer vrijednost financijskih instrumenata koji se vode po amortiziranom trošku

Uprava smatra da su knjigovodstveni iznosi financijske imovine i financijskih obveza koji su u financijskim izvještajima iskazani po amortiziranom trošku približni njihovim fer vrijednostima osim obveza za izdane dugoročne vrijednosne papire (veza Bilješka 24). Fer vrijednost navedenih financijskih obveza utvrđena je prema usklađenim cijenama.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

33. Izvještavanje po segmentima

Osnovne informacije o segmentima su predstavljene u odnosu na poslovne segmente Grupe.

Kako Grupa ne raspoređuje administrativne troškove i glavnice po segmentima, nije prikazana profitabilnost segmenata.

Imovina i obveze po segmentima iskazani su neto, tj. bruto nakon umanjenja vrijednosti i rezerviranja, a prije uzimanja u obzir primljenih kolaterala.

Poslovanje segmenata je organizacijski i upravljački odvojeno i svaki segment predstavlja cjelinu koja pruža različite proizvode i usluge i posluje na različitim tržištima.

Poslovni segmenti:

Grupa ima sljedeće poslovne segmente:

Segment:

Poslovne aktivnosti segmenta uključuju:

Bankarske aktivnosti

financiranje obnove i razvitka hrvatskoga gospodarstva, financiranje infrastrukture, poticanje izvoza, potporu razvitku malog i srednjeg poduzetništva, poticanje zaštite okoliša, kao i osiguranje izvoza hrvatskih roba i usluga od netržišnih rizika u ime i za račun Republike Hrvatske.

Osigurateljske aktivnosti

osiguravanje inozemnih i domaćih kratkoročnih potraživanja poslovnih subjekata vezanih za isporuke roba i usluga

Ostalo

izrade analiza, procjena kreditnih rizika i pružanje informacija o kreditnoj sposobnosti

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine
 (Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

33. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

2011. godina	Bankarske aktivnosti 000 kuna	Osiguravateljske aktivnosti 000 kuna	Ostale aktivnosti 000 kuna	Neraspoređeno 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Neto prihod od kamata	332.313	1.538	11	-	333.862
Neto prihod od naknada	11.011	858	514	(5)	12.378
Neto prihodi od financijskih aktivnosti	44.351	52	19	-	44.422
Neto zarađene premije	-	1.248	-	-	1.248
Ostali prihodi	1.007	76	-	(61)	1.022
Prihod iz poslovanja	388.682	3.772	544	(66)	392.932
Operativni troškovi	(94.756)	(3.658)	(641)	66	(98.989)
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	(145.866)	(38)	(42)	-	(145.946)
Izdaci za osigurane slučajeve i promjene	-	(230)	-	-	(230)
Neto promjena pričuva	-	(894)	-	-	(894)
Neto rashodi od financijskih aktivnosti	-	-	-	-	-
Ostali rashodi	-	(35)	-	-	(35)
Troškovi poslovanja	(240.622)	(4.855)	(683)	66	(246.094)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	148.060	(1.083)	(139)	-	146.838
Porez na dobit	-	227	25	-	252
Dobit/(gubitak) za godinu	148.060	(856)	(114)	-	147.090
Imovina segmenta	21.992.924	39.172	1.922	(21.155)	22.012.863
Ukupna imovina	21.992.924	39.172	1.922	(21.155)	22.012.863
Obveze segmenta	14.668.683	3.214	67	(23)	14.671.941
Ukupni kapital i garantni fond	7.324.241	(1.542)	(145)	18.368	7.340.922
Ukupno obveze, kapital i garantni fond	21.992.924	1.672	(78)	18.345	22.012.863

Međusobni odnosi između članica Grupe iskazani su u koloni „Neraspoređeno“.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

33. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

2010. godina	Bankarske aktivnosti 000 kuna	Osiguravateljske aktivnosti 000 kuna	Ostale aktivnosti 000 kuna	Neraspoređeno 000 kuna	Ukupno 000 kuna
Neto prihod od kamata	286.788	575	-	-	287.363
Neto prihod od naknada	8.858	192	-	(1)	9.049
Neto prihodi od financijskih aktivnosti	17.755	12	-	-	17.767
Neto zarađene premije	-	69	-	-	69
Ostali prihod	922	364	-	(3)	1.283
Prihod iz poslovanja	314.323	1.212	-	(4)	315.531
Operativni troškovi	(86.105)	(1.816)	(64)	(3)	(87.988)
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	(110.256)	(100)	-	-	(110.356)
Izdaci za osigurane slučajeve i promjene	-	-	-	-	-
Neto promjena pričuva	-	(126)	-	-	(126)
Neto rashodi od financijskih aktivnosti	-	-	-	-	-
Ostali rashodi	-	-	-	-	-
Troškovi poslovanja	(196.361)	(2.042)	(64)	(3)	(198.470)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	117.962	(830)	(64)	(7)	117.061
Porez na dobit	-	168	13	-	181
Dobit/(gubitak) za godinu	117.962	(662)	(51)	(7)	117.242
Imovina segmenta	22.922.297	38.953	1.987	(21.161)	22.942.076
Ukupna imovina	22.922.297	38.953	1.987	(21.161)	22.942.076
Obveze segmenta	15.912.521	2.115	37	(29)	15.914.644
Ukupni kapital i garantni fond	7.009.776	(662)	(50)	18.368	7.027.432
Ukupno obveze, kapital i garantni fond	22.922.297	1.453	(13)	18.339	22.942.076

Međusobni odnosi između članica Grupe iskazani su u koloni „Neraspoređeno“.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

34. Upravljanje kapitalom

Osnovni ciljevi Banke u upravljanju kapitalom su osiguravanje pretpostavki neograničenosti poslovanja („going-concern“) i poštivanja regulatornih i ugovornih zahtjeva od strane vjerovnika o održavanju adekvatnosti kapitala.

Banka je odredila jamstveni kapital kao kategoriju kapitala kojom upravlja.

Jamstveni kapital u svakome trenutku mora biti najmanje na razini osnivačkog kapitala, odnosno na razini koja osigurava stopu adekvatnosti kapitala na razini od najmanje 12 % te dovoljnoj za pokriće kapitalnih zahtjeva za rizike iz poslovanja.

Jamstveni kapital čine primarni kapital (Tier 1) i dopunski kapital (Tier 2), a izračunava se sukladno propisanome za banke u Republici Hrvatskoj.

Banka je utvrdila mjere ostvarivanja i praćenja politike upravljanja kapitalom kako slijedi:

- Jamstveni kapital na svaki izvještajni datum u visini najmanje jednakoj iznosu osnivačkog kapitala izvještajnog razdoblja.
- Stopa adekvatnosti kapitala na izvještajni datum u visini propisanoj za banke u Republici Hrvatskoj i standardnim ugovornim financijskim klauzulama iz ugovora o zaduživanju HBOR-a na financijskim tržištima i ugovorima zaključenima s posebnim financijskim institucijama.

Izračun stope adekvatnosti kapitala obavlja se sukladno propisanome za banke u Republici Hrvatskoj i ne razlikuje se od međunarodne bankarske prakse.

	2011. Grupa 000 kuna	2010. Grupa 000 kuna	2011. Banka 000 kuna	2010. Banka 000 kuna
Osnovni kapital – Tier 1	7.327.752	6.999.942	7.328.722	7.000.662
Dopunski kapital – Tier 2	255.504	272.252	255.504	272.252
Ukupni jamstveni kapital	7.583.256	7.272.194	7.584.226	7.272.914
Kreditnim rizikom ponderirana aktiva	9.123.408	8.935.610	9.133.539	8.946.342
Kapitalni zahtjev za deviznu poziciju (valutni rizik)	2.822.529	2.509.388	2.819.899	2.507.459
Ukupno kapitalni zahtjevi	11.945.937	11.444.998	11.953.438	11.453.801
	%	%	%	%
Pokrivenost kapitalnih zahtjeva Osnovnim kapitalom (Tier 1)	61,34	61,16	61,31	61,12
Stopa adekvatnosti kapitala	63,48	63,54	63,45	63,50
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Potreban iznos jamstvenog kapitala za pokriće kapitalnih zahtjeva prema regulatornim zahtjevima	1.433.512	1.373.400	1.434.413	1.374.456

Minimalna adekvatnost kapitala na datume izvještaja o financijskom položaju u 2011. godini bila je 12% kao i u 2010. godini. Od drugog kvartala 2010. minimalna stopa adekvatnosti jamstvenog kapitala povećala se na 12%. Osim povećanja minimalne adekvatnosti jamstvenog kapitala, novi propisi zahtijevaju promjenu načina izračuna adekvatnosti. Sukladno novom zahtjevu za održavanjem minimalne stope adekvatnosti

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

---

34. Upravljanje kapitalom (nastavak)

jamstvenog kapitala uskladit će se i zahtjev upravljanja kapitalom na način da isti u svakome trenutku mora biti najmanje na razini osnivačkog kapitala, odnosno na razini koja osigurava stopu adekvatnosti jamstvenog kapitala od najmanje 12% te dovoljnoj za pokriće kapitalnih zahtjeva za rizike iz poslovanja.

Zbog obimnih izmjena u aplikativnoj podršci poslovanju Banke, Uprava je produžila prijelazno razdoblje implementacije i testiranja novih zahtjeva do kraja 2012. godine. U tome razdoblju izračun stope adekvatnosti kapitala i izloženosti će se obavljati na postojeći način.

Uprava Grupe ne očekuje nepovoljne utjecaje na visinu adekvatnosti jamstvenog kapitala slijedom primjene nove regulative za kreditne institucije s obzirom da je stopa adekvatnosti kapitala Banke na kraju 2011. godine 5,3 puta veća od propisane, prvenstveno zbog modela poslovanja i usmjerenosti na kreditno poslovanje.

35. Zarada po dionici

Sukladno Zakonu o HBOR-u temeljni kapital Banke čini jedan poslovni udio koji se ne može dijeliti, prenositi niti zalagati i u isključivom je vlasništvu Republike Hrvatske.

U svrhu izračuna zarade po dionici, zarada predstavlja neto dobit poslije oporezivanja.

36. Događaji nakon datuma izvještajnog razdoblja

36.1. Stečaj Credo banke d.d.

Dana 16. siječnja 2012. godine Trgovački sud u Splitu donio je rješenje o otvaranju stečajnog postupka nad stečajnim dužnikom Credo banka d.d. u prisilnoj likvidaciji Split. Na dan 31. prosinca 2011. godine ukupna bruto potraživanja HBOR-a od banke-dužnika čine 0,6% ukupnog bruto portfelja, prije umanjena za rezerviranja.

Sukladno odredbama iz ugovora o međubankarskom kreditu koje je Banka zaključila s bankom-dužnikom, Banka je ovlaštena da, u slučaju nelikvidnosti banke-dužnika ili prijetećeg stečaja, i kada to nije utvrđeno sudskom odlukom, zatim u slučaju neurednog ispunjenja odnosno neispunjavanja obveza iz ugovora o međubankarskom kreditu, u slučaju otvaranja stečaja ili redovne likvidacije banke-dužnika, može, jednostranom pisanom izjavom dostavljenom banci-dužniku istu obavijestiti, kako od trenutka primitka izjave, ustupanje ima učinak ustupanja umjesto ispunjenja. Od trenutka kada ustupanje ima učinak ustupanja umjesto ispunjenja, krajnji korisnik kredita je nadalje u obvezi sva plaćanja po ustupljenoj tražbini izvršavati izravno HBOR-u. O promjeni učinka ustupanja krajnjeg korisnika pisanim putem obavještavaju banka-dužnik i HBOR.

U tijeku su radnje oko usklade stanja, pregleda odgovarajuće kreditne dokumentacije radi preuzimanja plasmana u direktan vjerovničko-dužnički odnos, uslijed čega će doći do alokacije postojeće izloženosti HBOR-a prema poslovnoj banci na direktne dužnike.

Godišnji financijski izvještaji Hrvatske banke za obnovu i razvitak za 2011. godinu

Zagreb, 19. travnja 2012.

◆ Kreditni rejting:

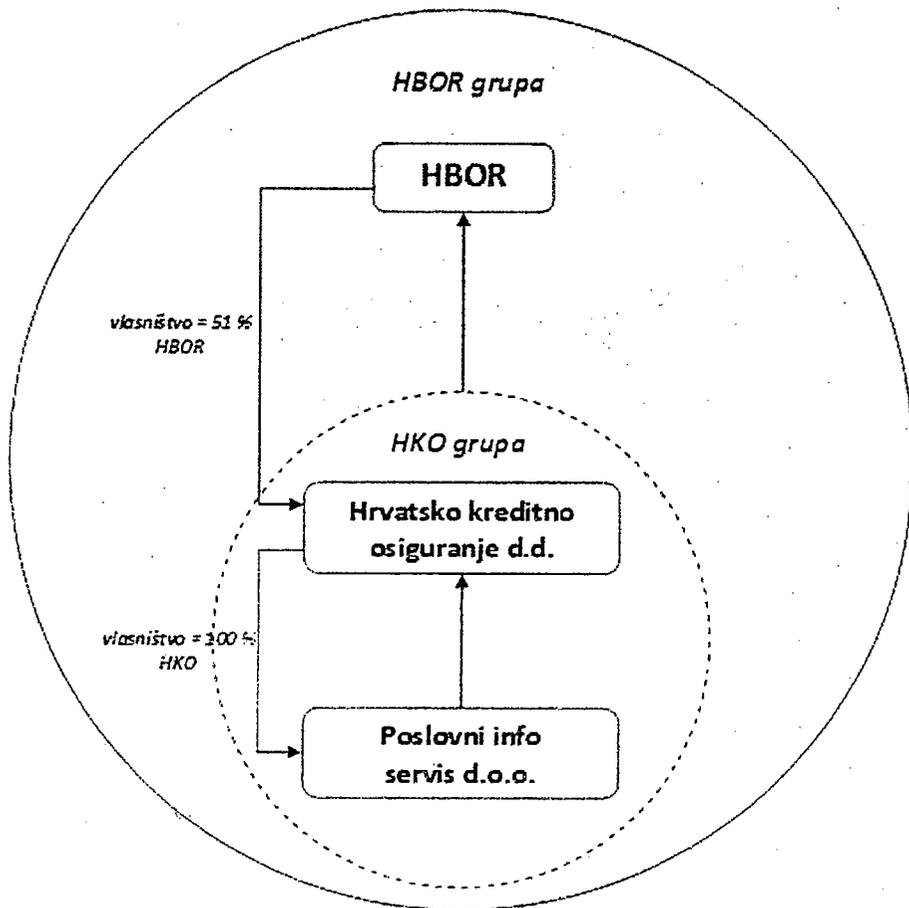
- ◆ Baa3 rejting agencije Moody's
- ◆ BBB- rejting agencije S&P's

(u milijunima kuna)

	Grupa		HBOR	
	2011.	2010.	2011.	2010.
Ukupna aktiva, neto	22.012,9	22.942,1	21.992,9	22.922,3
Bruto krediti	23.005,9	23.567,7	23.005,9	23.567,7
Ukupni kapital	7.340,9	7.027,4	7.324,2	7.009,8
Dobit	147,1	117,2	148,1	118,0

h

- HBOR je prve konsolidirane izvještaje sastavio i prezentirao za 2010. godinu.

Naziv	Poslovne aktivnosti
HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK (HBOR) (matično društvo)	<ul style="list-style-type: none"> - financiranje obnove i razvitka hrvatskoga gospodarstva, - financiranje infrastrukture, - poticanje izvoza, potporu razvitku malog i srednjeg poduzetništva, - poticanje zaštite okoliša, - osiguranje izvoza hrvatskih roba i usluga od netržišnih rizika u ime i za račun Republike Hrvatske
HRVATSKO KREDITNO OSIGURANJE d.d. (ovisno društvo)	<ul style="list-style-type: none"> - osiguravanje inozemnih i domaćih kratkoročnih potraživanja poslovnih subjekata vezanih za isporuke roba i usluga
POSLOVNI INFO SERVIS d.o.o. (ovisno društvo)	<ul style="list-style-type: none"> - izrada analiza, procjena kreditnih rizika i pružanje informacija o kreditnoj sposobnosti

h

- ◆ Kreditiranje – 27 programa
- ◆ Osiguranje od političkih i komercijalnih rizika
- ◆ Akreditivno i garantno poslovanje
- ◆ Savjetodavne usluge

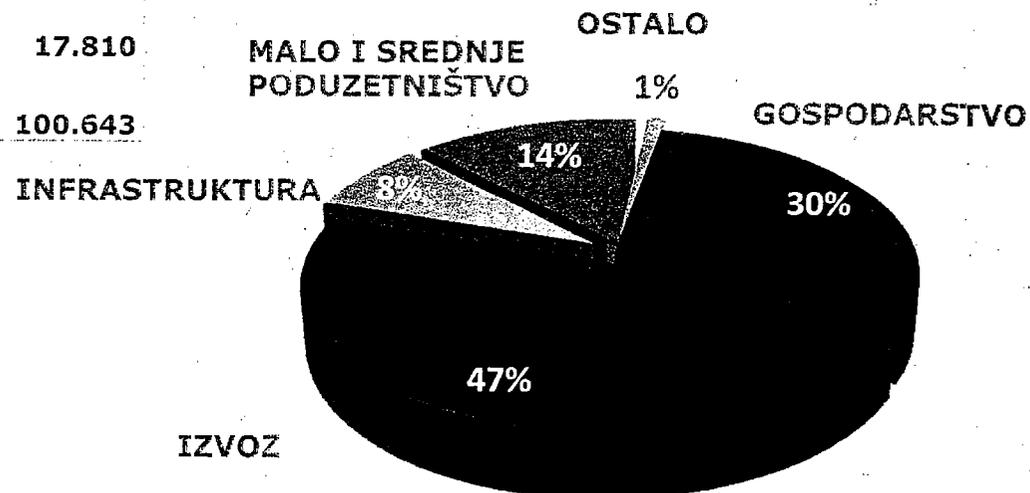
PRIORITETI

- Utemeljenje i razvoj MSP
- Turizam
- Poljoprivreda
- Zaštita okoliša
- Izvoz
- Inovacije i nove tehnologije
- Infrastruktura
- Podrška korištenju EU fondova

PREGLED UKUPNE KREDITNE I GARANCIJSKE AKTIVNOSTI - ODOBRENO U RAZDOBLJU OD 1992. DO 2011. GODINE -

	Broj odobrenja	Odobreno u milijunima kn
I. KREDITI	29.339	63.305
GOSPODARSTVO	3.073	18.802
IZVOZ	3.767	30.088
INFRASTRUKTURA	320	4.939
MALO I SREDNJE PODUZETNIŠTVO	11.693	8.777
STANOObNOVA I OSTALE NAMJENE	10.486	699
II. GARANCIJE	491	19.528
III. MANDATNI POSLOVI	16.251	17.810
SVEUKUPNO	46.081	100.643

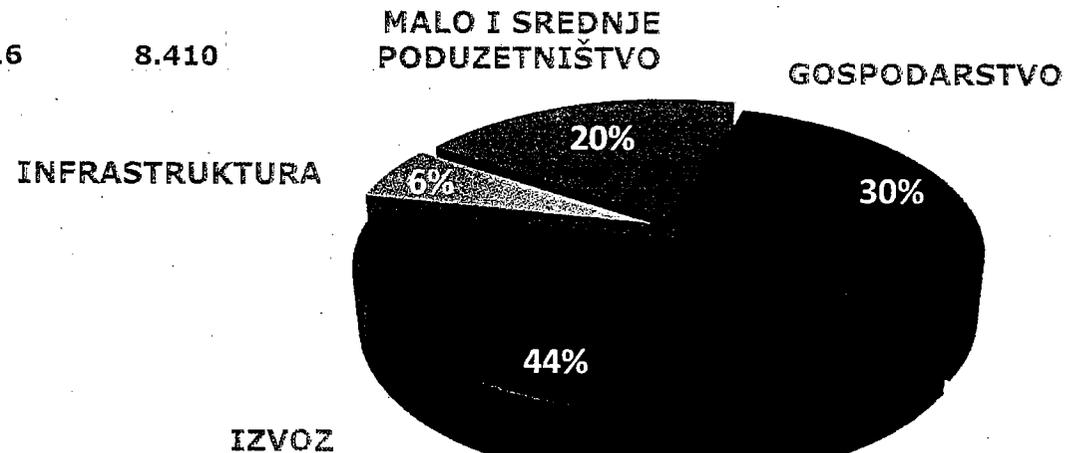
- STRUKTURA ODOBRENIH KREDITA PO PROGRAMIMA -

PREGLED KREDITNE I GARANCIJSKE AKTIVNOSTI - ODOBRENO U 2011. GODINI -

	Broj odobrenja	Odobreno u milijunima kn
I. KREDITI	1.534	6.570
GOSPODARSTVO	506	1.952
IZVOZ	342	2.925
INFRASTRUKTURA	27	410
MALO I SREDNJE PODUZETNIŠTVO	659	1.283
II. GARANCIJE	10	36
III. MANDATNI POSLOVI	572	1.804
SVEUKUPNO	2.116	8.410

- STRUKTURA ODOBRENIH KREDITA PO PROGRAMIMA -

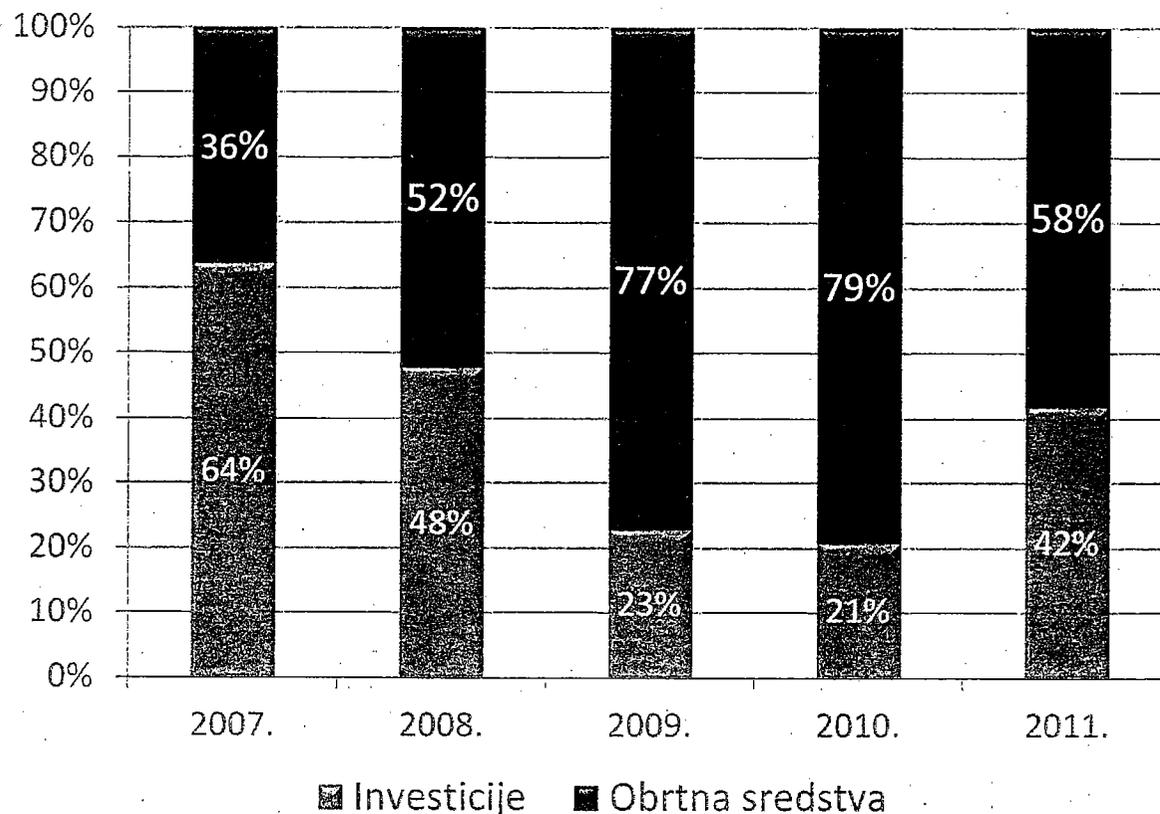

M

- ◆ Model A+
- ◆ Model B+
- ◆ Kreditiranje pripreme poljoprivredne proizvodnje
- ◆ IPARD Mjere 101. i Mjera 103.
- ◆ Likvidnost
- ◆ Žene poduzetnice

- ◆ povećanje udjela kredita u investiciji do 75% po programima: Turizam, Zaštita okoliša, Gospodarstvo, Infrastruktura, Malo i srednje poduzetništvo,
- ◆ povećanje udjela kredita u investiciji do 85% po programima: Pronalasci i Početnici,
- ◆ smanjenje kamatne stope po programima Priprema izvoza i Infrastruktura,
- ◆ smanjenje kamatne stope sa 3,8 na 2,8% po Modelu A+,
- ◆ produljenje počeka i roka otplate po programima: Trajna obrtna sredstva, Zaštita okoliša, Gospodarstvo, Poljoprivreda i ujednačeni razvoj, Otoci, Malo i srednje poduzetništvo i Početnici,
- ◆ mogućnost ugovaranja kredita u kunama za programe: Restrukturiranje, Otoci, Poljoprivreda i ujednačeni razvoj, Početnici i Trajna obrtna sredstva

U 2011. g. udvostručen iznos odobrenja za investicije

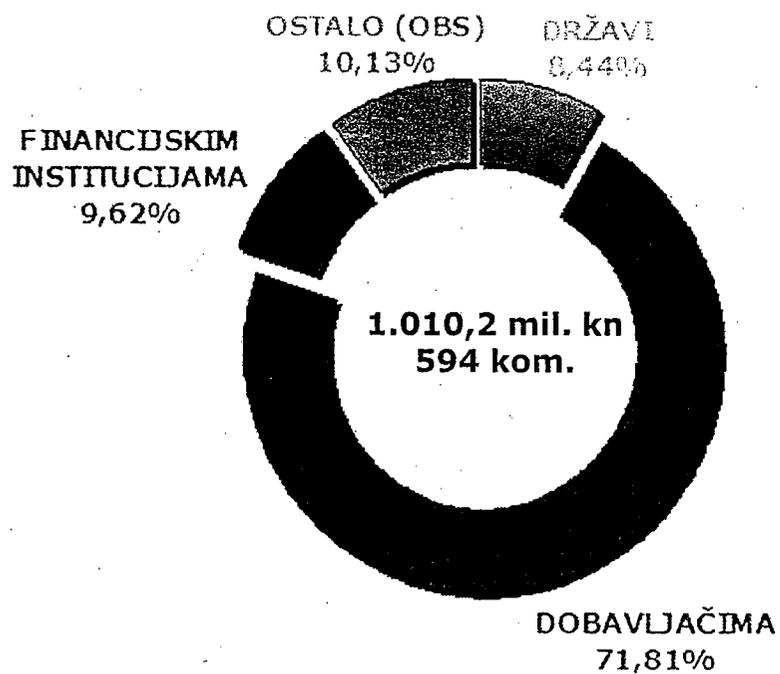
Prilagođavanje programa za kreditiranje investicija rezultiralo je značajnim povećanjem te je u 2011. godini gotovo udvostručen iznos odobrenja za investicije. Odobren je 661 kredit u iznosu od 2,8 milijardi kuna (2010. godine odobren je 401 kredit u iznosu od 1,4 milijarde kuna)

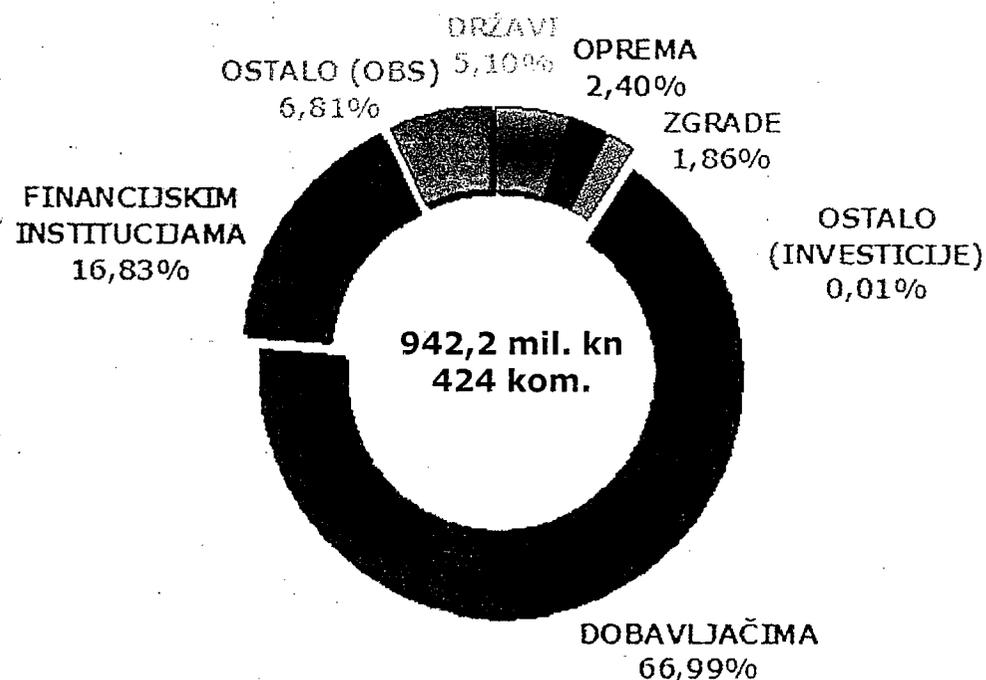
HBOR i poslovne banke su do 31.12.2011. hrvatskim poduzeticama odobrile 4,9 milijarde kuna

HBOR-ov dio (40%)

Model A

Model A+

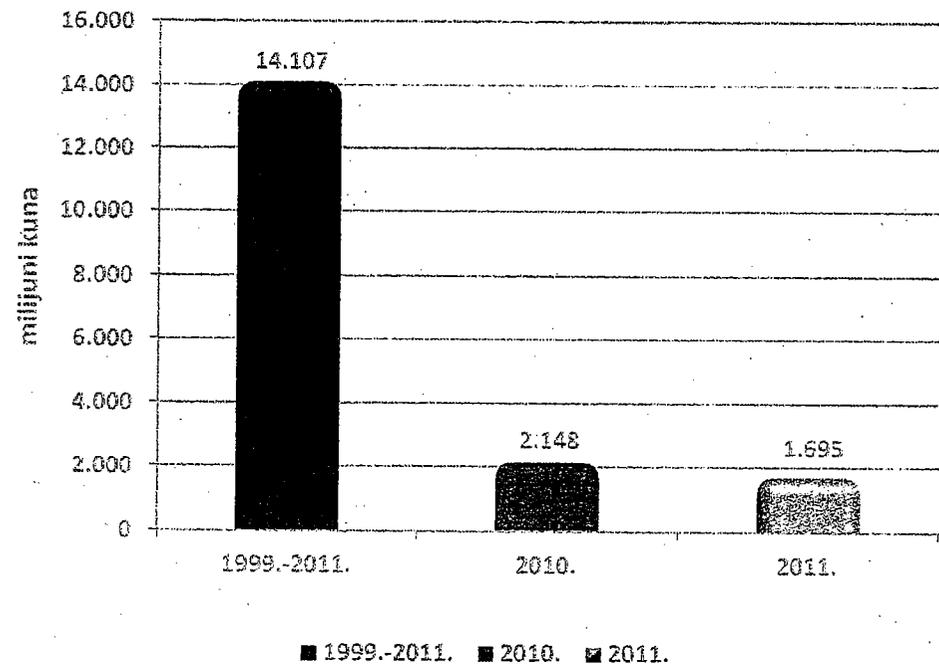

Handwritten mark

HBOR je kroz programe osiguranja izvoza tijekom 2011. godine dao značajan poticaj hrvatskom izvozu što proizlazi iz sljedećih rezultata:

- ukupni osigurani promet u 2011. godini ⇨ 1,7 milijardi kuna,
- izvoz robe široke potrošnje ⇨ 1,54 milijardi kuna,
- izvoz kapitalnih dobara i usluga ⇨ 102,05 milijuna kuna,
- krediti za pripremu izvoza ⇨ 23,5 milijuna kuna,
- činidbene bankarske garancije ⇨ 33,65 milijuna kuna,
- udio osiguranog izvoznog prometa u ukupnom izvozu Republike Hrvatske ⇨ 2,38%,
- ukupna naplaćena premija ⇨ 11,3 milijuna kuna
- isplaćene odštete ⇨ 13,3 milijuna kuna,
- kvota šteta u 2011. godini (udio isplaćenih odšteta i troškova u naplaćenju premiji) ⇨ 118%,
- stanje Garantnog fonda na dan 31.12.2011. ⇨ 217,85 milijuna kuna,
- Uveden novi program Osiguranja činidbenih bankarskih garancija za zaključenje ili izvršenje izvoznog posla

Pregled kretanja osiguranog izvoznog prometa po godinama

Napomena: smanjeni iznos osiguranja izvoza u 2011. godini u odnosu na 2010. godinu uzrokovan je preuzimanjem dijela poslova osiguranja od strane HKO d.d.

M

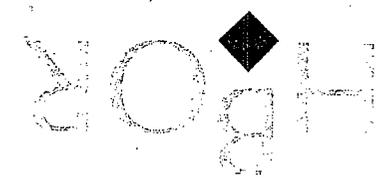
- ◆ **CEB** - odobren 31 projekt u iznosu od 10,2 mil. EUR-a
(ugovoreno 50,0 mil. EUR-a)
- ◆ **EIB (2010.)** - odobreno 420 projekta u iznosu od 236,0 mil. EUR-a
(ugovoreno 250,0 mil. EUR-a)
- ◆ **KfW** - Program za mikro, male i srednje poduzetnike - odobreno 218 projekata u iznosu od 11,5 mil. EUR-a (ugovoreno 20,0 mil. EUR-a)
- ◆ **KfW** - turizam - odobreno 14 projekta u iznosu od 20,5 mil. EUR-a;
(ugovoreno 30,0 mil. EUR-a)
- ◆ **IBRD** - odobreno 16 projekata u iznosu od 13,5 mil. EUR-a
(ugovoreno 100,0 mil. EUR-a)
- ◆ **KfW** - potpisan ugovor u visini 18 mil. EUR - III faza vodoopskrbe i odvodnje na području RH,

Ukupno odobreno 699 projekata iz navedenih kreditnih linija u iznosu od 291,7 mil. EUR-a što predstavlja 45,6% u ukupnom broju i 33,4% u ukupnom iznosu odobrenih kredita HBOR-a.

2

Grupa HBOR

Financijsko poslovanje

- Izvještajno razdoblje obilježavaju:
  - imovina Grupe na konsolidiranoj osnovi iznosi 22.012,9 milijuna kuna koja je smanjena za 4% u odnosu na proteklu godinu.
U strukturi imovine najveće učešće od 93% odnosi se na kreditno poslovanje matičnog društva,
  - u pasivi Grupe najveći udio ili 61% čine obveze po kreditima i obveze za izdane vrijednosne papire matičnog društva,
  - ukupni kapital i garantni fond iznose 7.340,9 milijuna kuna i čine 33% pasive Grupe,
  - Grupa HBOR je ostvarila ukupne prihode od 958,1 milijuna kuna, ukupne rashode od 811,0 milijuna kuna te dobit nakon oporezivanja u iznosu od 147,1 milijuna kuna.

Financijsko poslovanje - Grupa HBOR

Konsolidirani Račun dobiti i gubitka

(u milijunima kuna)

	2010.	2011.	trend (%)	Plan za 2011.	% izvršenja 2011.
Prihodi od kamata	892,3	897,8	1	903,5	99
Rashodi od kamata	(604,9)	(563,9)	(7)	(569,9)	99
NETO PRIHOD OD KAMATA	287,4	333,9	16	333,6	100
Prihodi od naknada	10,7	13,6	27	10,1	135
Rashodi od naknada	(1,7)	(1,2)	(29)	(1,4)	86
NETO PRIHOD OD NAKNADA	9,0	12,4	38	8,7	143
Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti	17,8	44,4	149	3,8	-
Ostali prihodi	1,3	2,3	77	4,6	50
Operativni troškovi	(88,1)	(100,2)	14	(116,3)	86
Gubitak od umanjena vrijednosti i rezerviranja	(110,4)	(146,0)	32	(87,7)	166
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	117,0	146,8	25	146,7	100
Porez na dobit	0,2	0,3	50	0	-
DOBIT	117,2	147,1	26	146,7	100

11

(u milijunima kuna)

	2010.	2011.	trend (%)	Plan za 2011.	% izvršenja
Novčana sredstva i depoziti kod banaka	1.396,3	335,1	(76)	430,5	78
Kreditni bankama	15.449,4	14.299,7	(7)	14.136,7	101
Kreditni ostalim korisnicima	5.796,4	6.184,7	7	5.908,0	105
Ulaganje u vrijednosne papire*	189,3	1.085,1	473	1.296,6	84
Nekretnine, postrojenja i oprema i nemat. imovina, dugotrajna imovina namijenjena prodaji i ostala aktiva	110,7	108,3	(2)	155,3	70
UKUPNA AKTIVA	22.942,1	22.012,9	(4)	21.927,1	100

* Za potrebe prezentacije objedinjene su 3 kategorije imovine: Financijska imovina po fer vrijednosti kroz RDG, Imovina raspoloživa za prodaju i Imovina koja se drži do dospelja.

STRUKTURA NETO AKTIVE
sa stanjem na dan 31. 12. 2010.
godine

22.942,1 milijuna kuna

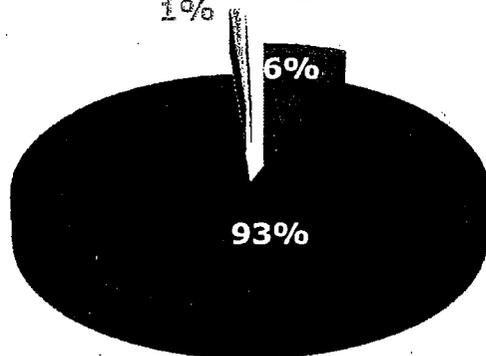
manje od

1%

1%

6%

93%

■ Novčana sredstva i depoziti kod banaka

■ Ukupno krediti

■ Ulaganje u vrijednosne papire

■ Nekretnine, postrojenja i oprema i nemat. imovina, dugotrajna imovina namijenjena prodaji i ostala aktiva

STRUKTURA NETO AKTIVE
sa stanjem na dan 31. 12. 2011.
godine

22.012,9 milijuna kuna

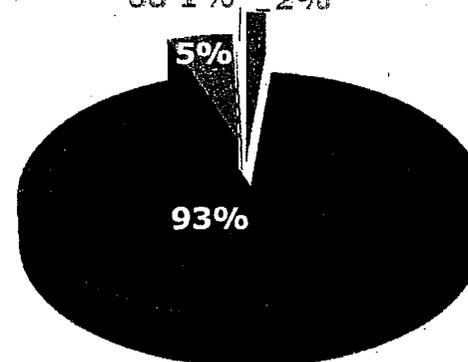
manje

od 1%

2%

5%

93%

■ Novčana sredstva i depoziti kod banaka

■ Ukupno krediti

■ Ulaganje u vrijednosne papire

■ Nekretnine, postrojenja i oprema i nemat. imovina, dugotrajna imovina namijenjena prodaji i ostala aktiva

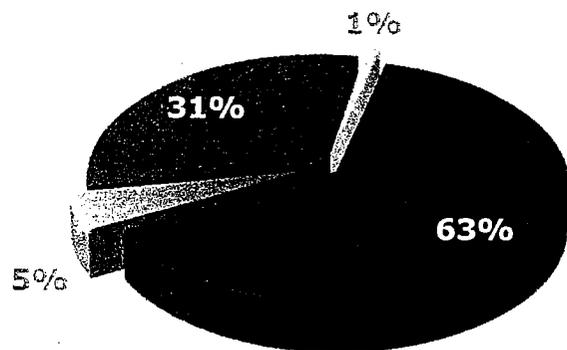
Konsolidirana Pasiva

(u milijunima kuna)

	2010.	2011.	trend (%)	Plan za 2011.	% izvršenja
Depoziti banaka i trgovačkih društava	222,7	154,2	(31)	160,4	96
Obveze po kreditima i izdanim obveznicama	14.529,7	13.342,1	(8)	13.254,7	101
Ostale obveze	1.162,3	1.175,7	1	1.167,1	101
Ukupni kapital	7.027,4	7.340,9	4	7.344,9	100
UKUPNA PASIVA	22.942,1	22.012,9	(4)	21.927,1	100

STRUKTURA PASIVE
sa stanjem na dan 31. 12. 2010.
godine

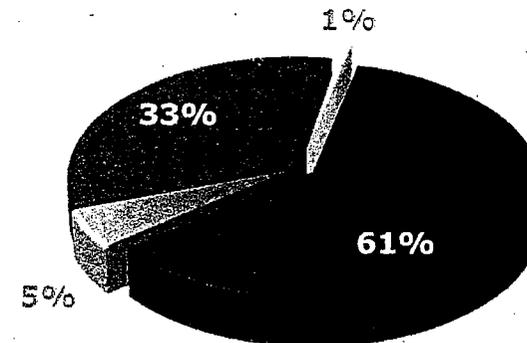
22.942,1 milijuna kuna

- Depoziti banaka i trgovačkih društava
- Obveze po kreditima i izdanim obveznicama
- Ostale obveze
- Ukupni kapital

STRUKTURA PASIVE
sa stanjem na dan 31. 12. 2011.
godine

22.012,9 milijuna kuna

- Depoziti banaka i trgovačkih društava
- Obveze po kreditima i izdanim obveznicama
- Ostale obveze
- Ukupni kapital

Financijsko poslovanje

H B O R

Izvještajno razdoblje obilježavaju:

- ostvarenje ukupnih prihoda u iznosu od 953,8 milijuna kuna, ukupnih rashoda u iznosu od 805,7 milijuna kuna te pozitivnog financijskog rezultata u iznosu od 148,1 milijuna kuna
- ukupna imovina na dan 31.12.2011. godine iznosi 21.992,9 milijuna kuna i bilježi smanjenje od 4% u odnosu na početak godine. Smanjenje je rezultat isplate izdanih dugoročnih vrijednosnih papira o dospeljeću u iznosu od 2.223,9 milijuna kuna zajedno s kamatama od 108,4 milijuna kuna,
- isplata izdanih dugoročnih vrijednosnih papira o dospeljeću utjecala je i na:
  - smanjenje bruto kredita u odnosu na početak godine za 4% te na dan 31.12.2011. godine iznose 23.005,9 milijuna kuna,
  - smanjenje ukupnih obveze Banke za 8% u odnosu na početak godine te iznose 14.668,7 milijuna kuna.

Financijsko poslovanje – HBOR

Račun dobiti i gubitka HBOR-a

(u milijunima kuna)

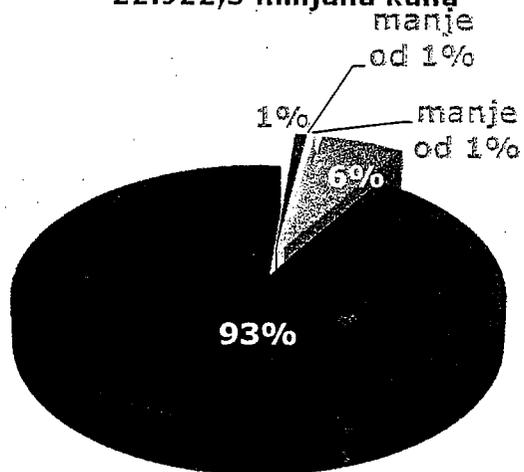
	2010.	2011.	trend (%)	Plan za 2011.	% izvršenja
Prihodi od kamata	891,7	896,2	1	902,2	99
Rashodi od kamata	(604,9)	(563,9)	(7)	(569,9)	99
NETO PRIHOD OD KAMATA	286,8	332,3	16	332,3	100
Prihodi od naknada	10,6	12,2	15	8,9	137
Rashodi od naknada	(1,7)	(1,2)	(29)	(1,4)	86
NETO PRIHOD OD NAKNADA	8,9	11,0	24	7,5	147
Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti	17,8	44,4	149	3,8	-
Ostali prihodi	0,9	1,0	11	1,5	67
Operativni troškovi	(86,1)	(94,7)	10	(109,5)	86
Gubitak od umanjnja vrijednosti i rezerviranja	(110,3)	(145,9)	32	(87,7)	166
DOBIT	118,0	148,1	26	147,9	100

(u milijunima kuna)

	2010.	2011.	trend (%)	Plan za 2011.	% izvršenja
Novčana sredstva i depoziti kod banaka	1.361,3	302,0	(78)	395,7	76
Kreditni bankama	15.449,4	14.299,7	(7)	14.136,7	101
Kreditni ostalim korisnicima	5.796,4	6.184,7	7	5.908,0	105
Imovina raspoloživa za prodaju	186,7	1.081,4	479	1.293,6	84
Ulaganja u ovisna društva	19,1	19,1	-	19,1	100
Nekretnine, postrojenja i oprema i nemat. imovina, dugotrajna imovina namijenjena prodaji i ostala aktiva	109,4	106,0	(3)	153,4	69
UKUPNA AKTIVA	22.922,3	21.992,9	(4)	21.906,5	100

STRUKTURA NETO AKTIVE
sa stanjem na dan 31. 12. 2010.
godine

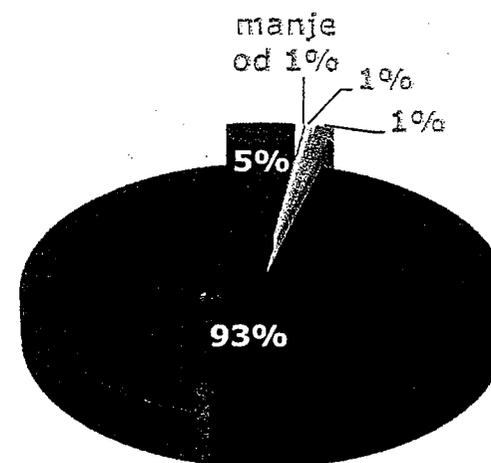
22.922,3 milijuna kuna

- Novčana sredstva i depoziti kod banaka
- Ukupni krediti
- Imovina raspoloživa za prodaju
- Ulaganja u ovisna društva
- Nekretnine, postrojenja i oprema i nemat. imovina, dugotrajna imovina namijenjena prodaji i ostala aktiva

STRUKTURA NETO AKTIVE
sa stanjem na dan 31. 12. 2011.
godine

21.992,9 milijuna kuna

- Novčana sredstva i depoziti kod banaka
- Ukupni krediti
- Imovina raspoloživa za prodaju
- Ulaganja u ovisna društva
- Nekretnine, postrojenja i oprema i nemat. imovina, dugotrajna imovina namijenjena prodaji i ostala aktiva

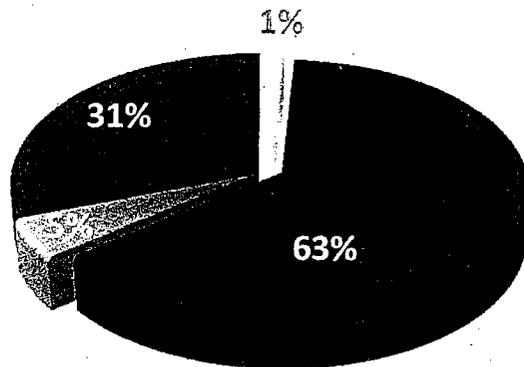
(u milijunima kuna)

	2010.	2011.	trend (%)	Plan za 2011.	% izvršenja
Depoziti banaka i trgovačkih društava	222,7	154,2	(31)	160,4	96
Obveze po kreditima i izdanim obveznicama	14.529,6	13.342,1	(8)	13.254,7	101
Ostale obveze	1.160,2	1.172,4	1	1.163,0	101
Ukupni kapital	7.009,8	7.324,2	4	7.328,4	100
UKUPNA PASIVA	22.922,3	21.992,9	(4)	21.906,5	100

STRUKTURA PASIVE
sa stanjem na dan 31. 12. 2010.
godine

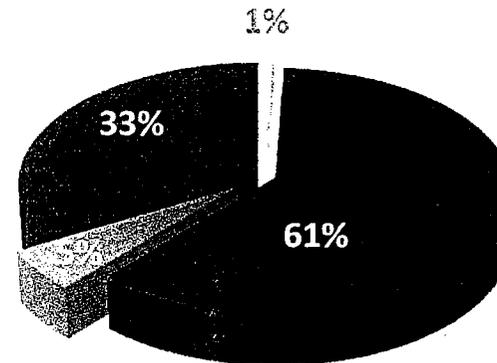
22.922,3 milijuna kuna

- Depoziti banaka i trgovačkih društava
- Obveze po kreditima i izdanim obveznicama
- Ostale obveze
- Ukupni kapital

STRUKTURA PASIVE
sa stanjem na dan 31. 12. 2011.
godine

21.992,9 milijuna kuna

- Depoziti banaka i trgovačkih društava
- Obveze po kreditima i izdanim obveznicama
- Ostale obveze
- Ukupni kapital

◆ **smanjenjem kamatnih stopa za 1 postotni bod za pojedine djelatnosti i namjene –** privremena mjera u 2012. godini namijenjena za poticanje **svih novih investicija** u:

◆ **Poljoprivredi i ribarstvu**

◆ **Turizmu**

◆ **Industriji**

◆ **Energetskoj učinkovitosti, zaštiti okoliša i obnovljivim izvorima energije**

◆ **predstavljanjem novih programa, i to:**

– **Kreditiranje proizvodnje** - usmjeren na domaće izvoznike i proizvođače, namijenjen kreditiranju obrtnih sredstava u proizvodnji

– **Program IPA III C** - osmišljen s ciljem pružanja potpore povećanju konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva u RH kroz kreditiranje projekata kandidata programa za dodjelu bespovratnih sredstava iz prepristupnog fonda IPA III C

◆ **daljnjom suradnjom s posebnim financijskim institucijama na pribavljanju povoljnijih izvora:**

◆ **EIB**

- 250 milijuna eura - iznos zajma koji je EIB odobrio HBOR-u prosincu 2011. godine
- za financiranje projekata malog i srednjeg poduzetništva te srednje kapitaliziranih poduzeća u RH
- prva tranša zajma u iznosu od 150 milijuna eura **zaključena je 10. veljače 2012. godine**, dok se zaključivanje druge tranše zajma u iznosu od 100 milijuna eura očekuje u rujnu 2012. godine

◆ **CEB**

- 50 milijuna eura
- za financiranje projekata malog i srednjeg poduzetništva te lokalne uprave i samouprave
- potpisivanje zajma očekuje se u lipnju 2012. godine

◆ **IBRD**

- iznos zajma se trenutno pregovara - HBOR je zatražio 200 milijuna eura
- nastavak kreditne linije CEFIL za financiranje projekata izvoznika i turističkih poduzeća
- potpisivanje zajma očekuje se u rujnu 2012. godine

◆ **obilježavamo 20 godina od osnutka HBOR-a**

Hvala na pažnji!